PONDELOK 8. FEBRUÁRA 2010

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 21. januára 2010.

2. Vyhlásenia predsedníctva

Predseda. – S veľkým smútkom vás musím informovať o tragickej smrti pani Juárezovej Boalovej, zástupkyne riaditeľ a delegácie Európskej únie na Haiti. Pani Juárezová Boalová do roku 2002 pracovala v Európskom parlamente. Zahynula pri tragickom zemetrasení, ktoré 12. januára postihlo Haiti. Celkový počet obetí zemetrasenia môže byť až 200 000 ľudí. Určite si spomínate, že počas posledného zasadnutia pred mesiacom sme venovali minútu ticha pamiatke všetkých, ktorí zahynuli pri zemetrasení. Vtedy sme nevedeli, neboli sme si istí, či medzi nimi bola osoba tak úzko spojená s Európskym parlamentom a s prácou Európskej únie – pani Juárezová Boalová.

Včera sa konalo druhé kolo prezidentských volieb na Ukrajine. Kým čakáme na oficiálne potvrdenie výsledkov hlasovania, rád by som zablahoželal obyvateľom Ukrajiny k uskutočneniu slobodných a transparentných volieb. Tak o nich hovoria správy z Ukrajiny. Zatiaľ som nedostal oficiálne oznámenie, ale vyhlásenia niektorých našich kolegov poslancov Európskeho parlamentu, ktorí voľby pozorovali, hovoria, že s výnimkou určitého počtu sťažností a určitých porušení pravidiel volieb bola absolútna väčšina činností všetkých osôb zúčastnených na voľbách v súlade s postupom a spĺňala štandardy demokratických volieb. Pre Ukrajinu je to veľmi veľký úspech. Pripomeňme si, že pred piatimi rokmi to bolo úplne inak. Dnes Ukrajine želáme, aby sa demokraticky a pokojne zvolený prezident usiloval o dobro krajiny. Taktiež chceme s Ukrajinou vybudovať čo najlepšie vzťahy. Napriek vysokej miere politickej nestability v posledných rokoch možno vidieť, že demokracia na Ukrajine má pevné základy.

Chcel by som tiež využiť túto príležitosť a vyzvať všetky politické sily na Ukrajine, aby prekonali vzájomné rozdiely a začali spolupracovať na sociálnych a hospodárskych reformách, ako aj na reformách súdnictva a na ústavných reformách, a aby pokračovali v európskom programe. Poviem to znovu: Európska únia sa veľmi usiluje o dobré, priateľské vzťahy s Ukrajinou. Týka sa to budúcej vlády aj opozície. Dúfame a očakávame, že Ukrajina bude v tomto spolupracovať. Máme túto spoločnú úlohu a zodpovednosť. V stredu sa uskutoční rozprava o situácii na Ukrajine po voľbách. Vypočujeme si správy našich kolegov poslancov. Paweł Kowal bol predsedom volebnej pozorovacej misie Európskeho parlamentu. Poslanci boli v krajine, kde pozorovali nedeľné voľby, a podelia sa s nami o informácie o nich.

Zajtra sa uskutoční hlasovanie o schválení novej Európskej komisie. Bude to jeden z najdôležitejších okamihov v tomto volebnom období. V mene našich občanov vyjadríme svoju vôľu v demokratickom hlasovaní, a preto je zajtrajšok veľmi dôležitým dňom.

Počas zajtrajšieho zasadnutia budeme hlasovať aj o uznesení o novej rámcovej dohode o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Komisiou. Znenie tejto dohody máte k dispozícii. Je to veľmi dôležitý právny predpis, ktorý stanoví, ako budú obidve inštitúcie spolupracovať v ďalšom volebnom období.

V stredu sa uskutoční ďalšia dôležitá rozprava o spracovaní a zasielaní údajov obsiahnutých vo finančných správach do Spojených štátov na účely Programu na sledovanie financovania terorizmu. Ja sám budem predsedať tejto rozprave. Európsky parlament pripisuje mimoriadnu dôležitosť zabezpečeniu primeranej úrovne ochrany osobných údajov. Boli sme zvolení priamo našimi občanmi a máme voči nim zodpovednosť, ale na druhej strane chápeme dôležitosť dohody SWIFT. Tieto priority by mali vziať do úvahy všetci poslanci tohto Parlamentu pri tomto dôležitom a zodpovednom rozhodovaní. Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok. Nebudem sa ho môcť zúčastniť, pretože budem na zasadnutí Európskej rady v Bruseli.

Chcel by som vás informovať ešte o niečom inom.

Pre pána, ktorý sedí po mojej pravici (pán David Harley), sa začína jeho posledná schôdza po 35 rokoch v Európskom parlamente.

(potlesk)

Dôchodkový systém funguje, ale niekedy sa nám až tak veľmi nepáči, pretože strácame tohto zodpovedného kolegu, ktorý nám dlhé roky pomáhal zefektívniť našu prácu v Európskom parlamente – strácame vás, pán David Harley.

Želám vám v nasledujúcich rokoch len to najlepšie. Dúfam, že sa z času na čas zúčastníte na našich schôdzach, aby ste videli, ako pracujeme, a možno nám v budúcnosti poradili. Ešte raz vám veľmi pekne ďakujem.

(potlesk)

- 3. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu
- 4. Zloženie výborov: pozri zápisnicu
- 5. Prepadnuté písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu
- 6. Petície: pozri zápisnicu
- 7. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu
- 8. Texty zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu
- 9. Kroky podniknuté na základe pozícií a uznesení Parlamentu: pozri zápisnicu
- 10. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu
- 11. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

12. Program práce

Predseda. – Konečné znenie návrhu programu, ktorý navrhla Konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 4. februára 2010 v súlade s článkom 137 rokovacieho poriadku, bolo rozdané. Boli navrhnuté tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pondelok:

Bez zmeny.

Utorok:

Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) predložil žiadosť doplniť do programu vyhlásenia Rady a Komisie o zložitej finančnej a hospodárskej situácii v krajinách eurozóny. Týka sa to členských štátov, ktoré majú finančné ťažkosti.

Corien Wortmann-Kool, *v mene skupiny PPE.* – (*NL*) Je dôležité, aby tento Parlament diskutoval o najnovšom vývoji v eurozóne a tiež o opatreniach, ktoré uskutočňuje Európska komisia v súvislosti s krajinami eurozóny, ktoré sú v rizikovej zóne.

Presvedčili sme sa o tom, že v posledných týždňoch mal tento vývoj veľmi veľký vplyv na výmenný kurz eura a spôsobil aj turbulencie na finančných trhoch. Preto by sme pred štvrtkovým neformálnym samitom chceli vidieť vyhlásenia Rady a Komisie týkajúce sa nielen plánov, ktoré už boli navrhnuté, ale aj opatrení, ktoré by sa ešte mohli prijať na čo najrýchlejšie obnovenie dôveryhodnosti eura.

Hannes Swoboda, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážený pán predseda, chcel by som kategoricky podporiť tento návrh. Je dôležité, aby sme diskutovali o tejto otázke, riešili základné problémy a vyhli sa pritom stranícko-politickým hádkam o tom, koho obviniť z krízy.

Mám dve žiadosti. Po prvé, ak moji kolegovia z Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) súhlasia, mali by sme do názvu doplniť sociálny vplyv s cieľom objasniť, že tu ide o sociálny vplyv krízy v týchto krajinách.

Po druhé, chceme tiež hovoriť s Komisiou, ale chceme o tom diskutovať s členmi Komisie, ktorí v budúcnosti budú niesť zodpovednosť za túto otázku. Keďže nová Komisia sa ešte neujala úradu, mali by sme požiadať predsedu Komisie, aby sa osobne zúčastnil v tejto diskusii alebo aby poslal niekoho, kto bude členom novej Komisie, ako napríklad pána Almuniu alebo pána Rehna. V tejto zložitej a dôležitej rozprave by bolo rozumné mať partnera na rozhovor, ktorý potom prevezme rovnakú zodpovednosť v Komisii.

Predseda. – Ak budeme súhlasiť s touto žiadosťou a doplníme ju ako bod do programu, predstavitelia Komisie budú prítomní. Porozprávam sa o tom s pánom Barrosom. Chce niekto prehovoriť proti tejto žiadosti? Nikoho nevidím. Teraz pristúpime k hlasovaniu. Kto je za túto žiadosť?

Corien Wortmann-Kool, *v mene skupiny PPE.* – (NL) Chcela by som dôrazne podporiť návrh pána Swobodu. Ide o všetky dôsledky, samozrejme, vrátane tých sociálnych.

(Parlament schválil žiadosť.)

Streda:

Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) predložil žiadosť o spoločnú rozpravu namiesto troch rozpráv o správach z roku 2009 o pokroku Chorvátska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko a Turecka.

Ioannis Kasoulides, v mene skupiny PPE. – Vážený pán predseda, skutočne ide o tri uznesenia prijaté Výborom pre zahraničné veci zaoberajúce sa správou Komisie o pokroku pri rozširovaní.

Preto sa nimi možno spoločne zaoberať, spoločne ich skúmať a viesť o nich spoločnú rozpravu.

(Parlament schválil žiadosť.)

Streda:

Skupina Európa slobody a demokracie predložila žiadosť doplniť do programu otázku na ústne zodpovedanie pre Komisiu v súvislosti so zahraničnými vlastníkmi nehnuteľ ností v Španielsku.

Marta Andreasen, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predseda, viem, že ste mali na zasadnutí Konferencie predsedov minulý týždeň časovo náročný program a že nebolo veľa času diskutovať o doplnení tohto bodu do programu, ale na plenárnom zasadnutí v januári – ako ste všetci videli – členovia rôznych politických skupín vyjadrili obavy v súvislosti s bodmi predloženými v otázke zneužití súvisiacich s nehnuteľnosťami cudzincov v Španielsku. V stredu večer bude mať Komisia príležitosť poskytnúť odpoveď.

Preto žiadam našich kolegov, aby podporili tento návrh. V mene skupiny EFD by som vás chcela požiadať o hlasovanie podľa mien. Ak bude väčšina za tento návrh, chcela by som navrhnúť druhé hlasovanie podľa mien s cieľom ukončiť rozpravu uznesením.

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predseda, chcel by som sa vysloviť za návrh pani Andreasenovej, pretože mnohí z našich voličov nám píšu o tomto probléme a myslím si, že ide o záležitosť, o ktorej by mal Parlament viesť rozpravu.

Guy Verhofstadt, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, chcel by som iba poznamenať, že istá veľmi protieurópska skupina využíva Európsky parlament na zviditeľnenie tejto otázky. Takýto vývoj je vítaný, napriek tomu som proti, pán predseda.

(potlesk)

(Parlament zamietol žiadosť.)

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predseda, chcel by som uviesť veľmi krátku procedurálnu námietku. Môj tu prítomný kolega (pán Guy Verhofstadt) nás označil ako "protieurópskych". Nie je to pravda, my sme proti Európskej únii.

Predseda. – To nebola procedurálna námietka. Prosím vás, nevyjadrujte sa k podstate veci, keď zostavujeme program a nie je čas na takéto veci.

Štvrtok:

Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica predložila návrh v súvislosti s rozpravou o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu. Skupina navrhuje nahradiť rozpravu o Madagaskare rozpravou o treste smrti, a najmä o prípade Mumiu Abú-Džamála.

Sabine Lösing, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predseda, domnievame sa, že bod o Madagaskare dnes nie je mimoriadne dôležitý. Žiadame preto, aby sa tento čas využil na rozpravu o prípade pána Mumiu Abú-Džamála, afroamerického novinára, ktorého uznali vinným z vraždy policajta v roku 1982 po súdnom procese založenom na nepriamych dôkazoch.

Mumia Abú-Džamál bol odsúdený na smrť a 30 rokov čaká v cele smrti. Doteraz sa nenašlo dostatočné vysvetlenie okolností súvisiacich s touto vraždou a dôkazy sa nikdy riadne nepreskúmali. V každom prípade je trest smrti jedným z najjednoznačnejších prípadov porušovania ľudských práv, aké poznáme. Hoci sa pri tomto súdnom procese trest smrti mohol zmierniť na doživotné odňatie slobody, obžaloba odmietla túto možnosť koncom januára. Život pána Abú-Džamála je teraz vo väčšom nebezpečenstve ako kedykoľvek predtým. Boli by sme radi, keby sa o tejto veci rokovalo na plenárnom zasadnutí, aby sme mohli rozhodnúť o ďalších krokoch s cieľom dosiahnuť odloženie trestu smrti, aby Mumia Abú-Džamál dostal príležitosť dokázať svoju nevinu v spravodlivom súdnom procese.

Véronique De Keyser, *v mene skupiny S&D.* – (*FR*) Vážený pán predseda, nepopieram, že situácia Mumiu Abú-Džamála je kritická a že tento prípad si určite zaslúži byť vypočutý. Situácia na Madagaskare je však absolútne chaotická. Celá krajina trpí pre prechodný režim, ktorý bol zavedený protiprávne a ktorý spôsobuje v tejto krajine anarchiu.

Je veľmi ťažké povedať, či jedno je lepšie ako druhé. Domnievam sa, že môžeme zachrániť Madagaskar. Pán predseda, nemohli by ste opäť vzniesť námietky a požiadať Spojené štáty o odloženie trestu smrti? Nebude to prvýkrát a obávam sa, že, bohužiaľ, ani poslednýkrát. V každom prípade v mene našej skupiny odmietam stiahnuť uznesenie, ktoré sme pripravili o situácii na Madagaskare, kde tiež hrozí reálne nebezpečenstvo pre celé obyvateľstvo.

Predseda. – V súlade s vaším návrhom budem dôkladne analyzovať problém a vydám o ňom vyhlásenie.

(Parlament zamietol žiadosť.)

(Program práce bol prijatý.)⁽¹⁾

13. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Ďalším bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Rumunská vláda skúma možnosť zavedenia dane z rýchleho občerstvenia v nádeji, že sa tým stabilne zníži počet občanov, predovšetkým detí a mládeže, ktorí si vyberajú tento druh stravy s mimoriadne škodlivým strednodobým a dlhodobým vplyvom na ľudský organizmus.

Môže sa zdať, že dane sú sofistikovaným riešením počas krízy, ale ak sa takéto opatrenie vhodne uplatní, jeho vplyv sa môže z daňových otázok rozšíriť na oblasť vzdelávania. Stále viac ľudí sa tak bude môcť naučiť, že starostlivosť o zdravie sa začína stravou. Finančné prostriedky získané z týchto daní by sa mali vyčleniť len na programy zamerané na informovanie širokej verejnosti o prísadách a látkach, ktoré môžu byť pre ľudí škodlivé.

Choroby spôsobené obezitou budú čoraz viac zaťažovať systémy zdravotnej starostlivosti členských štátov a súvislosť medzi obezitou a rýchlym občerstvením je dobre zdokumentovaná. Podpora zdravého stravovania

⁽¹⁾ Ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k programu práce: pozri zápisnicu

by sa mala stať kľúčovou politikou Európskej únie, a to bezodkladne. Uvítali by sme európsky program, ktorý by využíval iniciatívy navrhnuté viacerými členskými štátmi. Bol by mimoriadne užitočný. Mohol by prispieť k tomu, aby sa ľudia v Európskej únii zdravšie stravovali.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Vážený pán predseda, rád by som hovoril o bezpečnosti dodávok surovín, ktoré poľnohospodári a obchodníci v Európskej únii potrebujú na výrobu a ktoré potrebujú aj výrobcovia krmív pre zvieratá a výrobcovia potravín. Jedným z kľúčových problémov a hrozieb pre európsky zásobovací reťazec je nedostatok ustálenej, prijateľnej, veľmi nízkej úrovne výskytu odrôd geneticky modifikovaných organizmov (GMO), ktoré zatiaľ v Európskej únii neboli schválené. Podľa najnovšieho výskumu sa bude vo svete do roku 2015 pestovať okolo 120 nových druhov GMO. Ak sa tento problém nebude riešiť, prispeje to k rastu cien krmív pre zvieratá a cien potravín, čo môže mať za následok vylúčenie mnohých európskych poľnohospodárov z trhu. Posledným príkladom je situácia z júla minulého roka, keď sa v dodávkach sóje našli stopové množstvá geneticky modifikovaných odrôd. Významným spôsobom to ovplyvnilo celý potravinový reťazec a reťazec krmív pre zvieratá, pretože Európa nie je schopná uspokojiť svoje potreby domácou výrobou a každoročne musí doviezť 14 miliónov ton sójových bôbov.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Chcel by som požiadať pána predsedu alebo predsedníctvo Parlamentu, aby Európskej komisii odkázali, že v rámci svojej práce som v priebehu šesťmesačného obdobia predložil dve písomné otázky. V prvom prípade som dostal odpoveď s významným oneskorením a na druhú otázku, ktorú som predložil 30. novembra, som odpoveď stále nedostal. Myslím si, že je dôležité, aby medzi inštitúciami EÚ prebiehala primeraná komunikácia a dialóg. Odovzdajte tento odkaz, prosím, aby moju prácu nič nebrzdilo a aby som dostal požadované odpovede.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vážený pán predseda, pán komisár, pre Európsku úniu je veľmi dobré mať, takpovediac, vlastnú tvár, ministerku zahraničných vecí v osobe pani Cathy Ashtonovej. Počas vypočutia vyslovila jednu vetu týkajúcu sa Číny, ktorej celosvetový význam tu netreba zdôrazňovať. Je zarážajúce, že neprehovoril ani jeden z poslancov, ktorí majú právo klásť otázky v súvislosti s Čínou, hoci EÚ prednedávnom v Kodani utŕžila zaucho počas samitu o klíme, na ktorom Čína a USA dospeli k dohode za naším chrbtom. Rovnako je zarážajúce, že Európska rada počas svojej existencie nikdy nerokovala o vzťahoch medzi EÚ a Čínou. Žiadam preto pána predsedu, aby vyzval Európsku radu, nech zaradí do svojho programu strategické vzťahy medzi EÚ a Čínou. Aj Parlament by sa touto otázkou mal v budúcnosti zaoberať primerane dôležitosti Číny.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Najvyššou prioritou budúcej Európskej komisie musí byť zníženie hospodárskych rozdielov medzi členskými štátmi zavedením úzkej spolupráce na úrovni daňovej a menovej politiky.

Ochota spolupracovať je zjavná už od začiatku hospodárskej krízy a je absolútne nevyhnutné pokračovať v nej. Pokiaľ ide o koordináciu na daňovej úrovni, je však zároveň potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že členmi Európskej únie sú krajiny s rozdielnou štruktúrou hospodárstva. Pre hospodárstva niektorých členských štátov sú totiž charakteristické väčšie cyklické pohyby, pretože si vyžadujú vysokú úroveň verejných investícií a ich rastový potenciál je vyšší než potenciál zrelých hospodárstiev EÚ.

Pakt stability a rastu a aktuálny postup pri vstupe do eurozóny by preto mali obsahovať doložky flexibility, ktoré umožnia analýzu verejných výdavkov počas celého hospodárskeho cyklu, aby členské štáty v prípade potreby mohli investovať. Zabezpečil by sa tým rozvoj jednotlivých členských štátov v súlade s fázou, v ktorej sa nachádzajú ich hospodárstva.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Vážený pán predseda, v posledných dňoch sme svedkami bezprecedentného a koordinovaného útoku na hospodárstvo členských štátov eurozóny, keď emisie štátnych dlhopisov v niektorých krajinách, napríklad v Grécku, Portugalsku a Španielsku, presiahli rozumnú mieru.

Je jasné, že tieto krajiny sa využívajú na útok proti hospodárskej súdržnosti v eurozóne vo všeobecnosti a zvlášť proti euru. Tie isté mechanizmy, ktoré spôsobili svetovú úverovú krízu, teraz nehanebne špekulujú na účet krajín, ktoré čelia najväčším finančným problémom.

V Európe preto nemôže ísť len o hodnotenie opatrení, ktoré sa prijímajú na znižovanie schodku. Skutočná otázka musí byť takáto: Máme v úmysle prijať na európskej úrovni solidárne opatrenia zachovaním eurozóny a eura a rozhodneme sa už konečne prijať politiku, ktorá bude v službách základnej hospodárskej a nielen menovej súdržnosti?

Carl Haglund (ALDE). – (SV) Vážený pán predseda, európska smernica o síre stanovuje od začiatku tohto roka limit 0,1 % na obsah síry v palivách používaných na lodiach v domovských prístavoch a lodiach vnútrozemskej lodnej dopravy. Z hľadiska životného prostredia je to dobrá vec. Je dôležité, aby aj lodná doprava bola ekologickejšia.

Väčšina osobných a nákladných námorných lodí v súčasnosti používa ťažký vykurovací olej. V Baltskom mori už dlhé roky používame s cieľom chrániť životné prostredie takzvaný ťažký vykurovací olej s nízkym obsahom síry, ktorý obsahuje 0,5 % síry. Nízky obsah síry na mori sa nepovažuje za ekologický problém, pretože hlavným cieľom bolo znížiť znečistenie miest. Myslím si preto, že v tejto otázke by EÚ mala sledovať takúto líniu – teda podporovať používanie ťažkého vykurovacieho oleja s nízkym obsahom síry.

Problém, ktorému čelíme, spočíva v tom, že dohovor Marpol Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) odporúča s účinnosťou od roku 2015 pre všetky lode v Baltickom mori limit 0,1 %, čo by mohlo mať pre Baltické more ničivé následky. Chcel by som preto poslancom pripomenúť túto skutočnosť a vyzvať ľudí, aby ne...

(Predseda prerušil rečníka.)

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predseda, kolegovia v tomto Parlamente niekedy veľmi komplikujú život jeho priateľom. Predsedníctvo odporučilo výdavky s cieľom zamestnať ďalších 150 osôb v Parlamente a politických skupinách, aby sa splnili požiadavky Lisabonskej zmluvy. Ide o prudké zvýšenie výdavkov v čase, keď mnohí z našich občanov čelia obmedzovaniu verejnej služby a zvyšovaniu daní.

Viac než 10 rokov sa zaoberám právnymi predpismi prijímanými spolurozhodovacím postupom. Nemyslím si, že potrebujeme toľko zamestnancov. Som presvedčený, že dokážeme svojich pracovníkov prerozdeliť a účinnejšie využiť bez navýšenia rozpočtu.

Každý, kto vedie radu – alebo dokonca vládu – vie, že niekedy musíme žiť v rámci svojich pomerov. Nemali by sme robiť veci, za ktoré nedokážeme niesť zodpovednosť. Vždy by sme si mali položiť kontrolnú otázku: Dokážeme predstúpiť pred verejnosť a vysvetliť občanom, čo robíme? Myslím si, že v tomto prípade by sme to nedokázali.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Vážený pán predseda, základom energetickej bezpečnosti v Európskej únii je diverzifikácia dodávok plynu. Ak budeme závislí od dodávok z jedného smeru, v dlhodobom horizonte to naruší rovnováhu nielen v súvislosti s energetickou bezpečnosťou, ale aj z hľadiska hospodárstva. Nikto iný v Európe to nemôže chápať lepšie než postkomunistické krajiny, ktoré sú stále pod vplyvom, obrovským vplyvom, Ruska. Severný plynovod zabráni možnosti diverzifikácie a obmedzí možnosti rozvoja baltských prístavov, predovšetkým nového diverzifikovaného zdroja dodávok plynu do Európy, plynového terminálu Świnoujście. Nepriaznivý vplyv výstavby plynovodu má navyše aj ekologický aspekt. Minuloročná správa jednoznačne dokazuje, že severný plynovod bude mať negatívny vplyv. Vyzývam Komisiu, aby túto vec opätovne prešetrila.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, kladiem si otázku, aké opatrenia Európska únia zavedie, aby zabezpečila, že všetky členské štáty budú dodržiavať právo na azyl a ľudské práva osôb, ktoré prichádzajú z južných brehov Stredozemného mora.

Mnohí z nich prichádzajú na krehkých plavidlách a tisíce Afričanov sa utopia bez toho, aby proti tomu niekto protestoval. Vnímajú Rada a Komisia naozaj tieto otázky, ktoré patria do oblasti ľudských práv i humanitárnej pomoci?

Vyhlásenia pána Moratina v súvislosti s posilňovaním bezpečnostného prístupu a vyčlenením ďalších prostriedkov pre agentúru Frontex, o ktorom nedávno rozhodla Rada, ma v tomto smere neupokojujú.

Dámy a páni, je na nás, aby sme konali a zosúladili svoje činy so svojimi hodnotami. Je to naliehavé, pretože sú ohrozené životy.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (*GA*) Vážený pán predseda, v posledných týždňoch sa uskutočnili rokovania v rámci najnovšej fázy mierového procesu v Severnom Írsku. Na týchto rozhovoroch sa zúčastnili politické strany a vlády Veľkej Británie a Írska. Rokovali najmä o zabezpečení presunu politickej moci z westminsterského parlamentu v Londýne na zhromaždenie v Belfaste. Diskutovali aj o ďalších dôležitých otázkach.

Som rada, že rokovania sa napokon skončili dohodou medzi stranami, a som si istá, že tento pokrok uvíta aj Európsky parlament. Dúfam, že teraz sa môžeme zaoberať ďalšími záväzkami, ktoré doposiaľ neboli urovnané alebo splnené. Posunie nás to smerom k stabilným politickým inštitúciám, ktoré budú fungovať na základe rovnosti, deľby moci a vzájomnej úcty.

Paul Nuttall (EFD). – Vážený pán predseda, požiadal som o toto jednominútové vystúpenie, aby som zdôraznil hrozné účinky, ktoré má dvojtýždňová frekvencia zberu odpadu na spoločenstvá v našom volebnom obvode v severozápadnom Anglicku.

Zoberme si napríklad mesto Bootle, v ktorom bývam a kde mnohé rodiny žijú v terasových domoch bez predzáhradiek a s malým priestorom vzadu. Je šialené, že sú nútené vynášať odpadky raz za dva týždne.

Samozrejme, že z toho vznikli haldy smetí, pretože nie je miesto na ich uskladnenie. Ak bude leto horúce, môžete si byť istí, že to povedie k rozšíreniu škodcov, čo zas predstavuje ohrozenie verejného zdravia.

Prečo to však spomínam v Parlamente? Je to z toho dôvodu, že dvojtýždňová frekvencia zberu odpadu je priamym následkom smernice EÚ o skládkach odpadu, ktorú v tomto Parlamente podporila britská labouristická strana a konzervatívci. Dúfam, že keď britskí voliči pôjdu v tomto roku hlasovať v parlamentných voľbách, mnohí z nich na to budú aspoň teraz pamätať.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Vážený pán predseda, o dva dni budeme mať rozpravu o otázke telesných skenerov. V tejto rozprave sa budeme venovať celkovej otázke bezpečnosti na letiskách, t. j. prístupu k bezpečnostným opatreniam na letiskách v Európskej únii. Európska únia bola v minulosti známa a aj naďalej je známa tým, že unáhlene prijíma právne predpisy na základe domnelých a niekedy i skutočných teroristických hrozieb. Neprispieva to k zlepšeniu bezpečnosti na letiskách. Výsledkom sú len čoraz prácnejšie a čoraz absurdnejšie opatrenia.

Ak si napríklad vezmeme pomery na železničných staniciach, sú v podstate podobné ako na letiskách. Železničné stanice vo všeobecnosti neuplatňujú bezpečnostné opatrenia, aspoň pokiaľ ide o vnútroeurópsku a vnútroštátnu dopravu. Vyvoláva to otázku, či naše obavy o bezpečnosť na letiskách nie sú prehnané. Rastúca byrokracia a nekonečný prúd bezpečnostných opatrení neprispejú k bezpečnosti, ale k nepohodliu všetkých leteckých cestujúcich.

Krzysztof Lisek (PPE). – (*PL*) Vážený pán predseda, ako ste už povedali, budeme hlasovať o menovaní novej Európskej komisie. Ako ste tiež uviedli, ide naozaj o veľmi dôležitú chvíľu, ktorá sa spája s mnohými nádejami nielen poslancov Európskeho parlamentu a členov európskych vlád, ale najmä občanov Európskej únie. V tejto súvislosti má osobitný význam vytvorenie spoločnej zahraničnej politiky Európskej únie a úloha, ktorú v tejto oblasti musí plniť pani barónka Ashtonová, je o to väčšia.

Sú tu dve nové otázky. Prvou je Ukrajina, o ktorej ste už hovorili, pán predseda. Bez ohľadu na výsledky volieb musíme voči Ukrajine sformulovať a dôsledne uplatňovať novú politiku, politiku Európskej únie, aby sme umožnili budúce členstvo tejto krajiny v Európskej únii. Druhou otázkou je však Bielorusko. Chcel by som vás informovať, že pred niekoľkými hodinami došlo v Bielorusku, žiaľ, k ďalšiemu porušeniu ľudských práv. Bieloruská polícia vtrhla do poľského domu v meste Iwieniec a zabránila Únii Poliakov v Bielorusku v činnosti.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, Európska únia a Marocké kráľovstvo v decembri minulého roka uzavreli dohodu o liberalizácii obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami. Žiaľ, kusé informácie o obsahu tejto dohody sme získali len z médií.

Tieto informácie poukazujú na zvýšenie kvóty na dovoz paradajok do Európskej únie, čo kategoricky odmietame, pretože Marocké kráľovstvo opakovane neplní svoje záväzky voči Európskej únii. Európska komisia odmieta pripustiť existenciu tejto situácie, hoci samotný úrad OLAF to urobil.

Nemôžeme pripustiť, aby Komisia naďalej zatvárala oči bez ohľadu na potreby výrobcov na Kanárskych ostrovoch, v Andalúzii, Murcii a Alicante. Kategoricky preto žiadame, aby sa dohody plnili a aby sa venovalo viac pozornosti kontrole zdravia rastlín. Časový harmonogram marockého vývozu by mal byť navyše flexibilnejší, aby sa vývoz mohol rozšíriť na celý rok.

Paulo Rangel (PPE). – (*PT*) Vážený pán predseda, chcel by som využiť túto príležitosť a odsúdiť momentálne dianie v Portugalsku, kde je jasné, že médiá odhalili vládny plán kontroly novín, televíznych a rozhlasových staníc, čo predstavuje ohrozenie slobody prejavu. Práve tento týždeň došlo aj k cenzúre novinového stĺpčeka, ktorý napísal známy novinár Mário Crespo, na podnet – alebo zrejme na podnet – predsedu vlády.

Predseda vlády José Sócrates musí teraz v tejto súvislosti poskytnúť portugalským novinám O *País* podrobné vysvetlenie, pričom musí vysvetliť, že nekontroluje, neobmedzuje ani necenzuruje slobodu prejavu v Portugalsku.

Portugalsko už v dôsledku týchto udalostí nie je právnym štátom, ale štátom, v ktorom vládne formálne právo, kde sa predseda vlády obmedzuje na formality, postupy a byrokraciu a nechce poskytovať podrobné vysvetlenia.

Chceme, aby v Portugalsku vládlo hmotné právo!

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, 27. januára o druhej hodine ráno otriasol výbuch plynu historickým centrom mesta Liège. Spolu s kolegami z mestského zastupiteľstva som bola na mieste a prežili sme len zázrakom. Pri výbuchu však prišlo o život 14 ľudí. Desiatky ľudí boli zranené a 500 osôb evakuovaných.

Rada by som tu vzdala hold nielen obetiam a ich rodinám, ale aj mimoriadnej odvahe hasičov a všetkých záchranárov. V tejto súvislosti by som vám chcela pripomenúť, že v Európskej únii zatiaľ nemáme jednotný štatút pre hasičov a že ich práca sa v našej krajine ani v ostatných krajinách ešte stále nepovažuje za rizikové povolanie. Vyzývam na prijatie európskeho štatútu pre hasičov, pretože v mnohých prípadoch musia poskytovať cezhraničnú pomoc.

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem za vyhlásenie a za to, že ste nás upozornili na tragédiu, ku ktorej došlo tak blízko v Belgicku. Ide naozaj o tragický prípad. Veľmi pekne ďakujem. Radi by sme vyjadrili úprimnú sústrasť všetkým, ktorí v dôsledku tragédie trpeli, ako aj ich rodinám.

Rosario Crocetta (S&D). – (*IT*) Vážený pán predseda, dámy a páni, cieľom môjho prejavu je poukázať na závažnosť procesu deindustrializácie, ktorý ovplyvňuje mnohé priemyselné centrá na Sicílii, najmä automobilové centrum Termini Imerese, ktoré vlastní skupina FIAT, a petrochemické centrum Gela, ktoré patrí skupine ENI. Centrum Termini Imerese trpí konkurenciou vyplývajúcou zo systému nízkych miezd v niektorých krajinách EÚ, zatiaľ čo Gela trpí v dôsledku konkurencie z Ázie.

Vzhľadom na závažné procesy deindustrializácie, ku ktorým dochádza v rozsiahlych oblastiach Únie, by som chcel uviesť, že nastal čas prehodnotiť politiku nezasahovania, ktorú Európska komisia doteraz uplatňovala, a začať spúšťať sériu významných strategických opatrení na podporu európskeho priemyslu. Táto výzva je určená najmä Európskej komisii a pánovi Tajanimu, komisárovi pre priemysel a podnikanie.

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Parlament Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko prijal minulý štvrtok vyhlásenie podpory uznesenia Európskeho parlamentu o Srebrenici, ktoré sme pred rokom prijali drvivou väčšinou.

Parlament v tomto uznesení vzdal úctu všetkým obetiam na všetkých stranách každej vojny za posledných desať rokov minulého storočia, nielen obetiam genocídy v Srebrenici. Parlament v Skopje je tretím parlamentom na západnom Balkáne, ktorý uznesenie ratifikoval a prijal, pričom 70 hlasov bolo za a len jeden proti. Takáto väčšina a takýto konsenzus si zaslúžia aj úctu a uznanie nášho Parlamentu.

Hoci Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko sa na tejto tragickej udalosti nijako nezúčastnila, jej jednoznačná reakcia je aktom solidarity a civilizovaným gestom hodným úcty a obdivu. Rozhodnutie parlamentu Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko je vyjadrením úcty všetkým obetiam a signálom, že všetci nesieme zodpovednosť za budovanie lepšej a jasnejšej budúcnosti pre všetky krajiny západného Balkánu. Je to krok do budúcnosti, ruka zmierenia podaná všetkým susedným krajinám a príklad pre všetky ostatné krajiny v regióne.

Keďže som sa podieľal na vypracovaní tohto uznesenia, rád by som zablahoželal poslancom parlamentu Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko k politickej odvahe a poďakoval za ich príspevok k zmiereniu v regióne.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Vážený pán predseda, chcel by som zdôrazniť, že v tomto období hospodárskej krízy, keď sa niektoré krajiny nachádzajú v recesii, sú tu aj ďalšie, napríklad Grécko, ktoré potrebujú vyriešiť isté problémy týkajúce sa otázok rodovej rovnosti, pretože kríza dolieha na ženy ťažšie než na mužov.

V posledných rokoch sa v Európe vyvinulo významné úsilie a boli prijaté zákony, ktoré tejto oblasti poskytujú určité mechanizmy a špecifické nástroje. Smernice Spoločenstva o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami sa však do vnútroštátneho práva netransponujú.

Vzhľadom na to, že bez ohľadu na toto úsilie je potrebné premostiť priepasť medzi pohlaviami, keďže ženy zarábajú o 17 % menej než muži a stretávajú sa na trhu práce s osobitnými formami rasizmu, by som chcel zdôrazniť, že každý právny predpis a zmenu týkajúcu sa poistenia alebo pracovnoprávnych otázok musí sprevádzať nová sociálna infraštruktúra.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (*PL*) Vážený pán predseda, ďakujem, že ste mi dali slovo, pretože by som chcel hovoriť o významnej otázke súvisiacej s nákladmi na politiku v oblasti klímy.

Európska únia dôsledne plánuje politiku v oblasti klímy. Veľmi dôležitá je však skutočnosť, že táto politika má obrovský vplyv na hospodárstva členských štátov. Keď vezmeme do úvahy štrukturálne rozdiely medzi hospodárstvami jednotlivých členských štátov, je čoraz jasnejšie, že jednotlivé členské štáty budú znášať veľmi rozdielne náklady na uskutočňovanie stratégie. Zároveň je faktom, že nové členské štáty plnia svoje záväzky na zníženie emisií skleníkových plynov v rámci Kjótskeho protokolu s veľkou rezervou. V prípade Poľska dosiahlo zníženie takmer 30 % v porovnaní s požadovanými 6 %, no v prípade "starej pätnástky" bol pokles len 1 %, hoci sa zaviazala k zníženiu o 6 %. V tejto súvislosti musí Komisia pri všetkých svojich aktivitách zohľadniť rozdielne náklady na prispôsobenie hospodárstiev jednotlivých členských štátov – náklady na zníženie emisií skleníkových plynov na základe Kjótskeho protokolu, ktoré jednotlivé členské štáty doteraz znášali – a musí tiež skoncovať s tými zmenami, ktoré by mohli narušiť rovnováhu medzi členskými štátmi.

(Predseda prerušil rečníka.)

Joe Higgins (GUE/NGL). – (*GA*) Vážený pán predseda, írska vláda sa momentálne chystá zaviesť daň z pridanej hodnoty vo výške 21 % na verejné služby poskytované miestnymi orgánmi, napríklad zber a recykláciu odpadu. Európska únia núti írsku vládu uplatňovať tieto nové dane. Spôsobia ďalšie zvýšenie zaťaženia bežných pracujúcich a chudobných ľudí, ktorí už teraz draho platia za kapitalistickú krízu v Írsku. Vláda má v úmysle zaviesť aj nové poplatky za vodu pre majiteľov domov, ktoré by mohli dosiahnuť 500 až 1000 EUR ročne. Bol by to ďalší strašný úder pre životnú úroveň pracujúcich ľudí. Okrem toho vláda pripravuje systém verejných vodovodov na budúcu privatizáciu. Týmto varujem írsku vládu a Európsku komisiu, ktoré podporujú poplatky a privatizáciu, že to neakceptujeme a postavíme sa proti tomu masívnou kampaňou bojkotu a ľudovou silou. Je to ďalšie hospodárske bremeno, ktoré írski pracujúci neakceptujú.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Vážený pán predseda, zajtra budeme hlasovať o novej Európskej komisii a staneme sa Spojenými štátmi európskymi. Po ukončení tohto procesu sa budeme v rámci nového typu riadenia venovať otázke spoločnej zahraničnej politiky, otázke spoločnej hospodárskej politiky, otázke užších vzťahov medzi jednotlivými členmi Únie, solidarite a plánovaniu budúcnosti Európy. Budúcnosti, v ktorej budeme musieť postupovať mimoriadne obozretne, pokiaľ ide o rozširovanie Európy o nové krajiny a najmä pokiaľ ide o prisťahovalectvo, ktoré je veľkým problémom v súvislosti s budúcnosťou Európy a ku ktorému by sme podľa mňa mali pristupovať nielen v rámci vlád jednotlivých štátov, ale aj v rámci spoločnej politiky Európskej únie.

Preto by som chcel požiadať Komisiu a Parlament, aby tejto otázke venovali zvláštnu pozornosť.

Louis Bontes (NI). – (NL) Vážený pán predseda, aj ja som, podobne ako vy, pred niekoľkými týždňami navštívil Osvienčim, kde sme sa tvárou v tvár stretli s ukrutnosťami, ktoré sa tam udiali. Predstavte si môj údiv, keď o niekoľko dní neskôr odsúdeniahodné vyhlásenia oficiálnej spravodajskej televízie Palestínskej samosprávy démonizovali židov.

Zhrniem to: "Židia sú nepriateľmi Alaha a ľudstva. Prorok hovorí: zabíjajte židov." Tieto vyhlásenia sú absolútne odsúdeniahodné a zastávam názor, že nemôžu zostať bez následkov. Orgán, ktorého takzvaná verejnoprávna televízia cituje "proroka", ktorý vyzýva na vraždenie židov, by už nemal z rozvojových fondov dostať ani jeden jediný cent. Európsky parlament by sa mal zasadiť o zastavenie tohto toku finančných prostriedkov a mal by vyjadriť svoje znechutenie z takýchto praktík.

Nuno Teixeira (PPE). – (*PT*) Vážený pán predseda, zelená kniha o reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva, pri ktorej bola spravodajkyňou moja azorská kolegyňa pani Patrão Nevesová, je jedinečnou príležitosťou na rozpravu týkajúcu sa odvetvia, ktoré môže zohrať významnú úlohu pri stabilizácii miestneho rozvoja v najvzdialenejších oblastiach.

Madeira s osobitným záujmom sleduje prebiehajúce diskusie a verí, že je nevyhnutné navrhnúť rozlíšenie medzi remeselnými a veľkými flotilami, ktoré by mali podliehať rozličným rybárskym režimom. Mimoriadne dôležitá je podpora zásady pozitívnej diskriminácie, pri ktorej bude prístup do teritoriálnych vôd v rámci výhradnej hospodárskej zóny obmedzený len na miestne remeselné flotily.

Na Madeire je podpora modernizácie flotily mimoriadne dôležitá, pretože prechádza na spôsob riadenia, ktorý z dlhodobého hľadiska zabezpečí zachovanie širokého spektra druhov. Len takto sa nám podarí predísť situáciám, ktoré sú z hľadiska hospodárskej, environmentálnej a sociálnej stability neudržateľné.

Na záver by som chcel uviesť, že budeme bojovať za stálu a aktuálnu podporu rybného hospodárstva v najvzdialenejších oblastiach.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (*SL*) Európa je plná menšín, ktorých významnú časť predstavujú etnické menšiny. Pôvodné menšiny predstavujú viac než 8 % nášho obyvateľstva, no musíme brať do úvahy aj menšiny prisťahovalcov, ktoré tvoria ďalších 6,5 %.

Pred poslednými dvoma vlnami rozširovania museli kandidátske krajiny preukázať, že plnia kritériá práv menšín. Na druhej strane, politika v oblasti menšín a vzťahy s menšinami v krajinách, ktoré dovtedy získali členstvo v Európskej únii, nepodliehali žiadnemu dohľadu. Táto situácia bola rozporuplná.

Slovinské etnické menšiny v Taliansku, Rakúsku a Maďarsku boli prednedávnom vystavené veľkému tlaku z dôvodu škrtov vo financovaní svojich záujmov. Vyzývam preto európskych politických činiteľov, aby sa na európskej úrovni začali vážne zaoberať otázkami menšín. Nová Lisabonská zmluva na to poskytuje právny základ. Žiadam tiež Európsku komisiu, aby vypracovala a predložila plán s podrobným popisom opatrení v súvislosti s uplatňovaním tých ustanovení Lisabonskej zmluvy, ktoré ochraňujú menšiny.

Anna Záborská (PPE). – (*SK*) Slovensko je ohrozené výstavbou megakasína so zavádzajúcim názvom Metropolis. Keďže Slovinsko, Maďarsko a Rakúsko odmietli vydať potrebné povolenia, záujmové skupiny sa teraz obracajú na Slovensko, aby mu vnútili tento podnikateľský zámer. Bratislavský parlament vyjadril negatívne stanovisko. Rozhodnutie nie je definitívne a projekt hazardných hier pokračuje.

Už dnes investor používa eufemizmus, keď tento projekt prezentuje ako polyfunkčné centrum. Hovorí o ihriskách, akvaparku, kongresovom centre a nie o megakasíne.

Aké sú bariéry Európskej únie na zabránenie prevádzkovania hazardných hier v členských krajinách? Ako Európska únia ochraňuje tie najzraniteľ nejšie skupiny? Nie je tajomstvom, že hazardné hry súvisia s kriminalitou, násilím, organizovaným zločinom, prostitúciou a rôznymi závislosťami. Vyzývam svojich kolegov, ako aj národné asociácie, aby sa pridali k protestu slovenských občanov a zároveň podpísali písomnú deklaráciu a takto podporili náš protest.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Názov Ro°ia Montanã musí čoraz známejšie znieť európskym inštitúciám i občanom. Hovoríme o oblasti v Rumunsku, kde sa nachádzajú historické pamiatky, ktoré prilákali pozornosť organizácie UNESCO a teraz im hrozí zničenie. Používanie kyanidov v baniach, ktoré môžu zničiť celistvosť a bohatstvo tejto oblasti, sa znovu stáva reálnou hrozbou.

V posledných týždňoch rumunská vláda povolila začatie tejto banskej činnosti, čím poskytla dôvod domnievať sa, že zničenie oblasti sa môže považovať za prijateľné. Naliehavo žiadam Európsky parlament a Európsku komisiu, aby zvážili možnosť zásahu na fórach vedených EÚ, ktorým by zabránili nepochybnej ekologickej katastrofe a ľudskej tragédii.

Derek Vaughan (S&D). – Vážený pán predseda, chcel by som hovoriť o politike v oblasti energie. Ako už povedal jeden z predrečníkov, zabezpečenie budúcich dodávok energie je mimoriadne dôležitou otázkou pre nás všetkých a ak chceme tento problém vyriešiť, musíme zohľadniť široké spektrum technológií: nie iba jednu, nie iba plyn. Je jasné, že svoju úlohu bude mať aj obnoviteľná energia, či už pôjde o energiu získanú z vetra, biomasy alebo prílivu. Istú rolu však musí zohrať aj jadrová energia a zachytávanie a ukladanie uhlíka (CCS).

Vítam preto nedávne iniciatívy britskej vlády. Prednedávnom predložila niekoľko projektov, ktoré sa týkajú nových technológií obnoviteľnej energie, ale aj jadrovej energie a technológie CCS. Som presvedčený, že táto politika zabezpečí vo Veľkej Británii budúce dodávky energie, a považoval by som to za vzor pre zvyšok Európy. Určite neverím tomu, že môžeme všetko staviť na jednu kartu: musíme používať širokú škálu technológií. Rád by som vyzval prítomných kolegov, aby to v budúcnosti urobili.

Giommaria Uggias (ALDE). – (*IT*) Vážený pán predseda, dámy a páni, po vypuknutí svetovej finančnej krízy Európska komisia predstavila opatrenia – návrh, o ktorom dnes vedieme rozpravu – na posilnenie boja proti daňovým únikom. Umožní sa tým zvýšenie transparentnosti medzi daňovými systémami všetkých európskych štátov tak, že bude dochádzať k výmene informácií o majetku.

Je to dobré opatrenie, ale musíme pamätať aj na to, že pred niekoľkými mesiacmi väčšina v talianskom parlamente schválila daňový štít, ktorý utajuje identitu daňových podvodníkov a okráda európskych občanov o príjmy z DPH.

Hoci celý svet bojuje proti nerestiam nezákonnosti, právo niektorých štátov útočí na dôstojnosť čestných občanov. Z týchto dôvodov sme spolu s kolegami poslancami za strany l'Italia dei Valori a Partito Democratico predložili Komisii sťažnosť.

Dopočuli sme sa, že úrady v súvislosti s našimi pripomienkami konajú. Preto vyzývam Komisiu, aby bola odvážna a prijala zodpovednosť za vyhlásenie talianskeho daňového štítu za protizákonný, čím sa umožní zdanenie týchto peňazí.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Vážený pán predseda, rád by som sa dotkol témy, o ktorej sa už hovorilo, ale ja by som chcel ešte zdôrazniť to, čo bolo povedané. V tejto chvíli, keď tu rozprávame, prebieha v bieloruskom meste Iwieniec nezákonná prehliadka poľského domu, ktorý je jedným z priestorov Únie Poliakov v Bielorusku. Ide o ďalší akt represie voči poľskej menšine v Bielorusku. Viem, pán predseda, že ste už osobne zasiahli vo veci veľmi vysokej pokuty uloženej Angelike Borysovej, a chcel by som sa vám za to poďakovať, pretože máme naozaj povinnosť pomáhať tejto organizácii. Zároveň by som chcel, pán predseda, požiadať vás, ako aj Radu a Komisiu o čo najrýchlejšie vydanie vyhlásenia a zasiahnutie v otázke porušovania ľudských práv v Bielorusku – porušovania práv Poliakov. Hovorím to však najmä v súvislosti s porušovaním práv občanov – ľudských práv – inými slovami, problému, ktorý by sme ako Európsky parlament mali považovať za dôležitý.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Vážený pán predseda, v priebehu posledných týždňov sme boli svedkami zintenzívňovania úskočnej ideologickej kampane týkajúcej sa opatrení prijatých členskými štátmi na dosiahnutie rovnováhy verejných financií. Nie je náhoda, že mnohí z tých, ktorí v tejto kampani zohrali vedúcu úlohu, sú zodpovední za súčasnú hospodársku a sociálnu krízu. Rovnako ako v minulosti, opäť podporujú nové útoky na mzdy, sociálne práva, práva zamestnancov a sociálne úlohy štátu.

Desaťtisíce portugalských pracovníkov vyšli v reakcii na tieto útoky protestovať do ulíc, kde žiadali zvýšenie miezd na obnovu kúpnej sily, ktorú za posledných desať rokov stratili, a dôstojné podmienky na dôchodku.

Verejné účty by mali byť vyvážené v súlade s hospodárskym rastom. Je tiež potrebné skoncovať so závažnou nespravodlivosťou v súvislosti s rozdeľovaním bohatstva, ktorá je jadrom tejto krízy. Postupujúci elán v boji pracovníkov je dnes znamením nádeje a najkonkrétnejším dôvodom na vieru v lepšiu budúcnosť.

Godfrey Bloom (EFD). – Vážený pán predseda, môj ctený priateľ a kolega z Yorkshire pán Edward McMillan-Scott pred niekoľkými týždňami priviedol do tohto Parlamentu predsedu Medzivládneho panelu pre zmenu klímy (IPCC) a počas obednej prestávky ho predstavil ako legendu a guru najvyššej vedy o klíme – a musím povedať, že mne skutočne ako guru pripadal. Ukazuje sa však, že ide o železničného inžiniera, ktorý píše knihy o odporných veciach. Určite nemám nič proti železničným inžinierom. Niektorí moji dobrí priatelia sú železniční inžinieri a knihy o odporných veciach bezpochyby čítajú – o to tu nejde –, ale možno by sa tým dalo vysvetliť, všakže, prečo IPCC prišiel v niekoľkých posledných rokoch s takými absurdnými nezmyslami.

Nebolo by dobré, keby Komisia mohla napísať IPCC a navrhnúť, aby vymenili predsedu za nového, azda s trochu lepšou kvalifikáciou?

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Pred niekoľkými minútami pani Anna Záborská spomenula megainvestície, rozličné investície do herných kasín, ktoré do Maďarska prinášajú aj cudzinci a proti ktorým pán György Budaházy, známy vedúci predstaviteľ mimoparlamentnej opozície, protestoval spolu s 12 členmi takzvanej hunskej opozičnej skupiny, ktorí sú takmer rok vo vyšetrovacej väzbe. Nemajú právo dozvedieť sa, aké dôkazy sú proti nim predložené. V dôsledku bizarných maďarských právnych predpisov a v rozpore s právom "habeas corpus" sa navyše sudca, ktorý stále predlžuje vyšetrovaciu väzbu, podrobne nezaoberá dôkazmi o ich vine. Považujem za škandalózne, že niečo takéto sa môže diať v Európskej únii, a opakovane proti tomu protestujem.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (*EL*) Vážený pán predseda, rada by som sa zmienila o záležitosti, ktorá má podľa mňa obrovský politický význam. Ide o národné parlamenty a ich spoluprácu s Európskym parlamentom v rámci úsilia o dosiahnutie hospodárskej obnovy a finančnej stability, ktoré sa v súčasnosti v Európe vyvíja.

Ako sa úverová kríza stáva vzdialenou ozvenou, všetci hovoria o potrebe posilniť euro, o súdržnosti v eurozóne a o hospodárskych nerovnostiach v rámci Európskej únie a mechanizmoch solidarity, ktoré je potrebné rozvinúť.

Som presvedčená, že dialóg medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi v tejto súvislosti zdôrazní náš spoločný cieľ, spoločnú zodpovednosť a solidaritu, ktorú musíme preukázať na európskej a vnútroštátnej úrovni, ak chceme zabezpečiť prijímanie správnych rozhodnutí a uplatňovanie správnej politiky – politiky, ktorá má často dlhodobú perspektívu, ktorú je ťažké pochopiť, najmä čo sa týka našich vnútroštátnych kolegov, ktorí musia doma platiť politickú daň.

Som presvedčená, že môžeme iniciovať začatie tohto dialógu.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, moje vystúpenie sa bude týkať Európskej charty práv obetí terorizmu.

Dňa 15. decembra sa pán Barrot zaviazal presadiť Európsku chartu práv obetí terorizmu. Dňa 19. januára pani Malmströmová privítala slová pána Barrota v skutočne pozitívnom duchu. Španielsky minister vnútra pán Pérez Rubalcaba 26. januára v mene španielskeho predsedníctva uviedol, že plne podporuje obete terorizmu a že Španielsko v rámci Komisie a Rady urobí všetko, čo bude v jeho silách, aby im pomohlo.

Toto všetko vítame. Teraz však nastal čas prejsť od slov k činom v súvislosti so VI. medzinárodným kongresom obetí terorizmu, ktorý sa uskutoční 11., 12. a 13. februára v meste Salamanca. Želám kongresu veľa úspechov pri práci. Vážený pán predseda, v rámci Parlamentu musíme naďalej vyzývať na prijatie záväzkov v tejto oblasti a presadzovať ich.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, pani kolegyňa De Keyserová mala príležitosť pripomenúť tragédiu, ktorá sa stala 27. januára v meste Liège. Samozrejme, nebudem opakovať to, čo už povedala o obetiach a o záchranárskych službách, ktoré si zaslúžia štatút.

Znepokojuje ma však, že majiteľ budovy nebol v tomto prípade poistený. Chcel by som len upozorniť Komisiu na skutočnosť, že skôr než budeme hovoriť o povinnom poistení proti požiaru pre všetkých občanov, bolo by užitočné hovoriť o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím stranám niekedy so zlým úmyslom, ale predovšetkým v dôsledku nedbanlivosti.

Verím, že Komisia by mohla predložiť buď návrh, napríklad v rámci ochrany spotrebiteľ a – spotrebiteľ v tomto prípade znamená občan –, alebo iniciatívu, ktorá by mohla vyjsť aj z Parlamentu.

V každom prípade by som rád požiadal tých kolegov poslancov, ktorí ma v tejto veci môžu podporiť, aby vyzvali všetkých občanov na uzavretie poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám.

Sonia Alfano (ALDE). – (*IT*) Vážený pán predseda, dámy a páni, španielska holdingová spoločnosť *Gas Natural* predložila projekt pobrežných zariadení na spätné splyňovanie, ktorý by sa dotkol okolia mesta Terst a ktorý schválilo talianske ministerstvo životného prostredia.

Technická rada zariadenia na spätné splyňovanie v Terste zdôraznila niekoľko dôležitých nedostatkov. Po neformálnom stretnutí Európskej komisie, Talianska a Slovinska, ktoré sa uskutočnilo 26. januára 2010, stály zástupca Talianska pri Európskej únii verejne vyslovil špekuláciu, že Európska únia projekt schválila, zatiaľ čo podľa oficiálneho stanoviska Slovinska boli proti sebe stojace strany vyzvané na dosiahnutie dohody.

Dosiahnutie tejto dohody bude pravdepodobne v praxi zložité, pretože záležitosť zariadenia na spätné splyňovanie má netypické pozadie. Ukazuje sa totiž, že orgány zodpovedné za poskytnutie záruk a za bezpečnosť nesplnili svoje povinnosti ochrany. Bol dokázaný významný sklz vo vypracovaní vonkajších núdzových plánov a v komunikácii s verejnými orgánmi a subjektmi zodpovednými za riadenie núdzových situácií, ako aj neinformovanie verejnosti o nebezpečenstve vážnych havárií, pokiaľ ide o pravidlá správania sa, a neexistencia objektívneho hodnotenia dominového efektu spôsobeného potenciálnou haváriou v priemyselných zariadeniach s vysokou mierou rizika.

Z týchto dôvodov sme presvedčení, že ide o ďalší pokus postaviť zariadenie s vysokou mierou rizika. Neboli totiž prijaté vôbec žiadne ochranné a bezpečnostné opatrenia.

Predseda. – Dámy a páni, zasadnutie s jednominútovými vystúpeniami sme predĺžili o 15 minút.

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

14. Administratívna spolupráca v oblasti daní – Vzájomná pomoc pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní, odvodov a ďalších opatrení – Nezáväzné a dočasné uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávkami určitého tovaru a služieb s vysokým rizikom podvodu (zmena a doplnenie smernice 2006/112/ES) – Podpora dobrej správy v daňových záležitostiach (rozprava)

Predsedajúci. - Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o štyroch správach týkajúcich sa daní.

Máme tu:

- správu pani Alvarezovej o administratívnej spolupráci v oblasti daní (A7-0006/2010),
- správu pána Dumitra Stolojana o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní, odvodov a ďalších opatrení (A7-0002/2010),
- správu pána Casu o nezáväznom a dočasnom uplatňovaní mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávkami určitého tovaru a služieb s vysokým rizikom podvodu (zmena a doplnenie smernice 2006/112/ES) (A7-0008/2010),
- správu pána Domeniciho o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach (A7-0007/2010).

Odovzdávam slovo pani Alvarezovej, spravodajkyni, na štyri minúty.

Magdalena Álvarez, spravodajkyňa. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Európska únia je založená na vzťahu solidarity medzi jej členskými štátmi. Veľmi dobrým príkladom tejto solidarity je administratívna spolupráca v daňových záležitostiach, ktorá je kľúčovým prvkom fungovania Únie. Ide tu predovšetkým o lojalitu medzi členskými štátmi a ich daňovými úradmi. Takáto lojalita sa prejavuje v dôvere, kde si partneri navzájom dôverujú a postupne sa začnú považovať za spojencov, ktorí nedovolia podvodníkom nájsť na svojom území útočište a pokračovať tam v ich podvodných aktivitách.

Daňové podvody poznačujú celé hospodárstvo a majú vážne dôsledky pre vnútroštátne rozpočty, pretože znižujú schopnosť realizovať výdavky a uskutočňovať investície. Okrem toho sa tým porušuje princíp daňovej spravodlivosti vo vzťahu k občanom, ktorí skutočne dodržiavajú pravidlá. Dochádza k nespravodlivej hospodárskej súťaži, čo vedie k nesprávnemu fungovaniu trhu. Všetky tieto dôsledky sú zvlášť znepokojujúce, keď uvážime, že z posledných odhadov vyplýva, že daňové podvody v Európskej únii dosahujú 200 miliárd EUR ročne. Výšku tejto sumy dokážeme oceniť, keď si uvedomíme, že toto číslo predstavuje dvojnásobok nákladov na plán hospodárskej obnovy navrhnutý Komisiou.

Čelíme teda zásadnému problému, a preto by sme mali predložiť rozhodné riešenia. V súčasnosti platná smernica určite predstavovala prvý krok v tomto procese. Žiaľ, praktické uplatňovanie smernice, napriek dobrým úmyslom, ktoré sú v nej zakotvené, neprinieslo očakávané výsledky.

Je čas, aby sme sa posunuli o krok dopredu a vyzbrojili sa novými nástrojmi, aby sa problémy v oblasti daní riešili súbežne s integráciou a liberalizáciou trhu. Preto vítam návrh, ktorý predložil pán komisár Kovács, a chcela by som mu zablahoželať k práci, ktorú počas celého svojho funkčného obdobia vykonal, a dnes konkrétne k tomuto návrhu novej smernice.

Tento návrh nám poskytne oveľa účinnejšie nástroje na boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom v Európe. V tomto smere predstavuje táto nová smernica kvalitatívny a kvantitatívny skok vpred. O kvantitatívny krok vpred ide preto, lebo stanovuje nové záväzky, a o kvalitatívny krok vpred preto, lebo rozširuje a špecifikuje existujúce záväzky. Oblasť uplatňovania sa rozširuje o prechod od výmeny informácií na požiadanie k automatickej výmene.

Tretím novým prvkom je zrušenie bankového tajomstva. Osobne to považujem za najvýznamnejšie opatrenie v návrhu, pretože uplatňovanie bankového tajomstva je hlavnou prekážkou, ktorej čelia daňové úrady. OECD na zrušenie bankového tajomstva vyzýva už dlho a teraz sa týmto problémom začala zaoberať skupina

G20. Uplatňovanie tohto opatrenia poskytne veľmi účinný nástroj na skoncovanie s neudržateľnou existenciou daňových rajov v rámci EÚ.

Tento cieľ obsahuje aj správa, ktorú máme dnes pred sebou. Cieľom tejto našej správy je vlastne posilnenie výsledkov návrhu Komisie. Cieľom je zlepšiť účinnosť a rozšíriť oblasť uplatňovania novej smernice.

Nemám v úmysle podať vyčerpávajúci komentár, zameriam sa len na hlavné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Po prvé, rozširuje sa rozsah uplatňovania, posilňuje sa realizácia automatickej výmeny informácií a pokiaľ ide o bankové tajomstvo, navrhuje sa rozšíriť kritérium uplatnenia s cieľom uviesť ho do súladu so zvyškom smernice. Obsahuje aj kompromisné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, konkrétne návrhy týkajúce sa automatickej výmeny informácií, ochrany a dôvernosti údajov a výmeny informácií s tretími krajinami.

Nakoniec by som chcela poďakovať kolegom poslancom z výboru za ich prácu a ochotu spolupracovať. K ich postoju im treba zablahoželať. Dosiahli sme vysoký stupeň konsenzu. Parlament vysiela jasnú správu. Parlament je pevne odhodlaný bojovať proti daňovým podvodom a daňovým únikom a posilniť veľké európske zásady lojality, transparentnosti a spravodlivej hospodárskej súťaže.

Theodor Dumitru Stolojan, *spravodajca.* – (RO) Nedávna finančná a hospodárska kríza plne poukázala na absolútnu dôležitosť existencie zdravých a udržateľných verejných financií v každom členskom štáte. Členským štátom, ktoré majú svoje verejné financie a proticyklické fiškálne politiky náležite pod kontrolou, sa podarilo poskytnúť finančné stimuly na vyvedenie svojich hospodárstiev z krízy.

V tejto súvislosti ako spravodajca vítam iniciatívu Európskej komisie a návrh smernice Rady o zlepšení vzájomnej pomoci medzi členskými štátmi pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní a odvodov. Táto smernica nielen pomôže zvýšiť účinnosť v tejto oblasti týkajúcej sa vymáhania pohľadávok, ale tiež pomôže lepšiemu fungovaniu jednotného trhu. Chcel by som podotknúť, že návrh smernice obsahuje významné zlepšenia mnohých dôležitých aspektov v oblasti vymáhania pohľadávok: výmeny informácií medzi orgánmi, metód vymáhania pohľadávok a spätnej väzby požadovanej Európskou komisiou na účely monitorovania neustále rastúcej činnosti, ktorá sa prejavuje v počte prípadov medzi členskými štátmi.

Boli vypracované pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Chcel by som sa poďakovať všetkým kolegom poslancom, ktorí predložili tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré jasnejšie špecifikovali podmienky uplatňovania smernice.

David Casa, *spravodajca.* – (MT) Myslím si, že táto správa jasne ukáže, ako účinne dokáže Európska únia prostredníctvom svojich inštitúcií konať, keď čelí problému, ktorý si vyžaduje naliehavú a osobitnú pozornosť.

Myslím si, že pri podvodoch typu chýbajúceho obchodného subjektu v rámci Spoločenstva treba venovať pozornosť opatreniam, ktoré treba prijať v rámci tohto krátkodobého plánu s cieľom zastaviť tých, ktorí zneužívajú systémy DPH používané v Európe. Tento typ podvodu, ako som už spomenul, je známy ako podvod typu chýbajúceho subjektu v rámci Spoločenstva. Vo svojej najvážnejšej forme je známy ako "kolotočový podvod", pri ktorom ide o trestnú činnosť páchanú skúsenými a profesionálnymi podvodníkmi.

Nedávne štúdie ukázali, že tento typ podvodu predstavuje okolo 24 % všetkých typov podvodov v oblasti DPH. Dochádza k nemu, keď osobe ponúkajúcej službu alebo predávajúcej tovar zaplatí kupujúci v rámci spoločenstva DPH a táto platba doslova zmizne bez toho, aby ju títo podvodníci a títo zločinci odviedli do štátnej pokladnice.

Preto dostal názov "kolotočový podvod", pretože táto DPH postupne zmizne z každej krajiny, kde sa tento typ obchodu uskutoční. Návrh Komisie teda poskytuje príležitosť odstrániť toto riziko, ktoré sa podstupuje pri obchode v rámci spoločenstva. Musíme sa vyhnúť tomu, aby sme zvýšili byrokratické zaťaženie, aby si následky neodniesli čestní podnikatelia. Tiež sme si dali pozor, aby sme toto dočasné opatrenie neuplatnili na široký sortiment výrobkov, ale len na výrobky, ktoré možno kontrolovať a posudzovať.

Treba spomenúť systém obchodovania s emisiami, pretože týmto návrhom Komisie došlo k jeho zmene a doplneniu. Konštatujeme, že vzhľadom na zraniteľnosť systému obchodovania s emisiami bola uplatnená ďalšia zmena, ktorá stanovuje, že keď sa členský štát rozhodne, že je pripravený zaviesť tento systém, treba pre všetky platby týkajúce sa emisií skleníkových plynov stanoviť povinnosť mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, pretože je nevyhnutné dosiahnuť koordináciu a okamžité kroky medzi všetkými členskými štátmi.

V súčasnosti, a až do roku 2012, sa okolo 90 – 95 % kreditov udeľuje tým, ktorí vytvárajú najviac emisií. Tie vydávajú národné vlády a 5 až 10 % z nich sa vydraží. Počínajúc rokom 2013 sa väčšia časť týchto kreditov bude dražiť, a preto musíme pred zavedením a spustením tohto systému zabezpečiť, aby bol trh chránený pred tými, ktorí sa pokúšajú systém zneužiť.

Myslím si, že keď zoberieme do úvahy konsenzus v rámci Výboru pre hospodárske a menové veci, aj s prihliadnutím na kompromisy, ktoré som dokázal presadiť – so socialistami, liberálmi a všetkými politickými skupinami –, myslím si, že by to malo vydláždiť cestu k spoľahlivejšiemu systému. Preto ak bude moja správa prijatá, budeme seriózne bojovať proti podvodom a budeme teda úspešnejší v záležitostiach týkajúcich sa systému DPH v rámci Európskej únie.

Leonardo Domenici, spravodajca. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hoci dobrá správa daní bola vždy veľmi dôležitou témou, ešte aktuálnejšou a významnejšou sa stala v súvislosti s vážnou hospodárskou a finančnou krízou, ktorá vypukla pred dvoma rokmi. Na európskych a medzinárodných samitoch – skupiny G20 – sa o nej diskutovalo a ďalej diskutuje, zvlášť, keď sa týkajú boja proti daňovým únikom a daňovým rajom.

Toto všetko je dôležité. Je to znamením odhodlania a vôle, ale nemali by sme si nahovárať, že na to bude stačiť vyhlásenie. Potrebujeme účinnú a trvalú politiku. Ešte treba vyriešiť množstvo problémov. Stále je veľmi ľahké kúpiť alebo založiť nastrčenú spoločnosť s cieľom vyhnúť sa plateniu daní. Len sa pozrite na internet: existujú stovky stránok, ktoré ponúkajú na predaj spoločnosti, dokonca aj v krajinách Európskej únie. Často jediné, čo musíte urobiť, aby ste založili spoločnosť, je poslať email s pripojenou fotokópiou naskenovaného pasu. Musíme skoncovať s vytváraním fiktívnych právnických osôb s cieľom vyhnúť sa plateniu daní.

Správa, ktorú predkladám, vychádza z oznámenia Európskej komisie z 28. apríla 2009 o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach. Správa navrhuje kroky smerujúce k predloženiu ráznych návrhov a požaduje silnú angažovanosť zo strany Európskej komisie a Rady, aby sa mohli tieto návrhy uskutočniť. Boj proti daňovým rajom a nezákonnému úniku kapitálu treba považovať za priority Európskej únie.

Z toho vyplýva zásada dobrej správy založenej na transparentnosti, výmene informácií, cezhraničnej spolupráci a spravodlivej daňovej súťaži. Ide o to, že potrebujeme zvýšenú spoluprácu v oblasti daní v Európskej únii.

Všeobecným cieľom, ktorý si musíme stanoviť, je dosiahnutie automatickej výmeny informácií v celosvetovom a multilaterálnom meradle, ale začať to musí, samozrejme, v rámci Európskej únie. Ako už povedala pani Alvarezová, musíme úplne zrušiť bankové tajomstvo v krajinách Európskej únie a urýchlene ukončiť dočasnú odchýlku, ktorá namiesto výmeny informácií umožňuje uplatňovanie zrážkovej dane, ktorá sa často neplatí alebo neberie vážne.

Nechcem sa obšírne zaoberať konkrétnymi návrhmi, ktoré správa obsahuje. Zdôrazním však veci, ktoré potrebujeme najviac: rozšíriť pôsobnosť smernice o úsporách z roku 2003, bojovať proti podvodom v oblasti DPH, vytvoriť verejný register EÚ, v ktorom by sa uvádzali mená jednotlivcov a podnikov, ktoré si založili spoločnosti a účty v daňových rajoch, a dať nový podnet na projekty daňovej harmonizácie, počnúc spoločným konsolidovaným základom pre dane z príjmov právnických osôb.

Európska únia musí takisto vyslať len jednu správu na medzinárodnej úrovni a bojovať za zlepšenie noriem OECD s cieľ om dosiahnuť automatickú výmenu informácií namiesto výmeny na požiadanie.

Pán Kovács, po vypočutí si aj ostatných správ musím skonštatovať, že potrebujeme silnú angažovanosť zo strany Komisie, a v súčasnosti tiež musíme tieto priority zdôrazniť novej Komisii v čase jej nástupu do funkcie. Ako Európsky parlament máme právo vyzývať Radu a Komisiu, aby sa zodpovedali za svoju prácu.

Ďakujem kolegom poslancom, predovšetkým tieňovým spravodajcom, za ich spoluprácu na tejto správe, ktorú, dúfam, Parlament prijme.

László Kovács, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, som rád, že môžem dnes, posledný deň vo funkcii komisára zodpovedného za dane a clá, s vami diskutovať o daňových záležitostiach.

V prvom rade by som chcel vyjadriť poďakovanie Európskemu parlamentu a zvlášť Výboru pre hospodárske a menové veci za podporu vyjadrenú väčšine, ak nie všetkým návrhom týkajúcim sa daní, ktoré sme ja a Komisia predložili v priebehu posledných piatich rokov.

Otázky daňovej politiky, o ktorých teraz diskutujete, zohrávajú dôležitú úlohu z hľadiska dosiahnutia cieľa Komisie účinnejšie bojovať proti daňovým podvodom a únikom, v dôsledku ktorých dochádza na úrovni EÚ k strate 200 až 250 miliárd EUR ročne. Naším cieľom je tiež zlepšenie transparentnosti a spolupráce.

Osobitnú vďaku by som chcel vyjadriť pánovi Domenicimu, pani Alvarezovej, pánovi Stolojanovi a pánovi Casovi za to, že sa k týmto daňovým iniciatívam postavili konštruktívne. Som veľmi rád, že základnou myšlienkou správ je podpora iniciatív Komisie. Pochopil som, že správy nabádajú k zvýšenému úsiliu po prvé v oblasti dobrej správy v daňových záležitostiach v Európskej únii, ako aj mimo nej; po druhé v oblasti administratívnej spolupráce v daňovej oblasti; po tretie v oblasti vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní; a po štvrté v oblasti boja proti podvodom v oblasti DPH, najmä pokiaľ ide o kolotočové podvody.

Pokiaľ ide o dobrú správu v daňových záležitostiach, cieľom politiky Komisie je podpora zásad transparentnosti, výmeny informácií a spravodlivej daňovej súťaže v globálnom meradle. V apríli 2009 prijala Komisia oznámenie na podporu týchto zásad s cieľom bojovať proti cezhraničným daňovým podvodom a únikom v rámci EÚ aj mimo nej a dosiahnuť vytvorenie rovnakých podmienok.

Komisia predložila niekoľko návrhov na zlepšenie dobrej správy daní v rámci EÚ. Rozprava o týchto návrhoch stále prebieha, ale dúfam, že budú prijaté čoskoro a že to posilní naše argumenty voči ostatným jurisdikciám, aby podnikli podobné kroky.

Komisia je hlboko presvedčená, že prehĺbenie hospodárskych vzťahov medzi EÚ a jej partnerskými jurisdikciami by malo vždy sprevádzať zaviazanie sa k dodržiavaniu zásad dobrej správy. Na základe záverov Rady z roku 2008 je cieľom zahrnúť do príslušných dohôd s tretími krajinami ustanovenie, na základe ktorého by partneri EÚ uznali a zaviazali sa uplatňovať zásady dobrej správy v daňovej oblasti.

Osobitnú pozornosť treba venovať rozvojovým krajinám. Útvary Komisie v súčasnosti pripravujú oznámenie, ktoré sa má venovať dobrej správe v daňových záležitostiach v špecifickom kontexte rozvojovej spolupráce. Oznámenie bude riešiť otázku, akú úlohu môže hrať dobrá správa v daňových záležitostiach v zlepšení mobilizácie prostriedkov v rozvojových krajinách, predovšetkým prostredníctvom vytvárania kapacít.

Vítam vašu podporu plnému zapojeniu Komisie do aktivít partnerského preskúmania globálneho fóra OECD, najmä pokiaľ ide o identifikáciu nespolupracujúcich jurisdikcií a rozvoj procesu hodnotenia a uplatňovania opatrení na podporu dodržiavania noriem. Európska komisia by mala byť aj naďalej aktívnym hráčom, aby sa zabezpečilo, že si všetci partneri budú plniť svoje záväzky.

Pokiaľ ide o počet dohôd o výmene informácií, ktoré musí krajina uzatvoriť, aby získala štatút spolupracujúcej jurisdikcie – teda 12 –, Komisia súhlasí, že je potrebné prehodnotiť tento počet a vziať do úvahy kvalitatívne aspekty, z ktorých prvým sú jurisdikcie, s ktorými už boli dohody podpísané. Aby som sa vyjadril úplne jasne, daňový raj, ktorý má 12 dohôd s inými daňovými rajmi, by určite neprekročil stanovenú hranicu. Druhým aspektom je ochota jurisdikcie podpisovať ďalšie dohody aj po dosiahnutí tejto hranice a tretím je účinnosť uplatňovania.

Pokiaľ ide o vašu požiadavku preskúmať škálu možností sankcií a stimulov na podporu dobrej správy v daňových záležitostiach, Komisia už skúma škálu stimulov na podporu dobrej správy na úrovni EÚ, napríklad posilnenie rozvojovej pomoci s cieľom povzbudiť niektoré tretie krajiny k tomu, aby skoncovali s nespravodlivou daňovou súťažou. Práca na možných sankciách zatiaľ postupuje pomalšie a každá sankcia EÚ musí, samozrejme, brať do úvahy daňovú politiku jednotlivých členských štátov.

Sú však dve konkrétne oblasti, v ktorých s vami úplne nesúhlasím. Jedna sa týka verejných registrov a zverejňovania informácií týkajúcich sa investorov v daňových rajoch. Myslím si, že treba vytvoriť rovnováhu medzi právom na súkromie a potrebou jurisdikcií presadiť presadzovanie svojich daňových právnych predpisov.

Kým z bankového tajomstva alebo požiadaviek domáceho daňového záujmu by pre výmenu informácií nemali vyplývať žiadne obmedzenia, práva daňových poplatníkov a striktnú dôvernosť výmeny informácii treba dodržiavať. Tieto obmedzenia treba rešpektovať, takže verejný register asi nie je najlepším riešením.

Ďalšou záležitosťou je transferové oceňovanie. Navrhujete prechod na metódy porovnateľných ziskov v záujme lepšej identifikácie nesprávnej ceny pri transakciách a identifikácie najčastejšie používaných techník daňového úniku. Myslím si, že hoci je pravda, že porovnanie ziskov v odvetví priemyslu by mohlo byť ukazovateľom, že niečo nesedí, tento samotný ukazovateľ je nepostačujúci na jednoznačnú identifikáciu nenáležitého účtovania vnútropodnikových cien a mohol by byť len jedným z faktorov v oveľa širšom

rizikovom hodnotení presnosti cien účtovaných za transakcie medzi dcérskymi spoločnosťami nadnárodnej spoločnosti.

Metóda porovnateľných ziskov je prijateľná, ale len vtedy, ak dospeje k rovnakému výsledku ako transakčné metódy. Prechod priamo na metódu porovnateľných ziskov – čo sa zjavne navrhuje v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu – by nám nevyhnutne neposkytol pravú nespriaznenú odpoveď.

Cieľom návrhu novej smernice o administratívnej spolupráci v oblasti daní je zlepšiť a zefektívniť všetky mechanizmy výmeny informácií a ostatné formy spolupráce medzi členskými štátmi s cieľom lepšie predchádzať daňovým podvodom a daňovým únikom. Smernica predovšetkým navrhuje zrušenie bankového tajomstva vo vzťahoch medzi členskými štátmi na účely administratívnej spolupráce. Nadšene vítam konštruktívny prístup a podporu tomuto návrhu v správe pani Alvarezovej.

Viem o tom, že najkontroverznejším bodom rozhovorov vo výboroch boli pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa automatickej výmeny informácií, ktorých cieľom bolo dosiahnuť, aby bola automatická výmena nepovinná, aby závisela od vlastného rozhodnutia členských štátov.

Dovoľte mi pripomenúť, že cieľom návrhu je v celej EÚ zlepšiť všetky typy výmeny informácií a iné formy administratívnej spolupráce a zvlášť automatickú výmenu, ktorá je významným pilierom predchádzania daňovým podvodom a daňovým únikom.

Podpora výmeny informácií na požiadanie, čo je normou OECD, je určite prijateľný prístup vo vzťahu k tretím krajinám, ale v plne integrovanom vnútornom trhu, ako je jednotný trh EÚ, musia byť členské štáty ambicióznejšie a ísť ešte ďalej. Musia vedieť používať tie najlepšie nástroje, ktoré majú k dispozícii, aby dosiahli politické ciele v oblasti boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom.

Všimol som si, že návrh správy o dobrej správe daní vyzdvihuje potrebu rozvoja automatickej výmeny informácií ako všeobecné pravidlo, ako prostriedok na skoncovanie s používaním falošných právnických osôb s cieľom vyhnúť sa plateniu daní. Tiež som si všimol, že správa víta tento návrh novej smernice o administratívnej spolupráci, keďže tiež rozširuje jej rozsah, aby pokrývala dane akéhokoľvek druhu, a ruší bankové tajomstvo. Preto vás vyzývam, aby ste nehlasovali za nový pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý predložila skupina PPE, na vymazanie akejkoľvek zmienky o automatickej výmene informácií zo správy.

Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamerané na stanovenie jasnejších pravidiel ochrany súkromných údajov, chcel by som zdôrazniť, že členské štáty sú v každom prípade povinné dodržiavať existujúce právne predpisy Spoločenstva v tejto oblasti a že teda tieto pravidlá sa budú musieť dodržiavať aj bez akejkoľvek ďalšej zmeny a doplnenia predloženého návrhu smernice. Aby sa však predišlo nejasnostiam, vedel by som si predstaviť všeobecné zdôvodnenie vychádzajúce z existujúcich pravidiel Spoločenstva.

Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k hodnotiacemu systému a požiadavkám, myslím si, že pravidlá, s ktorými sa počíta v návrhu a ktoré ešte posilňuje kompromisný text predsedníctva, by mali zabezpečiť primeraný rámec, ktorý by odrážal zmysel predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Komisia môže niektoré návrhy v zásade prijať, ako napríklad návrhy na umožnenie Komisii prijímať delegované akty na technické vylepšenia kategórií príjmu a kapitálu, ktoré podliehajú automatickej výmene informácií, pričom príslušné kategórie by mali byť definované v samotnej smernici, a nie prostredníctvom komitológie. Je to aj v súlade so smerovaním prebiehajúcich rokovaní Rady.

Komisia tiež môže v zásade prijať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa bankového tajomstva, ktoré by daňových poplatníkov nerozlišovali na základe ich daňového bydliska. Ďalej Komisia takisto v zásade prijíma pozmeňujúce a doplňujúce návrhy o prítomnosti a účasti úradníkov na administratívnych vyšetrovaniach.

Komisia bude obhajovať zmysel týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov počas rokovaní v Rade bez formálnej zmeny a doplnenia svojho návrhu, pretože tieto zmeny sú už zjavne zohľadnené v kompromisnom texte.

Prejdime teraz k návrhu Komisie o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní. Rozsah vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa vymáhania daní sa obmedzuje na územia jednotlivých štátov, čo podvodníci využili na organizovanie platobnej neschopnosti v členských štátoch, kde majú dlhy. Členské štáty preto pri vymáhaní daní čoraz viac žiadajú o pomoc druhé členské štáty, ale existujúce ustanovenia zatiaľ umožnili vymôcť len 5 % dlhov.

Cieľom návrhu Komisie je zavedenie zlepšeného systému pomoci s ľahšie uplatniteľnými pravidlami a stanovenie pružnejších podmienok žiadania o pomoc. Ako viete, 19. januára dosiahla rada ECOFIN dohodu o všeobecnom prístupe k návrhu smernice. S potešením vítam podporný prístup k tomuto návrhu v správe pána Stolojana.

Komisia môže v zásade prijať pozmeňujúci a doplňujúci návrh, aby uplatňovanie kontrolných právomocí v dožiadanom členskom štáte úradníkmi žiadajúceho členského štátu podliehalo dohode medzi príslušnými členskými štátmi. To je zohľadnené aj v kompromisnom texte Rady. Komisia však nemôže prijať ostatné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, napríklad na zavedenie systematickej a automatickej výmeny informácií v oblasti vymáhania, pretože by to mohlo viesť k nadmernému administratívnemu zaťaženiu, keďže by sa to týkalo aj situácií bezproblémového vymáhania. Komisia v každom prípade v spolupráci s členskými štátmi preskúma možnosti ďalšieho vylepšenia pomoci pri vymáhaní daní a riešenia možných problémov.

Na záver mi dovoľte povedať pár slov k návrhu Komisie o nepovinnom a dočasnom uplatňovaní mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Tento návrh je rýchlou reakciou na nové a znepokojujúce vzory podvodov hlásené niektorými členskými štátmi a jeho cieľom je v rámci nepovinného a dočasného režimu zainteresovaným členským štátom umožniť uplatniť takzvaný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, pri ktorom musí v obmedzenom množstve vysoko citlivých sektorov DPH vykázať zákazník. Na základe navrhovanej smernice by si mohli členské štáty zo zoznamu piatich kategórií zvoliť najviac dve kategórie tovarov so zvlášť vysokým rizikom podvodu, ako sú napríklad mobilné telefóny, a jednu kategóriu služieb, ako sú napríklad emisné kvóty skleníkových plynov, u ktorých bol za minulé leto zaznamenaný vysoký výskyt podvodov.

Museli by zhodnotiť účinnosť takéhoto opatrenia, ako aj jeho vplyv na možný prechod podvodu do iných členských štátov, k iným typom tovarov a iným vzorom podvodov.

Potešilo ma, že sa Rada začala týmto návrhom tak rýchlo zaoberať a dosiahla o ňom dohodu na zasadnutí rady ECOFIN z 2 decembra. Je, samozrejme, poľutovaniahodné, že bola dosiahnutá dohoda len o jednej časti návrhu – o emisných kvótach skleníkových plynov –, plne si však uvedomujem, že to bola oblasť, v ktorej bolo treba opatrenia prijať čo najnaliehavejšie.

Komisia sa bude naďalej čo najkonštruktívnejšie podieľať na rokovaniach Rady o ostatných častiach návrhu.

Nakoniec by som chcel Európskemu parlamentu ešte raz poďakovať za rýchlu reakciu, ako aj za jasnú podporu. Hoci Komisia nemôže v súčasnosti formálne prijať všetky predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, budú pre nás cenným vkladom do rozpráv na budúcich zasadnutiach Rady. V podstate ide o našu schopnosť rýchlo reagovať na masívne podvodné mechanizmy, ale aj o dôveryhodnosť systému obchodovania s emisiami v EÚ.

Predsedajúci. – Ďakujem, pán komisár Kovács. Ako ste už spomenuli, toto je vaše posledné vystúpenie v tomto Parlamente, preto dovoľte aj mne, aby som vám poďakoval za spoluprácu počas vášho funkčného obdobia.

Astrid Lulling, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, mnohé veci nám prihrala náhoda. Táto rozprava o ochrane súkromia a jednotlivcov, z ktorej vyplývajú konkrétne dôsledky, dáva poslancom tohto Parlamentu výbornú príležitosť potvrdiť niektoré významné zásady. Či už ide o zavedenie telových skenerov na letiskách, alebo o dohodu SWIFT so Spojenými štátmi, tí, ktorí dôrazne bránia individuálne slobody, nezaváhajú a ozvú sa, aj keby to malo spôsobiť vážne diplomatické napätie.

Je mi však ľúto, že ich boj za občianske slobody je premenlivý a nedôsledný. Keď ide o ochranu bankových a finančných údajov, dobré sa zrazu stáva zlým. To, čo si v iných oblastiach zaslúži ochranu, sa ignoruje v mene nového imperatívu: všeobecne povinnej fiškálnej kolonoskopie. Masová automatická výmena, ktorá tvorí podstatu správ pani Alvarezovej a pána Domeniciho, je skenerom, ktorý vás vyzlieka donaha na každom kroku; je to dohoda SWIFT najhrubšieho zrna, z ktorej už niet návratu. Tento Parlament však nedovolí, aby ho takýto rozpor zastavil. Môže rozhodnúť v prospech automatickej výmeny všetkých možných typov údajov medzi daňovými úradmi v Európe a zároveň v mene individuálnych slobôd zamietnuť dohodu SWIFT so Spojenými štátmi.

Možno takúto rozporuplnosť, takúto nedôslednosť pochopiť alebo niekedy v mene účinnosti dokonca ospravedlniť? Nie. Zlaté pravidlo, vaše zlaté pravidlo, inými slovami, automatická výmena všetkých fiškálnych, bankových a finančných údajov všetkých nerezidentov, nevyhnutne povedie k záplave nezvládnuteľných údajov. Precedens zdanenia úspor by vám však mal slúžiť ako varovanie. Žiaľ, nie je to tak. Znovu raz musíte

ísť nesprávnou cestou a obhajovať systém, ktorý nefunguje. Nikto nie je taký hluchý ako ten, kto nechce počuť.

Tým mojim priateľom, ktorých zjavne znepokojuje nadmerná byrokratická záťaž, ktorá môže sprevádzať uplatňovanie tohto systému, by som chcela povedať, že jediným riešením je postaviť sa proti nemu, nezaviesť ho, aby nás potom neprekvapili jeho katastrofické dôsledky.

Dovoľte mi, pán predsedajúci, poslednýkrát sa obrátiť na pána komisára Kovácsa, ktorý dnes večer zvádza svoj posledný boj. Prajem mu šťastný dôchodok. Vo svojej kariére ste často bojovali na nesprávnej strane, pán komisár, ale keďže som dobrá duša, nebudem vám to donekonečna vyčítať. Prajem vám šťastný dôchodok, pán komisár.

(Rečníčka prijala otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Miguel Portas (GUE/NGL). – (*PT*) Vážená pani Lullingová, rád by som vám položil jednu otázku. Čo má podľa vášho vystúpenia automatická výmena informácií spoločné so zrušením bankového tajomstva, keď predsa ide o dve jasne nesúvisiace veci? Väčšina krajín v Európe nemá bankové tajomstvo. Automatické mechanizmy existujú kvôli výmene informácií medzi daňovými úradmi a bohatstvo každého jedného človeka sa nezverejňuje na internete. Nebolo by možné tieto dve veci oddeliť?

Astrid Lulling, *v mene skupiny PPE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, môj kolega poslanec, žiaľ, nič nepochopil, ale keďže už nemám rečnícky čas, vysvetlím mu to osobne. Verím, že to pochopí ešte pred hlasovaním.

Liem Hoang Ngoc, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v tomto krízovom období došlo k rozsiahlemu využívaniu verejných finančných prostriedkov, najprv na záchranu finančného systému a potom na zmiernenie sociálnych a hospodárskych dôsledkov.

V tejto súvislosti sa veľa hovorí o verejných deficitoch, útočí sa na výdavky členských štátov, pritom však dovolíme, aby problém poklesu daňových príjmov zostával v úzadí. Zabúda sa na to, že každoročne v Európskej únii unikne zdaneniu 200 miliárd EUR, čo sú prostriedky, ktoré sa mohli využiť na mimoriadne dôležitú politiku obnovy, prostriedky, ktoré by nám umožnili s odvahou čeliť tomu, čo dnes mnohí nazývajú, v úvodzovkách, demografickou časovanou bombou.

Práve preto sú texty, o ktorých tu dnes diskutujeme, také dôležité. Zavedenie spoločných nástrojov a absolútnej transparentnosti medzi členskými štátmi v oblasti vymáhania daní sú životne dôležitými krokmi, ak máme zaistiť, aby sa žiadny občan, žiadna spoločnosť nemohli vyhnúť fiškálnej povinnosti a aby každý prispel k spoločnému úsiliu.

Musíme dať daňovým úradom každej krajiny v Únii prostriedky na to, aby mohli plniť svoje poslanie. Musíme tiež zdôrazniť mieru dôležitosti zdravej fiškálnej politiky.

V súčasnosti každého znepokojuje situácia v Grécku. Dnes vidíme, aké extrémne dôsledky môže mať neexistencia účinného fiškálneho aparátu. Nie je to len kríza, čo dnes škodí Karamanlisovej vláde; je to predovšetkým nedostatok politickej odvahy jej predchodkyne, ktorá nedokázala reformovať grécku fiškálnu správu a vytvoriť tak účinný nástroj na vymáhanie daní.

Dúfame, že Únia v tejto záležitosti využije všetky dostupné prostriedky na to, aby potvrdila solidaritu s Gréckom. Dúfam, že naše stredajšie hlasovanie potvrdí hlasovanie vo výbore a povedie k prijatiu nejakých povzbudzujúcich textov v oblasti vymáhania daní.

Sharon Bowles, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, som rada, že rozpravu o týchto správach vedieme ešte v rámci funkčného obdobia pána komisára, aj keď sme to ledva stihli. Výbor vyvinul veľké úsilie, aby to zaistil. Môžeme skonštatovať, že v mnohých – dokonca by som povedala, že takmer vo všetkých – veciach sme sa v našich diskusiách navzájom podporovali, pán komisár, aj keď sme sa, samozrejme, nezhodli vo všetkom. Zhodli sme sa napríklad v otázke DPH pre dodávky tovarov v rámci Spoločenstva, ale nezhodli sme sa v otázke spoločného a nerozdielneho ručenia v rámci cezhraničných transakcií a dosť často sme boli spoločne sklamaní pomalým konaním členských štátov alebo nedostatkom ich podpory. Spoločný konsolidovaný základ dane z príjmu právnických osôb (CCCTB) je jedným z týchto návrhov.

Tvárou v tvár týmto sklamaniam ste však predložili intenzívnejšie, tradičnejšie kontroly založené na spolupráci, výmene informácií a prístupe k údajom. Takže aj osobne, aj ako predsedníčka Výboru pre hospodárske a menové veci by som chcela túto príležitosť využiť na to, aby som vám poďakovala za vašu prácu a nadšenie počas vášho funkčného obdobia. Ako už povedali kolegovia, v tomto období fiškálnej

tiesne je ešte dôležitejšie dať členským štátom možnosť, aby vyzbierali všetky dane. S týmto ako hybnou silou by mala byť Rada v budúcnosti ešte pokrokovejšia. Tí, ktorí sa vedome pokúšajú vyhnúť plateniu daní, skutočne škodia spoločnosti a nemali by očakávať zhovievavosť, keď ich chytia, pričom musíme mať nástroje na to, aby sme ich mohli chytiť.

Pokiaľ ide konkrétne o otázku administratívnej spolupráce, myslím si, že automatická výmena informácií prinesie úžitok. Ide ruka v ruke so smernicou o zdaňovaní úspor, ktorá bude v Rade, dúfam, čoskoro prijatá. Vaša aktivita v tejto oblasti však už priniesla pozitívny vývoj, a to v rámci EÚ, ako aj mimo nej. Takisto by som chcela pochváliť smernicu o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok, za vhodnejšiu by som však považovala nižšiu hranicu pre uplatňovanie. A nakoniec sa vám ospravedlňujem, že tu nezostanem po zvyšok rozpravy, ale, ako zvyčajne, v tomto Parlamente musíte byť často na dvoch miestach naraz.

Philippe Lamberts, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, už niekoľko týždňov je v móde znepokojovať sa nad rozpočtami určitých členských štátov. Niektoré prípady verejných výdavkov možno, samozrejme, kritizovať – a v žiadnom prípade to neprestaneme robiť –, môžeme poukázať na miliardy eur v dotáciách na fosílne palivá, nezabúdajme však, ako povedal socialistický poslanec, že rast verejných deficitov je v prvom rade výsledkom finančnej a hospodárskej krízy.

Nemyslím si, že vlády by mali o správnom hospodárení poučovať tí, ktorí svojou záľubou v hazardných operáciách – financovaných, či tomu veríte, alebo nie, dlhom – túto krízu zapríčinili.

Vzhľadom na to súhlasíme, že súčasná úroveň verejných deficitov je neudržateľná, pretože bráni Európe v tom, aby stála na čele celosvetového nového ekologického dohovoru, ktorý tak nutne potrebuje. Proti tomuto problému musíme teda bojovať nielen na "výdavkovom" fronte, ale aj na "príjmovom" fronte a v tomto duchu čítame správy, ktoré dnes boli predložené, zvlášť správy pani Alvarezovej a pána Domeniciho.

Tým, že zavádzajú automatickú výmenu informácií ako normu, dávajú členským štátom prostriedok, ktorý im umožní vážne sa postaviť proti daňovým podvodom. Chcel by som vám pripomenúť, že odhadovaná ročná výška daňových podvodov je 200 – 250 miliárd EUR alebo 2 percentá HDP. Skôr, než budeme môcť čo i len hovoriť o reštrukturalizácii európskeho daňového režimu, zabezpečme, aby sa poriadne vyberali dane.

Návrh okrem toho podporuje zavedenie spoločného daňového základu pre zdaňovanie spoločností, čo by vnieslo jasnosť do záležitostí z pohľadu daňových poplatníkov, ako aj z pohľadu členských štátov. Bude to krok vpred, ale malo by to vydláždiť cestu nie väčšej konkurencii, ale väčšej spolupráci. Je čas, aby sme skoncovali s fiškálnym dampingom, s touto cestou do záhuby, ktorá narušuje daňové príjmy členských štátov, a na úkor koho? Daňového poplatníka a malých a stredných podnikov, ktoré nemajú prostriedky veľkých nadnárodných spoločností, aby mohli proti sebe postaviť jednotlivé členské štáty.

Konsolidovaný daňový základ je preto podľa nášho názoru nevyhnutnou podmienkou na zavedenie – v súlade s tým, čo robíme v oblasti DPH – progresívnej harmonizácie daňových sadzieb spoločností, počnúc stanovením minimálnych hraníc.

Vytvorenie udržateľného základu pre daňové režimy členských štátov si nakoniec bude vyžadovať oveľa hlbšie zmeny: zníženie odvodov z príjmu zamestnancov a kompenzovanie tohto zníženia zavedením progresívneho zdanenia energie – neobnoviteľných zdrojov energie – a zdanenia finančných transakcií a ziskov. Ako však hovorievala moja stará mama, to je iný príbeh.

Zatiaľ však Skupina zelených/Európska slobodná aliancia gratuluje pani Alvarezovej a pánovi Domenicimu k vynikajúcej práci, ktorá nebola len zopakovaním minulých stanovísk Európskeho parlamentu, ale urobila ich ambicióznejšími a praktickejšími.

Na záver sa tiež krátko rozlúčim s pánom Kovácsom. Nebol som tu, keď ste prišli. Kolegovia mi povedali, že dojem, ktorý ste na nich urobili svojimi činmi, je oveľa lepší ako dojem, ktorý sme z vás mali, keď ste boli po prvýkrát menovaný. Takže príjemne ste nás prekvapili. Želám vám len to najlepšie.

Ashley Fox, *v mene skupiny ECR.* – Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať spravodajcom a ostatným tieňovým spravodajcom za usilovnú prácu, ktorú vložili do prípravy týchto správ.

Zdanenie, zvlášť akákoľvek forma harmonizácie, je vždy citlivou otázkou. Musíme zosúladiť potrebu riadiť účinný jednotný trh s potrebou chrániť kompetencie členských štátov v oblasti daní. Pánovi Lambertsovi by som poradil, že najlepším spôsobom, ako minimalizovať daňové úniky, sú jednoduchšie dane a nižšie

daňové sadzby. Súťaž v daňovej oblasti je veľmi dobrá vec. Chráni daňových poplatníkov pred nenásytnými vládami.

Členské štáty musia mať právo podpisovať bilaterálne dohody s tretími krajinami. Spojené kráľovstvo a Spojené štáty sa ochotne delia o informácie vďaka histórii spolupráce v boji proti terorizmu. Keby sa o tieto informácie delila celá Európa, mnohé tretie krajiny by v budúcnosti odmietli podobné zmluvy podpísať. Došlo by k prerušeniu spolupráce a bezpečnosť by bola ohrozená.

Naliehavo žiadam členské štáty, aby k týmto správam pristupovali pragmaticky. Nesmieme sa oddávať zbytočnej harmonizácii, ktorá by ohrozila národnú bezpečnosť.

Nikolaos Chountis, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážený pán predsedajúci, správy nepochybne predstavujú pozitívne úsilie o vytvorenie legislatívneho rámca v zmysle administratívnej spolupráce na úrovni Európskej únie v oblasti priameho a nepriameho zdanenia iného ako DPH a spotrebná daň.

Musím však povedať, že správy, návrhy smerníc a tak ďalej sa dotýkajú problému daňových únikov.

Sú však dva aspekty daňových únikov, ktoré sa počas krízy zvlášť prejavili. Prvý súvisí s daňovou súťažou v rámci Európy; to posledné, čo táto vec posilňuje, je solidarita a hospodárska a sociálna súdržnosť medzi členskými štátmi. Musíme sa tomuto problému venovať a vyriešiť ho.

Druhý sa týka spoločností so sídlom v daňových rajoch. Ako všetci vieme, tieto spoločnosti sú zdrojom daňových únikov a prostriedkami na pranie špinavých peňazí. Napríklad zámer gréckej vlády jednoducho uvaliť na takéto transakcie 10-percentnú daň je škandalózny.

Vzhľadom na to, ako zdôraznili aj mnohé členské štáty, v týchto časoch hospodárskej krízy, keď všetky členské štáty čelia finančným problémom, už nehovoriac o tom, že Európska centrálna banka a Pakt stability nefungujú tak, ako by mali, a že problém skôr vyostrujú, ako ho riešia, potrebujeme spoločné riešenia spoločných problémov, z ktorých jedným sú daňové úniky.

Potrebujeme zakročiť proti daňovým únikom a daňovým podvodom, aby mali vlády príjmy v čase, ktorý si naliehavo vyžaduje politiky prerozdeľovania a rozvoja.

Godfrey Bloom, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predsedajúci, koncepcia daní sa za posledných 3 000 rokov veľmi nezmenila. Bohatí a mocní kradnú peniaze obyčajným ľuďom, aby mohli viesť pohodlný život.

K zmene došlo v moderných časoch v tom, že dane sú teraz "pre dobro zdaňovaných": že sme zdaňovaní tak nejako *pro bono*.

Aby sme naveky udržali tento mýtus, neustále vymýšľame nových strašiakov, aby sme ľudí prinútili podvoliť sa. Posledným z týchto strašiakov je, samozrejme, to, že ak nezaplatíme ekologické dane, všetci sa uvaríme – pripomína to stredoveké náboženstvá, všakže, ktoré hrali tú istú hru: zaplať, alebo zhor v pekle.

Daňová harmonizácia je koncepcia, ktorú si vysnívala moderná politická trieda, aby zabezpečila, že žiadna vláda nebude svojich ľudí okrádať príliš málo: niečo ako kartel zlodejov, ak chcete.

Ak skutočne chcete daňovú harmonizáciu, navrhujem, aby Komisia a úradnícky aparát platili rovnaké dane ako voliči, aby niesli rovnakú daňovú záťaž ako my ostatní, a to ešte skôr, ako voliči vtrhnú do tejto budovy a obesia nás na trámy, na čo majú plné právo.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, potrebujeme prehodnotiť demokratický proces. Ako mladý autor a novinár som z presvedčenia platil 62-percentnú daň, pretože som bol presvedčený a mal som dojem, že nám vládnu dobrí ľudia. Odkedy som sa však stal poslancom Európskeho parlamentu, vidím, čo sa v skutočnosti deje s daňovými príjmami. Predtým sme každý rok platili milióny šilingov. Na tejto rozprave o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach mi prekáža to, že sa nepozeráme na svoje vlastné výdavky, ale jednoducho len hovoríme o zlých daňových podvodníkoch.

Predtým, keď bola daňová sadzba 62 %, bol mojím daňovým poradcom pán Christoph Matznetter, ktorý sa neskôr stal rakúskym ministrom financií. Povedal mi: "Ste z Vorarlbergu, prejdite cez hranice do Lichtenštajnska alebo Švajčiarska!" Nešiel som, ale iní išli. Ak sa však v zmysle týchto skúseností k tomuto postavíte s triezvou a racionálnou mysľou niekoho, kto nebol štátnym úradníkom, kto nebol nákladom pre systém sociálneho zabezpečenia, kto nebol činný v žiadnej verejnej oblasti, ako väčšina poslancov tohto Parlamentu, musíte si položiť otázku, ako mám, preboha, zachrániť svoje ťažko zarobené peniaze pred týmto plytvaním?

Ja preto navrhujem nasledovné: začnime tam, kde môžeme ukázať, že rozumná administratíva použije peniaze rozumným spôsobom, teda u seba. Prečo potrebujeme ďalších 200 nových pracovných miest? Prečo musíme tento týždeň financovať školské hodiny lyžovania? Načo je to všetko? Ak chcete boj proti daňovým rajom, vymáhanie daňových pohľadávok a presviedčanie ľudí o správnosti projektu Európskej únie brať skutočne vážne, musíme začať u seba a ukázať ľuďom, že inštitúcie, ktoré zastupujeme, míňajú peniaze daňových poplatníkov rozumne. Inak budeme naďalej strácať daňové príjmy a nebudeme mať žiadne právo brať za to týchto ľudí na zodpovednosť.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Dámy a páni, pokles HDP o 4 %, 21 miliónov nezamestnaných občanov EÚ, deficitné konania proti 20 členským štátom, 80-percentná štátna zadlženosť. S Európskou úniou v takomto stave sa pýtam: môžeme si dovoliť ten luxus, aby nám miliardy na daniach jednoducho odtiekli? Je neprípustné, že kým obetujeme obrovské sumy na hospodárske stimuly a na udržanie zamestnanosti, na úrovni EÚ nedošlo k žiadnemu pokroku napríklad v hľadaní spôsobov, ako dostať mieru vymáhania cezhraničnej daňovej povinnosti z nehoráznej úrovne 5 %. Alebo či by sme nemali rozšíriť automatickú výmenu informácií jednotne na všetky príjmy, takže už vlády nebudú musieť získavať informácie z ukradnutých dátových nosičov o nezdanenom príjme svojich občanov investovanom tu a tam.

V súčasnosti predstavuje objem daňových podvodov v EÚ dvaapolnásobok celkového rozpočtu EÚ. Som presvedčená, že daňové úrady členských štátov musia v záujme odhaľovania daňových podvodov spolupracovať. Nikto by nemal mať možnosť skrývať sa za bankové tajomstvo a zrušme kvázi daňové raje v rámci Európskej únie, aj keby to, kolegovia poslanci, malo príslušné členské štáty rozhnevať. Záujem Európy ako celku musí mať prednosť pred čiastkovými záujmami. Všetko, čo od nás občania EÚ, ktorí poctivo platia dane, očakávajú, sú pravidlá záväzné pre každého a bez zadných dvierok.

Správa pána Domeniciho popisuje, ako tieto dvierka zatvoriť. Našou témou teraz nie je daňová harmonizácia, ale to, ako vymôcť dane vyberané podľa predpisov každého členského štátu, a to aj s pomocou ostatných, ak to bude potrebné. Všetky ostatné prvky predloženého daňového balíka slúžia tomuto istému účelu. V mene skupiny EPP som správu pána Domeniciho doplnila o niekoľko návrhov, ktoré majú podporu aj ďalších politických skupín. V prvom rade som navrhla vytvorenie systému stimulov, ktoré by zaručili, že členský štát konajúci v mene subjektu vymáhajúceho cezhraničné dane by získal časť vrátenej sumy. Týmto spôsobom by sme mohli rozprúdiť viaznucu spoluprácu medzi daňovými úradmi. Po druhé by sme prostredníctvom systému porovnateľných ziskov mohli prijať účinné opatrenia hlavne proti nadnárodným spoločnostiam, ktoré manipulujú s transferovými cenami s cieľom vyhnúť sa plateniu daní. Viem, že pán Komisár Kovács je voči tomu skeptický, ale myslím si, že by sa na tom mohlo začať pracovať.

Na záver chcem povedať, že som rada, že Komisia podporuje potrebu sprísnenia požiadaviek na výmenu daňových informácií tak, ako ich stanovuje vzorová zmluva OECD, ktorá sa vzťahuje na 12 štátov. Myslím si, že ak pôjdeme aj naďalej touto cestou, môžeme dosiahnuť čestnejšiu daňovú politiku.

Olle Ludvigsson (S&D). – (*SV*) Vážený pán predsedajúci, dnes večer tu vedieme rozpravu o množstve opatrení na boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom rôzneho druhu. Sú to veľmi dôležité veci. Bolo by veľmi dobré, keby sme v EÚ dokázali posilniť nástroje a spoluprácu v záujme boja proti daňovým únikom tak, ako sa to navrhuje.

Hospodárska a finančná kríza zvýšila naliehavosť potreby vytvorenia účinnejšieho, spoľahlivejšieho a spravodlivejšieho daňového systému. Hodnotím pozitívne návrh na rozšírenie uplatňovania mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Okrem iného je to zásadný krok v našej práci v oblasti zmeny klímy. Keď sa v roku 2013 začnú dražiť emisné práva, budeme potrebovať taký systém obchodovania, ktorý nebudú sužovať daňové podvody a podvody v oblasti DPH. Mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti bude podľa všetkého výborným spôsobom, ako predchádzať takýmto podvodom v oblasti DPH. Zabezpečí dôveryhodnosť, ako aj účinnosť systému.

Práca na správe o mechanizme prenesenia daňovej povinnosti bola veľmi konštruktívna. Som rád, že Komisia, Rada a zúčastnení kolegovia poslanci boli rozhodnutí rýchlo prísť s dobrým riešením. Ústredným prvkom správy je vytvorenie komplexného hodnotiaceho systému – systému založeného na jednotných kritériách. Je veľmi dôležité, aby sme dôkladne monitorovali, ako dobre tento mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti v príslušnej oblasti funguje v praxi. V súčasnosti navrhované opatrenia na boj proti daňovým únikom sú dôležitým krokom na tejto ceste, treba ich však považovať za malú časť rozsiahlejšieho, dlhodobejšieho procesu.

V tejto oblasti toho treba ešte veľa vykonať. Treba posilniť spoluprácu v rámci EÚ a EÚ by takisto mala byť vedúcou silou vytvárania účinných medzinárodných zmlúv v oblasti boja proti daňovým únikom.

Sylvie Goulard (ALDE). – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, tento na prvý pohľad skôr odborný balík sa v skutočnosti týka veľmi citlivých politických otázok. Po prvé, administratívna spolupráca medzi štátmi vo fiškálnej oblasti je kľúčovou otázkou z hľadiska vnútorného trhu. Myslím si, že to treba zdôrazniť, pretože voľný pohyb osôb a kapitálu predstavuje jeden z cenných prvkov *acquis* Európskej únie, na ktorých nám tak záleží. Výsledkom však nesmie byť nespravodlivé zdanenie, teda situácia, keď sa niektorí dobre informovaní a mobilní občania vyhýbajú svojim fiškálnym povinnostiam, kým usadlí občania si ich stále plnia.

Takisto by to nemalo byť podnetom na súťaž medzi štátmi, myslím tým podnet na podvody a úniky. To objasňuje naše stanovisko v prospech konsolidovaného daňového základu pre zdanenie spoločností a automatickej výmeny údajov medzi členskými štátmi, o čom sa už hovorilo.

Keby bola pani Lullingová taká láskavá a zostala tu s nami, mohla som jej povedať, že v súvislosti s výmenou citlivých údajov sa skutočne vynára otázka občianskych slobôd, ale že podľa mňa existuje zásadný rozdiel medzi údajmi, ktoré si môžu vymieňať členské štáty Európskej únie – inými slovami v rámci vnútorného trhu a v službách vnútorného trhu – a údajmi, ktoré si vymieňame s inými krajinami, aj s takými spriatelenými krajinami, ako sú Spojené štáty.

Druhou vysoko politickou otázkou, zvlášť v súvislosti s krízou, je boj proti daňovým rajom, ale aj proti sivým oblastiam – alebo benevolentným praktikám –, ktoré v Európskej únii alebo v pridružených územiach, žiaľ, stále existujú. Po vyhláseniach skupiny G20 očakávajú občania výsledky a dôveryhodnú Úniu. Toto bolo podstatou mnohých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a podľa mňa musí tento Parlament tejto otázke prikladať novú dôležitosť.

Na záver by som chcela povedať pár slov pánovi Kovácsovi – je dosť vzácne mať možnosť rozlúčiť sa s niekým v ten istý večer, keď končí jeho funkčné obdobie – a predovšetkým dať radu dezignovanému komisárovi pánovi Šemetovi, ktorého prvé kroky v tejto oblasti sme privítali tak, ako sme privítali prvé kroky druhej Komisie pána Barrosa, ktorá je, zdá sa, odhodlaná riešiť tento problém, čo možno vyvodiť z toho, že pána Montiho poverila úlohou vypracovať správu o vnútornom trhu obsahujúcu všetky tieto aspekty.

Myslím si, že bez ohľadu na možný odpor a neochotu členských štátov je na Komisii, aby urobila toľko, koľko ste dokázali urobiť vy, pán Kovács, a využila svoju právomoc iniciatívy, len možno v ešte väčšom rozsahu. Pokladnice členských štátov sú prázdne. Dane sú ďalším spôsobom, ako ich naplniť, a ak sa to bude robiť inteligentne, tak sme za to.

Eva Joly (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, správa, o ktorej musíme tento týždeň rozhodnúť v záverečnom hlasovaní, je vďaka úsiliu pána Domeniciho veľmi kvalitným dokumentom. Úprimne dúfam, že ju v stredu na plenárnom zasadnutí prijmeme. Mnohé zlepšenia, ktoré obsahuje v súvislosti s otázkami finančnej transparentnosti, daňovej politiky a boja proti daňovým rajom a ktorých dôsledky sa v správe oprávnene zdôrazňujú, sú jednoducho bezprecedentné.

V prvom rade by sme mali privítať skutočnosť, že text správy v jej doterajšej forme potvrdzuje značné obmedzenia boja proti daňovým rajom. Daňové zmluvy a zoznamy jurisdikcií, ktoré odmietajú spolupracovať, vypracované organizáciou OECD, aby som použila oficiálne termíny, sú nedostatočné a dokonca sú súčasťou problému, ktorý majú riešiť.

Z uvedeného dôvodu sú mimoriadne dôležité návrhy v tejto správe, ktorých cieľom je prekročiť rámec tohto prístupu a ktoré sú zamerané na prijatie nového vymedzenia daňových rajov a na zavedenie nových nástrojov vrátane sankcií na pomoc v tomto boji. Jedným z nich je očividne návrh na zavedenie automatickej výmeny daňových informácií v rámci Európskej únie aj na medzinárodnej úrovni.

Rovnako ide aj o návrh o zverejňovaní účtovných informácií podľa jednotlivých krajín, ktoré sa v správe požaduje a ktoré umožní meranie skutočnej činnosti spoločností v krajinách, v ktorých majú sídlo, a overenie, či skutočne platia dane, ktoré sú zo zákona povinné platiť v týchto krajinách. Uvedené návrhy predstavujú dve základné požiadavky, ktoré dlhý čas podporovali mnohí odborníci. Môžeme len privítať skutočnosť, že ich Európsky parlament prijíma a že sa tak stáva jednou z inštitúcií, ktoré sú do tohto boja zapojené v najväčšej miere.

Dámy a páni, problém daňových rajov nepredstavuje len technickú otázku. Týka sa zásadných rozhodnutí. Chceme umožniť rozvojovým krajinám, aby mali prínos z vlastných zdrojov namiesto toho, aby im ich skonfiškovali? Chceme zaručiť, aby všetky naše spoločnosti a naši spoluobčania prispievali v rámci svojich možností na financovanie občianskeho života? Ak budeme hlasovať za správu pána Domeniciho, odpovieme na tieto dve otázky kladne. Som presvedčená, že na túto odpoveď budeme môcť byť len hrdí.

Osobne by som rada poďakovala pánovi Kovácsovi za seminár, ktorý sme spoločne zorganizovali 9. decembra v Bruseli s cieľom zaradiť túto problematiku do programu. Ďakujem vám a prajem vám veľa šťastia.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dnes rokujeme o balíku hospodársky a politicky sporných návrhov, ktoré majú významne zlepšiť spoluprácu v oblasti daní. Daňové podvody nepochybne predstavujú veľký problém, ktorý znižuje príjmy štátneho rozpočtu. Aké sú však príčiny daňových únikov a motívy tých, ktorí sa uchyľujú k daňovým podvodom?

Po prvé, vysoké sadzby daní. Čím vyššie sú dane, tým viac daňových poplatníkov bude hľadať spôsob, ako daňovú povinnosť obísť. Na túto dobre známu ekonomickú pravdu by sme mali myslieť najmä v súčasnosti, keď väčšina politikov predpokladá, že deficity verejných financií sa vyriešia prostredníctvom vyšších daní, inými slovami, na príjmovej strane rozpočtu, a nie prostredníctvom zásadných znížení na strane výdavkov. Rád by som uviedol ešte jednu poznámku. Daňové raje existujú práve z toho dôvodu, že ľudia presúvajú svoj kapitál na miesta, kde platia nižšie dane. Ak chcete odstrániť daňové raje alebo obmedziť ich existenciu, je potrebné znížiť dane.

Druhou dôležitou príčinou daňových únikov je neprehľadnosť a zložitosť daňových systémov. Čím viac výnimiek, tým viac podvodov. Štatistické údaje a rôzne štúdie potvrdzujú, že komplikácie napríklad s výberom DPH sú spôsobené najmä mätúcim výkladom a tisícami rozličných výnimiek. Nanešťastie, Komisia ani poslanci Európskeho parlamentu nenavrhujú, aby členské štáty presadzovali zníženie daní alebo zásadné úpravy, ktoré by vniesli do daňových jurisdikcií transparentnosť.

Sporné návrhy sú tieto: zavedenie zásady povinnosti výmeny informácií o daňových poplatníkoch; po druhé, povinné informácie o daňových poplatníkoch sú presne vymedzené a je zrejmé, že sú veľmi citlivé; po tretie, povinnosť výmeny informácií o všetkých druhoch daní sa uplatňuje prvýkrát a po štvrté – ide o legislatívnu novinku – porušenie bankového tajomstva.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, táto rozprava je veľmi dôležitá, pretože vlády a samotná Komisia nám tvrdili, že stratégia na ukončenie krízy v nasledujúcich rokoch závisí od plánov na radikálne zníženia v oblasti verejných investícií a sociálnych výdavkov. A texty jednotlivých správ, o ktorých dnes rokujeme, sa zhodujú v tom, že nakoniec existuje iný postup, lepší postup, ktorý podporí čestnosť a spokojnosť daňových poplatníkov.

A tento postup je aj postupom na prekonanie krízy z hľadiska príjmov, najmä z hľadiska príjmov, pretože ukončí nočnú moru, ktorú spôsobili daňové raje, a nočnú moru, ktorej príčinou sú daňové úniky a daňové podvody rozšírené medzi veľkými spoločnosťami a v bankovom systéme.

A práve z tohto dôvodu do veľkej miery súhlasím aj so správou pána Domeniciho, v ktorej sa uvádza, že sa nevykonalo dostatočné množstvo krokov na zrušenie bankového tajomstva. A práve takto musíme postupovať, pretože je pravda, že istá spravodlivosť v oblasti hospodárstva nikdy nikomu neuškodila.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, otázka neznie, či sme alebo nie sme zástancami boja proti daňovým podvodom. Samozrejme, že s ním súhlasíme. Otázka znie skôr tak, akým spôsobom máme v úmysle dosiahnuť tento cieľ. Súčasná situácia medzi členskými štátmi je taká, že niektoré štáty nie sú ochotné vymieňať si informácie o daňových poplatníkoch s inými členskými štátmi ani v prípade, keď sú o to požiadané. Návrh, o ktorom rokujeme, sa týka zavedenia automatického systému, pomocou ktorého bude medzi daňovými úradmi prebiehať výmena všetkých informácií o štátnych príslušníkoch a podnikoch so sídlom v zahraničí. Podľa mňa je dôležité nezvyšovať byrokraciu bez ohľadu na to, akým spôsobom bude výmena informácií prebiehať. V súčasnom období je Európska únia v kríze. Nezamestnanosť v Španielsku dosahuje takmer 20 %, v Lotyšsku je vyššia ako 20 % a v mnohých ďalších krajinách je omnoho vyššia ako 10 %. Bohužiaľ, má rastúcu tendenciu. Členské štáty sú v dôsledku tejto situácie nútené znižovať štátne výdavky, teda vykonávať čosi, čo je v priamom rozpore so zvyšovaním rozsahu byrokratickej mašinérie. Nemôžeme si dovoliť zvyšovať rozsah tejto mašinérie. Avšak zavedenie systému automatickej výmeny informácií by nevyhnutne znamenalo aj zvýšenie rozsahu byrokratickej mašinérie. Podľa môjho názoru si európski daňoví poplatníci v tomto období jednoducho nemôžu dovoliť zvládať podobnú situáciu. Podľa mňa máme k dispozícii ďalší návrh, o ktorom by sme mali rokovať, konkrétne možno nezachádzať do extrémov, to znamená, nevymieňať si automaticky všetky informácie, ale zabezpečiť aspoň to, aby si všetky členské štáty vymieňali všetky informácie na požiadanie. Aby som to zhrnul, automatická výmena informácií na požiadanie. Ďakujem vám.

Arlene McCarthy (S&D). – Vážený pán predsedajúci, z dôvodu straty vo výške viac 200 miliárd EUR ročne musí zostať boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom aj naďalej prioritou tohto Parlamentu,

Európskej komisie a vlád členských štátov. Nemôžem uveriť, že niekto v tomto Parlamente je presvedčený, že právo na súkromie je právom na daňové úniky.

Samozrejme, existuje všeobecný konsenzus týkajúci sa toho, že nedostatočne dobrá správa v daňových záležitostiach podporuje daňové podvody a daňové úniky. Daňové podvody majú najväčší vplyv na vnútroštátne rozpočty. Okrádajú o nevyhnutné zdroje verejné služby, oblasti zdravotníctva, vzdelávania a výskumu. Navyše, podľa významných charitatívnych organizácií, majú daňové úniky veľmi bohatých občanov a celosvetových korporácií výrazný vplyv na život viac ako piatich miliónov detí v rozvojových krajinách.

Vlády najchudobnejších rozvojových krajín sú v daňových príjmoch každoročne oklamané o sumu 92 miliárd EUR, kým Svetová banka odhaduje, že len tretina tejto sumy, 30 až 34 miliárd EUR, by pokryla rozvojové ciele tisícročia stanovené OSN. Ešte šokujúcejšia je skutočnosť, že charitatívna organizácia Spojeného kráľovstva *Christian Aid* tvrdí, že približne 7 biliónov EUR je ukrytých v daňových rajoch.

Z uvedeného dôvodu sú opatrenia a odporúčania uvedené v týchto správach nevyhnutné na podporu vytvorenia rovnakých podmienok a na riešenie deformácií a zneužívania, ktoré podporujú tieto systémy daňových únikov a podvodov. Aktíva, ktoré sa nachádzajú v zahraničí, dosahujú v súčasnom období výšku tretiny celosvetových aktív...

Predsedajúci požiadal rečníčku, aby kvôli tlmočníkom hovorila pomalšie.

... polovica svetového obchodu prechádza cez daňové raje a v súčasnosti sa pristupuje k dôrazným opatreniam. Daňové raje sú podrobené vyšetrovaniu a predkladajú sa návrhy na úrovni EÚ a v OECD.

Jediný možný pokrok spočíva v intenzívnejšej daňovej spolupráci. Neoslabí vnútornú suverenitu, práve naopak, posilní a zlepší vnútroštátne daňové systémy a zastaví tých, ktorí sa snažia oslabiť celistvosť a fungovanie týchto systémov.

Ak sme si zo svetovej finančnej krízy zobrali čo i len jediné ponaučenie, týka sa potreby väčšej otvorenosti a transparentnosti v oblasti finančných transakcií. Preto podporujem návrhy s cieľom dosiahnuť globálnu dohodu a prijať normu v oblasti automatickej výmeny daňových informácií, ktorú predložili naši spravodajcovia.

Na záver by som rada povedala, že tí, ktorí sa snažia oslabiť tieto návrhy a skrývajú sa za šírenie paniky v súvislosti s ochranou údajov, sa nesprávajú ani dôstojne, ani ambiciózne, pokiaľ ide o podporu celosvetových opatrení na boj proti problému daňových únikov a na presadzovanie dobrej správy, dobrého občianstva a sociálnej zodpovednosti.

Wolf Klinz (ALDE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, podvody v oblasti DPH nie sú len drobnými prehreškami. Sú to trestné činy a predstavujú problém, ktorý sa postupne zintenzívni alebo oslabí. Podľa posledných odhadov strácajú občania, teda daňoví poplatníci, ročne až 100 miliárd EUR a možno ešte viac.

V období rýchlo sa zvyšujúceho verejného dlhu a krízy občania nemajú pochopenie pre skutočnosť, že Európska únia doteraz nebola schopná tento problém úspešne riešiť. Z uvedeného dôvodu vítam nový pokus o zavedenie postupu prenesenia daňovej povinnosti, o ktorom budeme pozajtra hlasovať. Zavedenie postupu prenesenia daňovej povinnosti je pokusom o účinné odstránenie problému únikov v oblasti DPH alebo aspoň o jeho obmedzenie. Musíme však počkať, či tento postup prinesie alebo neprinesie želaný nárast príjmov z DPH a či zabráni novým prípadom podvodov. Určite to však stojí za pokus. Budeme pozorne sledovať výsledky tohto postupu, ktorého uplatňovanie je v súčasnom období obmedzené do roku 2014, a kriticky ho zhodnotíme.

Chcel som však predložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh k jednému konkrétnemu bodu. Som za to, aby podniky, ktoré si v plnej miere plnia svoje povinnosti starostlivosti, pokiaľ ide o kontrolu identifikačných čísel DPH, nemali žiadnu zodpovednosť ani v prípade, keď spácha podvod príjemca. Vyslovene ľutujem, že môj pozmeňujúci a doplňujúci návrh týkajúci sa tohto bodu nedosiahol vo Výbore pre hospodárske a menové veci prevažnú väčšinu.

Vicky Ford (ECR). – Vážený pán predsedajúci, daňové podvody predstavujú trestný čin, ktorým sa okrádajú nielen vlády, ale aj jednotliví daňoví poplatníci, každý občan, ktorý platí svoje dane načas. OECD, skupina G20 a aj jednotliví spravodajcovia v Parlamente vykonali veľké množstvo prospešnej práce v rámci pomoci v boji proti daňovým podvodom. Rada by som hovorila konkrétne o správe pána Domeniciho a poďakovala

mu za veľkú mieru transparentnosti, ktorú preukázal počas práce v Parlamente na zlepšení tohto dokumentu. Znepokojujú ma však tri veci.

Prvá sa týka toho, že boj proti daňovým podvodom by sa nemal využívať ako skrytá príležitosť pre tých, ktorí majú v úmysle otvoriť rozpravu o harmonizácii daní v EÚ. V dokumente sa nachádza formulácia týkajúca sa spoločného konsolidovaného základu pre dane z príjmov právnických osôb. Myslím si, že by sme mali počkať, kým nám Komisia v priebehu tohto roka predloží hodnotenie vplyvu, a nerobiť unáhlené závery o akýchkoľvek kladoch alebo záporoch takejto rozpravy.

Druhá poznámka sa týka kontroverznej záležitosti výmeny informácií. Je veľmi zrejmé, že za určitých okolností je potrebná lepšia výmena, a napríklad v prípade zdaňovania úspor má automatická výmena naozaj svoje výhody. Tento dokument má však oveľa širší záber a požaduje sa v ňom automatická výmena vo všetkých oblastiach. Bola by som radšej, keby sme sa zaoberali jednotlivými prípadmi a zistili tak, v ktorom z nich je výmena potrebná.

Po tretie, v správe pána Domeniciho sa navrhuje celoeurópska daň na všetky pohyby smerom do určitých jurisdikcií či smerom z nich. Ako zdôraznil pán komisár, existujú rozličné sankcie a rôzne stimuly, ktoré je možné využiť na podporu dobrého správania v tejto oblasti. Veľmi sa obávam toho, že len jediný návrh, ktorý by bol vďaka tejto formulácii o dani na úrovni EÚ veľmi kontroverzný, by bol krokom späť.

Diogo Feio (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, v rámci rokovania o týchto štyroch správach, ktoré majú zdanlivo veľmi významnú odbornú štruktúru, rokujeme o dôležitých politických otázkach. Po prvé, a chcem sa vyjadriť jasne: v boji proti daňovým podvodom a daňovým únikom by sa malo pokračovať z dôvodu rešpektu k tým, ktorí platia dane a dodržiavajú predpisy.

Chcem dať jasne najavo aj to, že nejde o záležitosť, ktorá sa týka nejakej konkrétnej krízy. Je to otázka verejnej etiky. A rovnako, ako je potrebné rokovať o tejto otázke, Európska únia a členské štáty by mali rokovať aj o otázke, ktorá sa týka konkurencieschopnosti v daňovej oblasti s ohľadom na podporu hospodárskeho rastu prostredníctvom daňových politík.

Okrem iného je potrebné vnímať boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom z hľadiska právnych predpisov. Zákony musia byť jednoznačné. Zákony musia byť transparentné a primeraným spôsobom musia konať aj správne orgány. Práve z tohto dôvodu je dôležitá otázka týkajúca sa výmeny informácií, v súvislosti s ktorou musíme zohľadniť rozhodnutia medzinárodných organizácií, ktoré sa touto problematikou skutočne zaoberali, predovšetkým OECD. Výmena skúseností má z tohto hľadiska zásadný význam, aby opatrenia, ktoré znejú dobre v teórii, neboli kontraproduktívne v praxi.

Konkrétne v súvislosti s otázkou daňových rajov musíme podporovať rozhodnutia a pokrok zo strany skupiny G20 a predovšetkým nesmieme zabúdať na to, že opatrenia v tejto oblasti by mali byť vhodné, primerané a účinné.

Elisa Ferreira (S&D). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, uvediem pár faktov, ktoré sa oplatí mať na pamäti. Podľa organizácie OECD boli v roku 2008 v daňových rajoch ukryté aktíva dosahujúce výšku od 5 do 7 biliónov EUR. V Európskej únii dosahujú daňové úniky, o ktorých sme sa už dnes zmienili, výšku 2 až 2,5 % bohatstva EÚ, čo, takpovediac, predstavuje dvojnásobok rozpočtu EÚ.

V súčasnosti rovnako niet pochýb o tom, že k hroznej kríze, ktorej čelíme, prispeli daňové raje, nejasnosť nových finančných produktov, nedostatok administratívnej spolupráce, zlyhanie regulácie a dohľadu nad trhmi a prehnané ambície subjektov.

Na celosvetovej úrovni dochádza k pokroku a my si z tejto situácie berieme ponaučenia, ktoré sa stali súčasťou iniciatív zo strany Medzinárodného menového fondu, OECD, skupiny G20 a Fóra pre finančnú stabilitu. Európska únia sa zapojila do niekoľkých iniciatív najmä pod vedením pána Kovácsa, ktorému by som rada zablahoželala. Patria medzi ne administratívna spolupráca, smernica o zdaňovaní úspor, pomoc pri vymáhaní pohľadávok, kódex správania, ako aj intenzívnejšia spolupráca zo strany Belgicka, Rakúska, Luxemburska, ostrova Man a dokonca aj susedných krajín: Švajčiarska, Monaka a Lichtenštajnska.

Je však dôležité, aby toto kolektívne úsilie neviedlo k výsledku, ktorý tak výstižne opísal krajan pána Domeniciho v knihe *Leopard*. Píše, že ak chceme, aby všetko zostalo po starom, musí sa veľa zmeniť. A to je príklad toho, čo sa nemôže stať.

Európski občania v súčasnosti trpia nezamestnanosťou, hrozbou zvyšovania daní a stratou základných nárokov na dôchodok. Malým a stredným podnikom sa neposkytujú úvery a množstvo obetí sa zvyšuje.

Títo občania očakávajú od nás, svojich zástupcov v Parlamente, že sa poučíme a v rámci Európskej únie skutočne zaručíme hospodársku súťaž, spravodlivosť, transparentnosť a čestnosť.

Tieto štyri správy, najmä správy pána Domeniciho a pani Alvarezovej, sú vypracované v tomto zmysle. Dúfam, že tieto správy získajú zo strany poslancov tohto Parlamentu širokú podporu a že v skutočnosti poskytnú Európskej únii politický impulz potrebný na ponaučenie a podporu toho, aby sa toto ponaučenie uznalo aj na medzinárodnej úrovni.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, všetci si uvedomujeme, že, ako sme počuli, otázka daní je veľmi citlivá. Členské štáty považujú otázku daní celkom oprávnene za vnútroštátnu záležitosť, avšak v dôsledku finančnej krízy si čím ďalej, tým viac krajín uvedomuje, že je potrebné zlepšiť spoluprácu v rámci EÚ.

Súťaž v daňovej oblasti je prínosná. Predpisy však musia byť spravodlivé a žiadny členský štát nesmie mať výhody z toho, že jeho predpisy sa používajú na vyhýbanie sa daniam. Daňové podvody sú nezákonné, nemorálne a narúšajú situáciu v jednotlivých členských štátoch.

Môžeme kritizovať daňové zaťaženie vo vlastných krajinách. O mne je známe, že to robím. Musíme však skôr prijímať opatrenia na zmenu politiky vo vlastnej krajine, ako sa vyhýbať povinnostiam. Najúčinnejším spôsobom výmeny informácií je automatická výmena. EÚ sa často stavia kriticky k daňovým rajom rôzneho druhu. Preto je dôležité preukázať, že aj v rámci Únie prijímame opatrenia na zvyšovanie transparentnosti, otvorenosti a spolupráce v oblasti daní a že zároveň dodržiavame nedotknuteľnosť súkromného života.

Aby sme sa vyhli nepotrebným administratívnym výdavkom a vytvorili jasnejší právny základ, Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu predložila pozmeňujúci a doplňujúci návrh zameraný na to, aby členské štáty nesmeli byť nútené poskytovať pomoc inému členskému štátu v prípade, keď ide o sumu nižšiu ako 1500 EUR ročne. Som presvedčený, že sa tým stanovia jasné obmedzenia, čo sa týka právomocí úradov, a, pokiaľ tomu rozumiem, pán Kovács s týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom súhlasí.

– Na záver by som rád poďakoval pánovi Kovácsovi, ktorý je komisárom o 18 hodín, alebo tak nejako, dlhšie. Bolo mi cťou spolupracovať s vami. Nedosiahli ste maximum, ale urobili ste všetko, čo bolo vo vašich silách. Ďakujem vám a prajem vám veľa šťastia.

Jacek Włosowicz (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európska komisia prijala počas svojho šiesteho funkčného obdobia v rámci boja proti daňovým podvodom a vyhýbaniu sa daňovej povinnosti v Európskej únii niekoľko legislatívnych návrhov. Kľúčový faktor v tejto oblasti predstavuje návrh smernice o administratívnej spolupráci v oblasti daní. Smernica, ktorá platí v súčasnosti, bola vďaka prijatiu prakticky všetkými členskými štátmi nepochybne prvým krokom smerom k administratívnej spolupráci v tejto oblasti, hoci bolo zrejmé, že chýbali konkrétne výsledky v súvislosti s jej uplatňovaním. Súčasťou tohto návrhu je však posilnenie vnútornej suverenity jednotlivých členských štátov v oblasti daní prostredníctvom uplatňovania konkrétnejšej a účinnejšej správy príjmov z daní zo strany každej krajiny, ako aj zintenzívnenie procesu európskej integrácie, ktorý je v oblasti daní čím ďalej, tým viac potrebný z politického a hospodárskeho, ako aj z administratívneho hľadiska.

Thomas Mann (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Kovács, ďakujem za vašu vynikajúcu prácu. Administratívna spolupráca medzi členskými štátmi EÚ v daňových záležitostiach, ktorá patrí do mojej pôsobnosti, je ambiciózny projekt. Je potrebná, pretože daňové úniky už nie sú iba malými prehreškami. Majú cezhraničný vplyv.

Musíme spolupracovať v boji proti daňovým podvodom a pochybným daňovým rajom. Názor členských štátov, že na európskej úrovni nemožno vyriešiť všetko, je očividnou chybou. Preskúmanie možnosti kúpy nezákonne získaných údajov o podvodníkoch, ktoré je z právneho hľadiska problematické a predstavuje problém, ktorým sa v Nemecku zaoberáme, by nemalo byť len našou záležitosťou. Možno je potrebné uskutočniť takúto kúpu.

V tejto smernici v prvom rade vítam plánovanú automatickú výmenu informácií medzi daňovými úradmi, po druhé, kvalitnejší postup vzájomnej výmeny zamestnancov medzi úradmi a, po tretie, naliehavo potrebné opatrenie na uvoľnenie zákonov týkajúcich sa bankového tajomstva ďaleko mimo územia EÚ.

Nepochybne musíme odstrániť určité prekážky, najmä rozpor medzi výmenou údajov na jednej strane a ochranou údajov na strane druhej. Musíme nájsť správnu rovnováhu medzi uvedenými hľadiskami a nedovoliť, aby jeden záujem prevládal nad druhým.

Navyše by sme sa mali viac zamerať aj na cezhraničné dvojité zdanenie. Rozprával som sa s mnohými malými a strednými podnikateľmi, ktorí vykonávajú svoju činnosť v rozličných členských štátoch naraz. Tvrdia, že situácia je príliš zložitá, že neexistuje dostatok transparentnosti a skúseností, a preto nedokážu prijímať správne rozhodnutia, pokiaľ ide o investície. Musíme na to prihliadať. Musíme obmedziť aj byrokraciu a venovať viac pozornosti tomu, čo je v súčasnom období potrebné, aby nám daňové úrady dokázali pomôcť užšie spolupracovať a zjednodušiť naše postupy. Ak sa nám to podarí dosiahnuť, ak dokážeme začleniť takéto zjednodušené postupy do každodenného života podnikateľov, určite dosiahneme pokrok. Táto smernica je základným vyhlásením nášho zámeru dosiahnuť tento cieľ.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Naša rozprava o navrhovaných reformách v oblasti daní sa odohráva v situácii, ktorá nevyhnutne pôsobí na daňové politiky. Hospodárska a finančná kríza spôsobuje zvyšovanie deficitov na celom svete, a to následne zvyšuje dôležitosť prostriedkov vyhradených na verejný rozpočet.

Ako už bolo uvedené, v najnovších správach o tejto problematike sa zdôrazňuje alarmujúci rozsah daňových podvodov v Európskej únii, ktoré dosahujú výšku viac ako 200 miliárd EUR ročne, čo sa rovná 2 – 2,5 % HDP.

Naši kolegovia poslanci, ktorí vypracovali tieto správy a ktorým by som chcel za ich úsilie vyjadriť vďaku, nám predložili jasný obraz o rozsahu podvodov. Plán hospodárskej obnovy, ktorý predložila Európska komisia a ktorého cieľom je obmedziť dosah krízy, si vyžaduje náklady dosahujúce celkovú výšku 1 % HDP. Domnievam sa, že táto situácia si vyžaduje dôrazné opatrenia na boj proti podvodom a užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi v daňových záležitostiach, a to o to viac, že kríza zdôraznila negatívne hľadisko vzájomnej závislosti medzi národnými hospodárstvami viac ako kedykoľvek predtým.

Vzhľadom na tieto okolnosti predstavuje návrh smernice krok vpred, pretože zosúladí európske daňové právne predpisy s hospodárskym vývojom a s posilnením procesu európskej integrácie. V tomto zmysle môžu automatická výmena informácií, zrušenie bankového tajomstva a opatrenia zamerané na vzájomnú pomoc pri vymáhaní pohľadávok výrazne prispieť k zefektívneniu administratívnej spolupráce medzi 27 členskými štátmi.

Na záver by som rád zaželal pánovi komisárovi Kovácsovi veľa úspechov v budúcej činnosti.

Carl Haglund (ALDE). – (*SV*) (najskôr bez mikrofónu) … táto smernica je veľmi vítaná v tomto období, keď sa daňové príjmy na celom svete znižujú. V rámci spoločného trhu nemôžeme v žiadnom prípade akceptovať súčasnú situáciu, v ktorej možno zdaniteľný príjem ukryť v inom členskom štáte a nezdaniť ho. Ako už bolo uvedené, členské štáty EÚ strácajú každoročne miliardy eur daňových príjmov z dôvodu zlyhania výmeny informácií medzi členskými štátmi. Chcel by som vám tiež pripomenúť, že kým určití ľudia budú ukrývať svoje príjmy a vyhýbať sa takto plateniu daní, ostatní z nás musia platiť v rámci kompenzácie vyššie dane. A to mohlo byť len ťažko zámerom, aspoň z môjho pohľadu.

Je zarážajúce, že niektorí ľudia obhajujú prevládajúci systém, ktorý v skutočnosti umožňuje ľuďom vyhýbať sa plateniu daní. Uvedomujem si, že niektoré členské štáty by prišli o veľa, ale skutočne majú nejaký vierohodný argument? Nie.

Mali by sme podporovať medzinárodnú spoluprácu v oblasti daní a vypracovať spoločné normy na predchádzanie daňovým podvodom na úrovni EÚ aj na celosvetovej úrovni. Zároveň by som vám rád pripomenul, že niektorí jednotlivci považujú za dôležitú ochranu súkromia a že je potrebné ju primerane chrániť. Je dôležité mať túto skutočnosť na pamäti, pretože v opačnom prípade systém, ktorý vytvárame, stratí v očiach našich občanov dôveryhodnosť, ktorá je nevyhnutná pre dosiahnutie nášho úspechu.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že počas tejto hospodárskej krízy je príliš zrejmé, že buď budeme konať v EÚ jednotlivo a neúspešne, alebo sa zjednotíme a dosiahneme úspech. Trvalo veľmi dlho, kým sme sa dostali do štádia, v ktorom skutočne môžeme mať v EÚ primeranú automatickú výmenu informácií týkajúcu sa daňových záležitostí a úplnú transparentnosť spolu s účinnou administratívnou spoluprácou medzi úradníkmi a národnými štátmi.

Keďže po finančnej kríze žiadame väčšiu transparentnosť a spoľahlivosť od súkromného sektora, bánk, skutočne si myslím, že to musíme naliehavo vyžadovať aj od národných štátov a od seba samých. Z uvedeného dôvodu vítam podniknuté kroky. Máme však pred sebou dlhú cestu. Naliehavo žiadam Komisiu, aby bola v súvislosti s medzinárodnou spoluprácou s cieľom dosiahnuť medzinárodnú dohodu o daňových rajoch a o automatickej výmene informácií ambiciózna a veľmi dôrazná.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, zdaňovanie je pre fungovanie krajín absolútne nevyhnutné. Myslím si, že väčšina občanov by s týmto vyjadrením súhlasila. Mnoho občanov však nevíta platenie daní s otvorenou náručou a s úsmevom na tvári. Tento postoj je známy už z čias nášho Pána, ktorý tvrdil, že jednými z najviac opovrhovaných ľudí jeho doby boli vyberači daní, ktorí boli považovaní za ničomníkov.

Nie som si istý, či sa ich postavenie od týchto dôb zlepšilo. V súčasnosti ich nazývame komisármi pre dane a poplatky, ale v rebríčkoch popularity by pravdepodobne neuspeli.

Avšak z historického hľadiska boli zároveň tí, ktorí sa vyhýbali plateniu daní, niekedy považovaní takmer za hrdinov, ktorí prešli cez rozum vláde. V súčasnosti sa, našťastie, mení aj táto situácia, ale zároveň sú daňové úniky časté v celej krajine a na celom svete. Dokonca aj v našej krajine v 80. a v 90. rokoch poskytovali ľuďom zahraničné adresy na daňové úniky samotné banky. Keď sa na to prišlo, zaplatiť museli, samozrejme, jednotlivci.

V súčasnom období musíme zaručiť, aby sa daňové úniky v budúcnosti obmedzili. OECD odhaduje, že prostredníctvom daňových únikov prichádzame o 2,5 % celosvetového HDP. Typickým príkladom je pašovanie cigariet, pri ktorom sa cigarety presúvajú z hospodárstiev s nízkym daňovým zaťažením do hospodárstiev s vysokými daňami a výrazne škodia zdraviu a, samozrejme, aj financiám.

EÚ má zároveň obmedzenú schopnosť konať, pretože Lisabonská zmluva jej neposkytuje veľké právomoci v oblasti daní. Takéto záruky priniesla Lisabonská zmluva Írsku.

Z uvedeného dôvodu nie je možné zaviesť spoločný konsolidovaný základ pre dane z príjmov právnických osôb a je potrebné zachovať zásadu spravodlivej daňovej súťaže. Preto sa musíme pokúsiť dať veci do pohybu prostredníctvom spolupráce, súčinnosti, presvedčenia a ubezpečovania. Vyvíjaním nátlaku sa nám to však nepodarí.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, tieto návrhy predstavujú vynikajúce úsilie s cieľom uľahčiť boj proti daňovým podvodom a zlepšiť spoluprácu medzi úradmi.

Nemali by sme zabúdať, že zdaňovanie nikdy nie je samoúčelné. Je nástrojom spoločnosti na uplatňovanie politicky odsúhlasených cieľov vrátane vyrovnania rozdeľovania príjmov, zdaňovania škodlivých praktík a vytvárania hospodárskeho základu pre spoločné služby v oblasti sociálnej starostlivosti. Kvalitný daňový systém sa opiera o spravodlivý a široký daňový základ a o rozumné úrovne zdaňovania.

Daňové úniky a daňové podvody narúšajú daňový základ a čestní občania a spoločnosti musia platiť dane, ktorým sa vyhýbajú podvodníci. Ako sme počuli, hrubý domáci produkt je v súčasnom období v jednotlivých častiach Európy na kritickej úrovni. Výsledkom daňových podvodov a únikov, ktoré dosahujú výšku približne 200 miliárd EUR ročne, sú nižšie hodnoty HDP. To si skutočne nemôžeme dovoliť.

Chcela by som uviesť niekoľko poznámok týkajúcich sa samotných správ. Keď uvažujeme o spôsoboch boja proti podvodom v oblasti DPH, je potrebné mať na pamäti pojmy nákladová efektívnosť, právna istota a zásada proporcionality. Tieto pojmy sú veľmi jednoznačne zdôraznené v správe pána Casu. V boji proti podvodom v oblasti DPH je rozumné sústrediť sa najmä na tovary a služby s rizikom podvodu a mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti poskytuje týmto členským štátom príležitosť uplatňovať systém prenesenia daňovej povinnosti prostredníctvom odchýlky od základnej zásady smernice o DPH.

Vnútroštátne právne predpisy možno doplňovať prostredníctvom administratívnej spolupráce, nesmieme však zabúdať na to, že ich nikdy nenahradí ani nevyústi do ich aproximácie.

V súvislosti s týmito smernicami je najkontroverznejšou otázka výmeny informácií. Účinná výmena informácií medzi colnými orgánmi a daňovými úradmi v členských štátoch pomáha v boji proti zneužívaniu. Preto si myslím, že by sme mali výmenu daňových záznamov podporovať, nie blokovať. Vo Fínsku sú daňové záznamy verejne známe a krajina je jednou z najmenej skorumpovaných na svete. Vzhľadom na to mi nie je jasné, ako môže automatická výmena daňových záznamov predstavovať hrozbu v súvislosti s porušovaním občianskych práv, ako to vnímajú moji kolegovia.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Vážený pán komisár Kovács, pán predsedajúci, právne predpisy v oblasti finančníctva sú, samozrejme, v kompetencii členských štátov a podnecujú ich vlastné záujmy. V Európskej únii by sme však mali myslieť na to, akým spôsobom v budúcnosti udržíme vnútorný trh, predovšetkým štyri slobody.

Jedným z hlavných problémov, ktoré treba v tejto oblasti riešiť, je, samozrejme, dvojité zdanenie. Pre malé a stredné podniky (MSP), ktoré nedokážu sledovať všetky právne predpisy v tejto oblasti, je poskytovanie

služieb v iných krajinách mimoriadne zložité. Z uvedeného dôvodu by mala Komisia predložiť návrh na riadenie dvojitého zdanenia a práve ona by mala zaviesť pre tieto podniky jednoznačný a transparentný daňový systém, pretože v konečnom dôsledku práve úverový rating spoločnosti podmieňuje to, či dokáže na trhu prežiť a či zostane solventná. Rovnako by som veľmi privítal jednotné kontaktné miesto pre MSP. Mali by tak konkrétny kontaktný bod a vrátené dane by sa mohli vyplácať rýchlym, účinným a transparentným spôsobom.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Rada by som sa zmienila o systémoch elektronickej štátnej správy, ktoré už boli vypracované v rôznych členských štátoch na vybavovanie týchto typov žiadostí: elektronická platba daní, elektronický spôsob platby DPH alebo iniciatívy, ako napríklad elektronická fakturácia. Hovoríme o novom digitálnom programe na nasledujúcich päť rokov, čo znamená, že členské štáty musia využívať informačné technológie aj na zlepšenie administratívnej spolupráce v daňových záležitostiach.

Domnievam sa, že aspoň pokiaľ ide o otázku elektronickej fakturácie, už v roku 2008 bola vytvorená skupina na vysokej úrovni, ktorá minulý november ukončila prácu na správe a odporúčaniach pre Európsku komisiu. Pán komisár Tajani sa tiež zaviazal, že počas nasledujúceho obdobia príde s iniciatívami zameranými na podporu elektronickej fakturácie s cieľom rozšíriť ju vo všetkých členských štátoch. Chcela by som sa Komisie opýtať, či predloží takýto návrh a kedy to má v pláne urobiť.

Nick Griffin (NI). – Vážený pán predsedajúci, rokovanie o daňovej spolupráci počas súčasnej krízy eura je ako premiestňovanie ležadiel na lodi *Titanic*.

Južné národy sú v angličtine známe pod drsnou skratkou PIGS – prasatá (Portugal, Italy, Greece, Spain). Avšak tí, ktorých obetujú na oltár eura, nie sú prasatá, ale ľudia, ktorých sužuje utopická univerzálna dogma. Ich hospodárstva buď postihne neľútostný koniec, alebo sa im poskytne finančná pomoc, čo zničí daňových poplatníkov v Británii a iných štátoch. Spolupráca sa bude týkať len veľmi malého množstva daní.

Existujú dve východiská: buď zrušiť euro a vrátiť národom zajatým v tomto zväze európskych červených republík ich vlastné meny, alebo vykázať "problémové krajiny" z eurozóny. To ony by mohli byť takzvanými "pigs". Popravde povedané, bolo by to Nemecko a jeho francúzsky spolupracovník, pretože podstata tejto spúšte spočíva v tom, že vývoj eura sa riadil nemeckými záujmami.

Táto nekonečná kríza zničí federálny projekt – daňovú spoluprácu a všetko ostatné. Tragédia je, že najskôr prinesie obrovskému množstvu nevinných obetí chudobu.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Rada by som zablahoželala pánovi Stolojanovi ku všetkému úsiliu vynaloženému pri vypracovaní správy o vymáhaní pohľadávok. EÚ potrebuje spoločné právne predpisy na boj proti daňovým podvodom a únikom, ktoré by sa uplatňovali jednotne vo všetkých členských štátoch. Neplatenie akéhokoľvek druhu daní alebo odvodov môže ovplyvniť vnútorný trh a rozpočet jednotlivých členských štátov. Voľný pohyb kapitálu a osôb si vyžiadal rozšírenie rozsahu uplatňovania právnych predpisov. Od začiatku tohto roka budú zahrnuté aj povinné príspevky na sociálne zabezpečenie.

Jedným z dôležitých krokov v procese vymáhania pohľadávok v rámci EÚ je rýchla výmena informácií. Existencia spoločných štandardných nástrojov a formulárov, ktoré sa preložia do všetkých úradných jazykov EÚ, uľahčí každodennú prácu príslušných orgánov. Spoločný automatický systém umožní rýchlejšie a lacnejšie poskytovanie vyžiadaných informácií.

Udo Bullmann (S&D). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, hoci dnes blahoželáme pani Alvarezovej, pánovi Domenicimu a ďalším našim kolegom k vynikajúcim správam, hoci blahoželáme pánovi komisárovi Kovácsovi k vykonanej práci a prajeme mu veľa úspechov v budúcej práci a hoci vyjadrujeme nádej, že na svojho nasledovníka prenesie vášeň, s ktorou bojoval za spoločnú daňovú politiku, musíme sa zmieniť aj o členských štátoch, o tých členských štátoch, ktoré aj naďalej váhajú v súvislosti s prijatím opatrení, ktoré sú počas tejto krízovej situácie viac ako potrebné a ktoré budú nakoniec predzvesťou lepšej spolupráce.

Je dosť šokujúce, že sme doposiaľ nedospeli k žiadnemu zlomu v súvislosti s otázkou daňového základu. Každý, kto si myslí, že týmto spôsobom dokáže obhájiť vlastnú suverenitu, ju stratí, rovnako ako daňové príjmy. Z uvedeného dôvodu spočíva hlavný odkaz týchto správ v budovaní lepšej spolupráce v Európe. Len tak dosiahneme pokrok.

Michael Theurer (ALDE). -(DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, boj proti daňovým podvodom je nevyhnutný. Je samozrejmé, že daňové úniky a daňové podvody nie sú príčinou hospodárskej a finančnej krízy. Považujem za dôležité dať v tomto Parlamente jasne najavo, že musíme znova získať dôveru daňových poplatníkov prostredníctvom jednoduchých daňových systémov a prostredníctvom nízkych a spravodlivých

daní. Neznamená to však, že by sme nemali aktívne bojovať proti daňovým únikom a daňovým podvodom, pretože akýkoľ vek daňový únik oslabuje naše chápanie spravodlivosti.

To nás privádza aj k otázke daňových rajov. Susedná krajina Nemecka Švajčiarsko vyjadrila obavy v súvislosti s tým, že sa na ňu vyvíja tlak. V súvislosti s týmto bodom by som rád položil Komisii konkrétnu otázku: Predkladajú sa návrhy alebo sa skôr prijímajú opatrenia, v dôsledku ktorých sa vyvíja osobitný tlak na Švajčiarsko? Ja osobne si myslím, že Švajčiarsko si nemôže dovoliť zaobchádzať s EÚ o nič horšie ako s USA. Znamená to, že Švajčiarsko sa musí skutočne zapojiť do nášho spoločného úsilia zameraného na boj proti daňovým únikom.

László Kovács, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vážení poslanci, túto rozpravu považujem za zaujímavú a inšpiratívnu. Rovnako ako väčšina z vás som presvedčený, že naše úsilie s cieľom bojovať proti daňovým podvodom a únikom a úsilie o zintenzívnenie daňovej spolupráce majú zmysel. Som vďačný za vašu podporu a za prácu štyroch spravodajcov a veľmi si cením aj podporu týchto dôležitých iniciatív Komisie.

Podpora dobrej správy v daňových záležitostiach predstavuje zložitý balík, ktorého súčasťou je niekoľko rozličných problematík. Vo svojich správach ste sa zaoberali prakticky všetkými z nich, počnúc od formálneho legislatívneho návrhu o podpore administratívnej spolupráce až po našu spoluprácu s tretími krajinami. Potešilo ma, že mnohí z vás povzbudili Komisiu, aby bola ambicióznejšia. V plnej miere s vami súhlasím a som si istý, že s vašou podporou a s podporou zo strany vlád členských štátov sa novej Komisii podarí riešiť problémy, ktoré má pred sebou. Viem, že tieto materiály zostanú prioritou aj pre môjho nasledovníka. Komisia, Parlament a Rada by mali aj naďalej vyvíjať úsilie o schválenie legislatívnych návrhov, ktoré sú predložené alebo v štádiu prípravy, a úsilie v súvislosti s činnosťou skupiny pre kódex správania v oblasti zdaňovania podnikov.

Pokiaľ ide o vonkajšie aspekty dobrej správy v daňových záležitostiach, je potrebné podporovať všetky činnosti uvedené v oznámení, pričom je potrebné venovať osobitnú pozornosť činnostiam týkajúcim sa rozvojových krajín.

Rád by som vám poďakoval aj za poznámky a názory v súvislosti s konkrétnymi návrhmi týkajúcimi sa administratívnej spolupráce, vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa daní a opätovného nezáväzného a dočasného uplatňovania mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Som veľmi rád, že Európsky parlament a Komisia majú rovnaké názory na opatrenia, ktoré sa majú prijať na zlepšenie boja proti daňovým podvodom a únikom v Európskej únii a za jej hranicami. Vnímam aj všeobecnú podporu troch návrhov.

Dosiahnutie rýchleho pokroku a jednomyseľnej zhody v súvislosti s návrhom o administratívnej spolupráci patrí medzi jednu z priorít španielskeho predsedníctva. Táto záležitosť je v súčasnosti prioritou aj pre väčšinu členských štátov. EÚ naliehavo potrebuje interne dosiahnuť jednomyseľnú zhodu, aby mohla na medzinárodnej scéne preukázať svoje odhodlanie s cieľom dosiahnuť posun od normy OECD a odporúčaní skupiny G20 k vytváraniu podmienok pre budúci vývoj na medzinárodnej úrovni, a to preukázaním schopnosti rozvíjať plnohodnotnú administratívnu spoluprácu.

Je zrejmé, že neexistuje jediné a globálne riešenie na odstránenie daňových podvodov a únikov, ale návrhy, o ktorých sme dnes diskutovali, predstavujú dôležité kroky vpred v rámci stratégie Európskej únie v oblasti boja proti daňovým podvodom.

Na záver, len deň pred ukončením mandátu, by som rád znova poďakoval za podporu iniciatív Komisie v oblasti daní a odvodov a predovšetkým za spoluprácu s Výborom pre hospodárske a menové veci (ECON) a Výborom pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO).

Magdalena Álvarez, *spravodajkyňa.* – (ES) Vážený pán predsedajúci, rada by som sa zmienila o príčinách prekročenia rámca noriem OECD, ktoré sa týkajú automatickej výmeny informácií.

V tomto smere je možné predložiť množstvo argumentov, je však zrejmé, že model OECD sa týka širšieho rámca medzinárodných vzťahov, v ktorom sa pravidlá hry výrazne líšia od pravidiel uplatňovaných v Európskej únii.

Ako uviedol pán Kovács, v rámci Európskej únie existuje jednotný hospodársky priestor, v ktorom by mala byť daňovým informáciám poskytnutá rovnaká sloboda pohybu ako ľuďom, aby mohol každý členský štát uplatňovať svoj daňový režim. V Únii máme jednotný trh, v rámci ktorého neexistujú prekážky týkajúce sa tovarov alebo ľudí. Preto niet dôvodu na existenciu prekážok v súvislosti s daňovými informáciami.

Členské štáty sú súčasťou politického projektu a vzťah medzi ich daňovými úradmi musí byť v súlade s týmto politickým projektom. Okrem otázok vhodnosti z praktického hľadiska sú v stávke politické zásady.

Rada by som tiež zdôraznila, že bojom proti podvodom sa vnútroštátna daňová suverenita neoslabuje, ale posilňuje. Inými slovami, ak sa členským štátom umožní využívanie účinnejších nástrojov na zavádzanie vlastných daňových systémov, posilní sa ich daňová suverenita. Preto by sme mali zohľadňovať uvedené skutočnosti, a teda je našou povinnosťou podporovať túto smernicu.

Navyše, ako správne poznamenal pán Klinz, podvod je trestný čin. Nemožno ho ospravedlňovať využívaním takých chabých argumentov, ako sú režimy s vysokým daňovým zaťažením v určitých daňových systémoch. Naopak, dokonca by som povedala, že ak sa obmedzia daňové podvody, bude možné znížiť dane. Určite musíme vytrvať v úsilí o zjednodušenie jednotlivých daňových systémov.

Na záver by som rada zdôraznila, že štyri správy a štyri smernice, ktoré podporujeme, majú výrazný odstrašujúci účinok, pretože keď si daňoví poplatníci uvedomia, že v dôsledku týchto ustanovení budú mať podvodníci k dispozícii menší manévrovací priestor a menej bezpečné raje, pokušenie vykonávať tieto činnosti bude oveľa menšie. Ak sa aj niektorí jednotlivci o podobnú činnosť pokúsia, budeme mať k dispozícii účinnejšie nástroje na zaobchádzanie s nimi.

Na záver musím uviesť, že tieto opatrenia prichádzajú v najvhodnejšom okamihu, pretože kríza zdôraznila nebezpečenstvo nedostatku transparentnosti, prenosu z určitých krajín do iných a potrebu verejných podnetov. V tejto súvislosti by som rada poukázala na podporu pána Lambertsa. Dal jasne najavo, že v období, ako je toto, musia verejné financie vyvinúť osobitné úsilie na prijatie opatrení zameraných na oživenie hospodárstva a sociálnej ochrany s cieľom zmierniť následky krízy.

Dnešní občania sa zo všetkých uvedených dôvodov viac ako kedykoľvek predtým obávajú závažnosti daňových podvodov a ich následkov pre hospodárstvo vo všeobecnosti. Rovnako intenzívne očakávajú od svojich zástupcov, že prijmú primerané opatrenia na riešenie tejto problematiky.

Theodor Dumitru Stolojan, *spravodajca.* – (RO) Veľmi pozorne som si vypočul názory svojich kolegov. Všimol som si aj zdržanlivosť v súvislosti s automatickou výmenou informácií. Som však pevne presvedčený, že my v tomto Parlamente musíme na úrovni európskej inštitúcie ukázať každému európskemu občanovi, ktorý čestne platí odvody a dane, že sme odhodlaní prijať všetky opatrenia potrebné na to, aby sa daňové úniky udržali na minimálnej úrovni a aby sa primerane presadzovali rozhodnutia o vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa odvodov a daní bez ohľadu na to, v ktorom členskom štáte dlžník býva.

PREDSEDÁ: PANI WALLIS

podpredsedníčka

David Casa, *spravodajca.* – (*MT*) Aj ja som pozorne počúval všetky vyjadrenia a keby som mal vyvodiť záver z tejto dôležitej rozpravy, znel by tak, že sa všetci zhodujeme v potrebe využiť všetky dostupné prostriedky na boj proti daňovým únikom a rozličným druhom podvodov, ku ktorým dochádza v jednotlivých krajinách. Musíme to dosiahnuť pomocou opatrení, ako napríklad tých, ktoré boli dnes navrhnuté, bez toho, aby sme poškodili odvetvie obchodu, najmä MSP, a bez toho, aby sme zvyšovali byrokraciu. Naopak, odporúčam potrebu pokračovať v jej znižovaní v oblastiach, ktoré odvetvie obchodu brzdia.

Musíme zaručiť, aby sme netrestali čestných občanov, ktorí dane platia a nedopúšťajú sa daňových únikov. Týka sa to aj subjektov odvetvia obchodu, tých, ktorí sa zúčastňujú na cezhraničnom obchode a ktorí sa nedopúšťajú daňových únikov, teda nie sú zločincami.

Preto sa domnievam, že prostredníctvom týchto návrhov posilníme dôveryhodnosť systému na obchodovanie s emisiami a s ním spojených poplatkov. Zároveň, ako som uviedol, musíme znížiť administratívnu záťaž čestných podnikateľov a navyše zaručujeme, že Parlament bude informovaný počas celého procesu prijímania mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti.

Rovnako ako moji kolegovia som presvedčený, že je potrebné poďakovať sa pánovi komisárovi za všetku prácu, ktorú počas uplynulých rokov vykonal. Pán komisár, zjavne sme sa nezhodli vo všetkých otázkach, avšak ak sa spätne pozrieme na odvetvie daní, som presvedčený, že v súčasnosti máme k dispozícii pre našich občanov, konkrétne pre občanov Európskej únie, spravodlivejší a účinnejší systém.

Leonardo Domenici, *spravodajca.* – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som vyjadril svoje poďakovanie za pripomienky k našim správam, ktoré sú výsledkom kolektívneho úsilia. Dúfam, že tieto pripomienky sú dobrým znamením priaznivého hlasovania Európskeho parlamentu.

Som presvedčený, ako uviedli aj pán Stolojan a pán Casa, že naše správy si zaslúžia podporu už len v mene všetkých našich spoluobčanov, čestných daňových poplatníkov, ktorí ako prví trpia v dôsledku daňových podvodov a únikov. Cieľom je donútiť platiť všetkých, aby každý jednotlivec platil menej.

Chcel by som uviesť len dve poznámky. Pani Lullingová hovorila na začiatku rozpravy o daňovej kolonoskopii. Zo skúseností viem, že kolonoskopia nepatrí medzi príjemné vyšetrenia, aj keď môže byť pre ľudské zdravie veľmi užitočná. V oblasti daní sa jej možno veľmi jednoducho vyhnúť. Je jednoducho potrebné netajiť, neukrývať vlastný príjem a nevyhýbať sa právnym povinnostiam.

Druhá poznámka sa týka toho, že je správne neustále sa zaujímať o to, akým spôsobom sa využívajú verejné financie, správne je však zaoberať sa tým aj vtedy, keď sú vlády nútené používať tieto financie na pomoc bankám a finančným inštitúciám, ktoré využili svoje peniaze na špekulácie.

Predsedajúca. – Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 10. februára 2010.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) Podvody v oblasti DPH sú trestnými činmi, ktoré majú obrovský vplyv na rozpočty, pričom nezákonné režimy vrátenia daní sa využívajú vo všetkých členských štátoch vrátane Rumunska (napríklad kolotočové podvody).

Mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, ktorý zaviedli niektoré členské štáty vrátane Rumunska, funguje veľmi dobre. V súčasnej situácii však bolo potrebné aj prispôsobenie smernice 2006/112/ES o DPH súčasnej situácii s cieľom znížiť riziko nezákonných režimov vrátenia DPH (druh založený na fiktívnom vývoze) na úplné minimum. Z uvedeného dôvodu je uplatňovanie prenesenia daňovej povinnosti na tovar vysokým rizikom daňového podvodu spoľahlivým procesom, ktorý má pozitívny celkový vplyv na rozpočet aj napriek tomu, že dochádza k oneskoreniu platieb DPH, ktoré vyplývajú z transakcií podliehajúcich tejto dani, do vnútroštátneho rozpočtu.

Na záver, ak si máme vybrať medzi vyplácaním DPH až na konci hospodárskeho cyklu, keď sa hotový výrobok alebo služba dostanú ku koncovému používateľovi, a vyhýbaním sa podvodom, ktorých súčasťou je nezákonné vrátenie DPH, správnu voľbu predstavuje prvá možnosť. Ideálnym scenárom by bolo, keby bolo prenesenie daňovej povinnosti skôr pravidlom ako výnimkou. Tento krok by sa však mal vykonať až po hĺbkovej analýze vplyvu na rozpočet.

Alan Kelly (S&D), písomne. – Rád by som upriamil pozornosť na jeden konkrétny bod, ktorý sa týka spolupráce v oblasti daní medzi členskými štátmi. Počas kampane za referendum o Lisabonskej zmluve bola táto otázka jednou z najcitlivejších. Svojich kolegov v Parlamente by som len rád upozornil, aby boli opatrní. Spolupráca medzi členskými štátmi je základom tejto Únie, avšak táto spolupráca bola vždy založená na vzájomnej dohode. V oblasti daní si musíme dať pozor, aby sme zohľadňovali potreby určitých členských štátov. Isté krajiny musia uplatňovať predpisy iným spôsobom: ak napríklad ide o ostrovnú krajinu alebo ak nemá dostatočnú populáciu na podporu veľkého fungujúceho trhu, je potrebné využívať všetky dostupné výhody na získanie investícií. Vyzývam kolegov, aby túto skutočnosť zohľadnili pri vypracovaní návrhov týkajúcich sa tejto problematiky. Návrhy by nemali byť v rozpore so subsidiaritou. Všetky návrhy budú musieť byť schválené členskými štátmi. Tento bod je dôležitým prvkom tejto rozpravy.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písomne. – (RO) Iniciatívy v oblasti daní, o ktorých sme dnes diskutovali, zohrávajú mimoriadne dôležitú úlohu v boji proti cezhraničným daňovým podvodom a únikom. Tieto otázky predstavujú závažné politické hľadisko a majú výrazný vplyv na rozpočty členských štátov. Podpora dobrej správy v daňových záležitostiach si vyžaduje opatrenia na úrovni EÚ a mimo nej, ako aj v členských štátoch. Potrebujeme prísne opatrenia, jednoduché a transparentné zákony, a teda aj menej byrokracie. V neposlednom rade potrebujeme zaručiť, aby občania mali prístup k pomoci.

Základné ciele predstavujú opatrenia ako zaručenie transparentnosti, výmena informácií na všetkých úrovniach, zlepšenie pomoci poskytovanej členským štátom, zavedenie účinnej cezhraničnej spolupráce a spravodlivá daňová súťaž, a to najmä v tomto období, počas súčasnej finančnej krízy, keď sme všetci videli,

aká dôležitá je udržateľnosť daňových systémov. Členské štáty s dobrou správou v daňových záležitostiach dokázali na hospodársku krízu reagovať oveľa rýchlejšie a účinnejšie.

Vítam iniciatívu Komisie a prácu spravodajcov. Domnievam sa, že existuje politická vôľa zameraná na podporu dobrej správy v daňových záležitostiach. Potrebujeme však zaručiť, aby tieto návrhy predstavovali niečo viac ako politické slogany a potrebujeme prijať opatrenia s cieľ om zaviesť tieto návrhy čo najskôr.

Marianne Thyssen (PPE), písomne. – (NL) Vážená pani predsedajúca, daňové úrady majú v tomto globalizovanom, plne digitálnom svete veľmi náročnú úlohu. Odhaľovanie podvodov v daňovej a sociálnej oblasti je zložité aj v rámci vnútorného trhu. Navyše je problematický aj nedostatok platných právnych predpisov o cezhraničnej administratívnej spolupráci medzi daňovými úradmi. Preto si našu podporu zaslúži zriadenie styčných daňových úradov v každom členskom štáte, ktoré urýchlia a zjednodušia administratívnu spoluprácu medzi členskými štátmi. V súčasnom období trvá vybavenie požiadavky o daňové informácie tak dlho, že daňové úrady sa často jednoducho rozhodnú na informáciu nečakať. Možnosť automatickej výmeny informácií, ktorú navrhla Komisia, plne podporujem z dvoch dôvodov. Po prvé, umožní členským štátom účinnejší výber daní, ktorý je v období krízy len správny a v žiadnom prípade nepredstavuje luxus. Po druhé, umožní rovnaké zaobchádzanie so subjektmi na vnútornom trhu. Zásada reciprocity v oblasti výmeny daňových informácií je aj v súlade s dohodami v rámci OECD a skupiny G20. Predstavuje nepochybný odkaz, o ktorý prednedávnom správne žiadal aj belgický dvor audítorov. Z uvedených dôvodov správu pani Alvarezovej rozhodne podporím.

15. GM/Opel: aktuálny vývoj (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o aktuálnom vývoji v spoločnostiach GM a Opel.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážení poslanci, aktuálna rozprava sa týka témy, ktorá európsku verejnosť veľmi zaujíma: témy verejného financovania reštrukturalizácie skupiny Opel/Vauxhall zo strany jednej alebo viacerých európskych vlád.

Komisia túto tému pozorne sleduje. Pani komisárka Kroesová a ja sme dňa 14. júla 2009 otvorili prípad skupiny Opel/Vauxhall s vami tu v Európskom parlamente. Komisia zároveň zorganizovala niekoľko neformálnych stretnutí s európskymi ministrami, ktorí zodpovedajú za túto oblasť.

Ako viete, spoločnosť General Motors sa v jeseni 2009 rozhodla ponechať si spoločnosť Opel/Vauxhall a reštrukturalizovať ju. Koncom novembra 2009 spoločnosť General Motors predstavila súhrnný prehľad svojho plánu reštrukturalizácie orgánom zodpovedným za hospodársku súťaž.

Aj keď zvyčajne nie je úlohou Komisie vypracovávať prípravné hodnotenie priemyselných a obchodných zdôvodnení v prípade reštrukturalizácie, orgány Komisie sa rozhodli vypracovať takéto hodnotenie na základe požiadavky Rady pre konkurencieschopnosť, keďže chýbajú informácie od členských štátov o možnej štátnej pomoci pre tento plán.

Na základe obsahu plánu reštrukturalizácie spoločnosti General Motors a informácií, ktoré boli Komisii poskytnuté, sa môže zdať, že tento plán reštrukturalizácie sa neopiera o nehospodárske hľadiská, čo by mohlo poškodiť budúcu prevádzkyschopnosť skupiny Opel/Vauxhall v Európe.

Aktuálny plán spoločnosti General Motors má mnoho rovnakých charakteristík ako ostatné plány reštrukturalizácie, ktoré predtým pripravili samotná spoločnosť General Motors a záujemcovia o investovanie, a to v určitých kľúčových oblastiach. Je v súlade s predchádzajúcimi rozhodnutiami spoločnosti General Motors prijatými ešte v čase pred krízou, konkrétne v otázke priradenia určitého modelu na konkrétne výrobné miesto.

Spoločnosť General Motors navyše hospodársky odôvodňuje svoje rozhodnutia týkajúce sa reorganizácie svojich výrobných závodov po Európe odvolávaním sa na osobitnú situáciu v jednotlivých závodoch. Zdá sa, že tieto rozhodnutia sú motivované takými úvahami, ako sú napríklad rozsah modelov priradených na rôzne miesta v Európe, príslušný životný cyklus rôznych modelov, príslušný objem výroby určitého modelu, ktorý sa momentálne vyrába na viac než jednom mieste, relatívne nízka úroveň investícií potrebných na ďalšiu centralizáciu výroby daného modelu, hodnota určitých procesov zdola nahor pre závod a podobne.

Viem, že spoločnosť General Motors ešte musí tento plán prebrať so zástupcami zamestnancov, od ktorých sa očakáva prijatie záväzku v prospech významného znižovania nákladov, ku ktorému má dôjsť v Európe.

Komisia bude ďalej pozorná a zaistí, aby sa v prípade poskytnutia štátnej pomoci reštrukturalizácia spoločnosti Opel/Vauxhall naďalej zakladala na hospodárskych hľadiskách, aby ju neovplyvňovali neobchodné podmienky prepojené so štátnym financovaním a najmä aby geografické rozdelenie reštrukturalizačných aktivít neovplyvňovali politické požiadavky.

Komisia bude, samozrejme, naďalej pozorne monitorovať celý vývoj v skupine Opel. V tejto súvislosti určite viete, že 21. januára 2010 spoločnosť General Motors oficiálne oznámila svoj zámer zatvoriť v roku 2010 výrobný závod v Antverpách. Chápem znepokojenie, ktoré vyvolalo toto oznámenie o prepúšťaní tisícov pracovníkov v tomto závode.

Je smutné, že skupina Opel/Vauxhall považuje toto zatváranie závodov za potrebné. Musím zdôrazniť, že toto rozhodnutie prijala samotná spoločnosť General Motors. Komisia sa nemôže a nesmie snažiť o určenie miesta, na ktorom dôjde k týmto obmedzeniam výroby. Nie je možné vyhnúť sa im, dajú sa však predpokladať ich následky.

Komisia je spoločne s belgickými orgánmi pripravená použiť všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, na pomoc týmto pracovníkom. Diskutuje sa aj o možnosti, aby Belgicko požiadalo o pomoc z Európskeho fondu pre prispôsobenie sa globalizácii. Určite je to možnosť, ktorú treba preskúmať, pričom na prvý pohľad sa zdá, že táto žiadosť o pomoc, ak by sa potvrdila, by spĺňala požadované kritériá.

Ivo Belet, *v mene skupiny PPE.* – (*NL*) Hovoríte, že chcete byť naďalej pozorní, no domnievam sa, že je to značne nedostatočné. Myslíme si, že pozícia spoločnosti General Motors v Európe je neprípustná.

Táto spoločnosť počíta s tým, že si zabezpečí štátnu pomoc od niekoľkých národných a regionálnych vlád v Európskej únii, pričom jedným zo zámerov tejto pomoci je pokrytie sociálnych nákladov na zatvorenie závodu v Antverpách, o ktorom ste hovorili. Také niečo je neprípustné, pán komisár. Neprípustné pre pracovníkov aj pre Európu.

Podľa nášho názoru je pre vás tento dokument veľmi dôležitým testom, veľmi dôležitým testom dôveryhodnosti Európskej komisie. Takéto niečo nemôžeme dovoliť, pretože by to vytvorilo obrovský precedens pre ďalšie dokumenty v budúcnosti. Pán komisár, je to príklad protekcionizmu, ktorý sa stále znovu objavuje, a to je neprípustné. Podkopáva to základy EÚ a navyše je to stále tak, že trpieť musia menšie krajiny, ako to znova dokázal tento prípad.

Počas posledných niekoľkých mesiacov sa vlády EÚ nechali Američanmi zo spoločnosti General Motors rozdeliť ako takí miništranti a je jasné, že to sa nesmie zopakovať. Dá sa tomu predísť len pomocou spoločného európskeho prístupu.

V dnešnej nemeckej tlači vaša kolegyňa pani Neelie Kroesová, komisárka pre konkurencieschopnosť, hovorí, že štátna pomoc pre automobilové odvetvie je možná len vtedy, ak sa poskytne na vývoj inovačných a ekologických produktov. Súhlasíme s tým, no je oveľa lepšie koordinovať tieto veci na európskej úrovni ako to, čo sa deje teraz, že podliehajú samostatným rokovaniam medzi rôznymi európskymi štátmi a spoločnosťou General Motors, pretože táto cesta nevedie nikam.

Spoločná európska ponuka pre spoločnosť General Motors by nám okrem jednotnosti zabezpečila, samozrejme, aj oveľa silnejšiu pozíciu a umožnila by nám požadovať záruky v sociálnej oblasti, ktorá je vám určite blízka, a v oblasti zamestnanosti. Veď napokon prečo by nemalo byť možné vytvoriť nové príležitosti pre pracujúcich príslušného závodu spoločnosti Opel v Antverpách a, prirodzene, aj pre pracujúcich v ostatných závodoch spoločnosti Opel v Európe, ktorých táto situácia zasiahla?

Ešte na to nie je príliš neskoro, pán komisár Špidla. Domnievame sa, že v prípade takýchto cezhraničných reštrukturalizačných operácií sa Európska komisia musí sama pustiť do problému a začať pracovať na aktívnej politike, a nielen pozerať sa a čakať. Čo to konkrétne znamená? Znamená to zaviesť spoločnú stratégiu, konať oveľa dynamickejšie a hlavne oveľa viac využívať všetky európske nástroje, ktoré sú k dispozícii, a kombinovať ich namiesto tohto zmäteného konania, ku ktorému dochádza teraz.

Podľa mňa sme doposiaľ boli k tomuto dokumentu až príliš mierni. Európska komisia sa prizerala na triumf spoločnosti General Motors. To sa musí zmeniť v záujme pracujúcich, pretože práve tí trpia v dôsledku súčasného nedostatku európskej politickej vôle.

Moja druhá poznámka bude rovnako dôležitá, pán komisár. Dnes sa v Španielsku stretávajú európski ministri pre priemysel s cieľom uviesť do praxe európsky akčný plán pre automobilové odvetvie. Domnievam sa, že je to naliehavo potrebné. Vy, Európska komisia, musíte spojiť hlavné priemyselné subjekty a zaistiť, aby ani

naše automobilové odvetvie nebolo v blízkej budúcnosti zaplavené čínskymi produktmi. Najbližší štvrtok sa hlavy štátov a predsedovia vlád Európskej únie stretávajú na mimoriadnom európskom samite v Bruseli na podnet a na pozvanie nášho prezidenta pána Hermana Van Rompuya. Na programe je len jeden bod: posilnenie európskej hospodárskej spolupráce.

Pán komisár, začnime s automobilovým priemyslom, keďže je a zostane naším najdôležitejším priemyslom. Je skutočným ťahúňom hospodárskej obnovy a má potenciál stať sa mocnou silou v oblasti zamestnanosti.

Kathleen Van Brempt, *v mene skupiny S&D.* – (*NL*) Naliehavo som vyzývala, aby sa o tejto téme ešte raz hovorilo v pléne. Nielen preto, že sa týka tisícov pracovníkov z môjho domova, z Antverp vo Flámsku – uvidíte, že sa mnoho poslancov Európskeho parlamentu dotkne tejto otázky –, ale najmä preto, že sa týka celoeurópskych reštrukturalizačných operácií, ktorých súčasťou je zatvorenie jedného závodu a strata tisícov pracovných miest. Tisíce ľudí – mužov, žien a ich rodín – majú pred sebou chmúrnu budúcnosť.

Myslím si, že dnes sa títo ľudia pozerajú na Európsku úniu so zmesou nádeje a obáv. Majú nejaký dobrý dôvod na nádej? Možno. Pán komisár, chcela by som sa vás a Komisie opýtať, aké sú vaše ďalšie plány. Nie je totiž žiadnym tajomstvom, že ma veľmi sklamalo, keď pani komisárka Kroesová dnes znovu zopakovala, že v prípade rokovania o dokumente bude uplatňovať pravidlá štátnej pomoci.

Som však sklamaná aj z vašej dnešnej reakcie a stanoviska. Prirodzene, ak by niekedy došlo k zatvoreniu závodu, budeme musieť zaistiť, aby bola ľudom ponúknutá pomoc. No dnes hľadáme celkom inú Európsku komisiu, takú, ktorá si vezme tento dokument k srdcu a zohrá politickú úlohu, ktorá sa od nej očakáva. Môže začať tým, že požiada európske vedenie spoločnosti Opel, aby konečne predložilo obchodný plán a aby poskytlo úplný prístup k hospodárskym a iným dôvodom, ktoré tvorili základ jeho rozhodnutia. Veď ako iste viete, európske vedenie v Antverpách napríklad dostalo za posledné roky veľmi veľké sumy pomoci a prostriedkov od flámskych aj belgických orgánov, ktoré mu mali umožniť zachovať svoju konkurencieschopnosť. Teraz je to všetko zmietnuté zo stola a neexistuje žiadna silná Európska komisia, ktorá by s tým niečo urobila.

Moja druhá poznámka je zároveň aj veľmi jednoznačnou žiadosťou adresovanou Komisii. Týka sa toho, že by som rada videla, ako bude Komisia v budúcnosti oveľa jasnejšie konať a bude oveľa menej kompromisná vo vzťahu k reštrukturalizačným operáciám. Pri zlučovaní dvoch spoločností je nevyhnutné informovať o tom Európsku komisiu. Prečo to teda nemôže platiť aj pri reštrukturalizácii? Prečo Komisia neuplatní rovnaké hospodárske a sociálne kritériá na reštrukturalizačné operácie? Len za týchto podmienok môže existovať jasná predstava priemyselnej politiky aj sociálnej Európy. Práve na to vyzýva Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente.

Guy Verhofstadt, v mene skupiny ALDE. – (NL) V prvom rade, ako to tu už bolo spomínané, udalosti v Antverpách, samozrejme, tvrdo zasiahli tisíce rodín, ako aj pracujúcich v dodávateľských spoločnostiach. Musím vám však povedať, pán komisár, že vaše slová ma dosť šokovali.

Čo je najdôležitejšie, hovoríte, že spoločnosť General Motors nesie zodpovednosť, ako by žiadnu zodpovednosť nemali regionálne, belgické ani európske orgány. Ako som tu naposledy povedal, vzhľadom na to, že hovoríme o cezhraničnej záležitosti, ktorá zasahuje niekoľko krajín, a o reštrukturalizácii spoločnosti, Komisia by mala v skutočnosti vziať vec do svojich rúk, aby zaistila súlad s európskymi pravidlami. Neurobila to a veci nechala na členské štáty, na Nemecko, a na vedenie spoločnosti General Motors.

Chcel by som naliehavo vyzvať Komisiu, aby sa v budúcnosti v prípade reštrukturalizácie nadnárodných spoločností v Európe sama pustila do dokumentov v rámci svojej priemyselnej politiky a aby nevystupovala len ako koordinátor medzi rôznymi ministrami pre hospodárske a finančné veci.

Po druhé, pán komisár, šokuje ma, keď hovoríte, že ten dokument ešte stále nemáte. Všade v tlači sa hovorí o tom, že sa má v rámci štátnej pomoci poskytnúť suma 2,7 miliardy EUR, a potom tu príde komisár a povie nám, že ešte nemá obchodný plán ani dokument. Podľa mňa je najvyšší čas, aby Komisia nielenže získala dokument – aby si ho jednoducho šla vziať –, ale aby sa už konečne doň aj pozrela a zistila, či nejde o prípad nezákonného správania. Napokon je to jednoznačne prípad nezákonného správania. Štátnu pomoc možno poskytnúť len na vývoj nových, inovačných produktov.

Pritom to ale vyzerá tak, že suma 2,7 miliardy EUR požadovaná niekoľkými členskými štátmi EÚ na udržanie činnosti ich spoločností sa jednoducho použije v rámci všeobecnej pomoci na udržanie fungovania európskych závodov, európskych činností. Je čas, aby to Komisia zobrala do rúk a nielen dávala vyhlásenia, ako ste to

urobili vy spolu s pani Kroesovou, ale aby jej orgány skutočne získali obchodný plán a pozreli sa na to, či sa tu neudeľuje nezákonná pomoc.

Bart Staes, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (*NL*) Neviem, či si to uvedomujete, ale dôveryhodnosť Európy, Európskej únie, je tu v stávke v mysliach tisícov rodín, veľkej časti obyvateľstva Európy.

Túto rozpravu sme už viedli vlani v septembri. Už vtedy bolo jasné, že reakcia Európskej komisie je naozaj veľmi váhavá. Komisárka Kroesová vtedy povedala, že vec preskúma z pohľadu riadneho dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže, ale odvtedy sa skoro nič nestalo, ako na to poukázal pán Verhofstadt. Je zrejmé, že Európska únia nemá prístup k obchodnému plánu napriek tomu, že, ako všetci vieme z tlače, spoločnosť Opel požiadala o 2,7 miliardy EUR v rámci štátnej pomoci. Preto my všetci, poslanci EP aj ministri regionálnych a federálnych vlád, máme pocit, že nám uniká skutočnosť. Je to neprípustné, pán komisár, veď sú to rozhodujúce veci.

Musím povedať, že odkedy nám pán Reilly zo spoločnosti General Motors oznámil ich rozhodnutie, dostal som množstvo e-mailov, ktoré mali v predmete uvedené výrazy ako "bezcenná Európa" alebo "Európa sa môže stratiť, nerobí nič pre svojich občanov". Takto sa cítia ľudia. Keď teda počujem jedného z vašich kolegov, pán komisár – komisára De Guchta –, hovoriť, že Komisia dokonca ani nemá prístup k obchodnému plánu, považujem to za absurdné. V čase, keď sa čoskoro budeme musieť pozrieť na to, či je prípustné prisľúbiť sumu 2,7 miliardy EUR na štátnu pomoc na základe plánu obnovy, štúdie vypracovanej nezávislou konzultačnou firmou, v čase, keď všetci vo Flámsku vieme, že spoločnosť Opel má naozaj príležitosti, hovorím vám, pán komisár, že ste v tomto prípade defetista. Je to váš posledný prejav v Parlamente, ale očakávam od vás viac rozhodnosti v tomto pléne. Očakávam viac rozhodnosti od Komisie. Očakávam aj – a v tomto súhlasím s pánom Beletom – veľmi hmatateľné plány na obnovu automobilového priemyslu a na zabezpečenie jeho skutočnej budúcnosti orientovanej na to, čo Skupina zelených/Európska slobodná aliancia označuje ako nová ekologická dohoda (Green New Deal), teda na kombináciu mobilizácie prostriedkov v prospech klímy a prístupu, ktorý bude ohľaduplný k životnému prostrediu.

Derk Jan Eppink, v mene skupiny ECR. – (NL) Po zatvorení závodu spoločnosti Opel v Antverpách sa vynára otázka, aká pôsobnosť ešte zostáva pre priemyselnú politiku. General Motors je spoločnosťou, ktorá stratila svoju konkurencieschopnosť v dôsledku nadmerných nákladov na dôchodkové zabezpečenie vyžadovaných americkými odborovými zväzmi. Centrum americkej produkcie automobilov sa už presunulo na juh Spojených štátov, kde sú odborové zväzy slabšie, a to sa týka aj nemeckých a japonských výrobcov automobilov.

Spoločnosť General Motors je ukážkou toho, čo sa stane, ak sú náklady na zamestnancov príliš vysoké. Flámsky ekonóm Geert Noels nedávno povedal, že náklady na pracovnú silu sa v Belgicku prudko zvýšili od roku 2000, zhodou okolností počas vlády pána Verhofstadta, ktorý je tu dnes prítomný. V Nemecku sa od rovnakého obdobia náklady na pracovnú silu znižujú. Pán Noels sa domnieva, že to je dôvodom zatvorenia závodu spoločnosti Opel v Antverpách. Priemyselná politika vyžaduje, aby sme zachovali svoju konkurencieschopnosť, pán Staes.

Pozrime sa teraz na budúcnosť. Aká je situácia v chemickom priemysle vo Flámsku? Zamestnáva 64 000 ľudí priamo a stovky tisícov nepriamo. Viac než 160 000 ľudí si zarába na živobytie v chemickom priemysle. Nedávno sa však nemecká chemická spoločnosť Bayer rozhodla premiestniť svoju prevádzku z Antverp, čo je zlé znamenie. Aj automobilový priemysel musí zápasiť s následkami protiautomobilovej politiky propagovanej Zelenými. Nemožno naraz žiadať o zavedenie protiautomobilovej politiky a zároveň o zachovanie funkčných závodov na výrobu áut. Ľudia by mali začať jazdiť autobusmi a autá sa stávajú nedostupnými. Pre ľudí s nižšími príjmami sa autá stávajú príliš drahými. Výsledkom je menej predávaných áut a teraz sa pozrite na antverpský závod spoločnosti Opel.

Chemický priemysel musí zápasiť s európskou politikou v oblasti klímy. Teraz, keď sa konferencia v Kodani skončila neúspechom, začne Európa sama znižovať svoje emisie ${\rm CO_2}$ o 20 % do roku 2020? To by zničilo flámsky chemický priemysel rovnako, ako vysoké náklady na pracovnú silu zničili antverpský Opel. Pani predsedajúca, koniec flámskeho chemického priemyslu by bol ako antverpský Opel násobený 54. Ak Flámsko zanedbá svoj chemický priemysel, stane sa Gréckom Severného mora, ako to povedal flámsky podnikateľ Thomas Leysen, a ja dúfam, že to flámski priatelia vezmú na vedomie.

(Rečník súhlasil, že bude odpovedať na otázku signalizovanú modrou kartou v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Guy Verhofstadt (ALDE). – (*NL*) Chcel by som povedať pánovi Eppinkovi, že v rokoch 2000 až 2009 sa nám podarilo zabezpečiť, že v Belgicku zostali otvorené spoločnosti Ford a Volkswagen, že sa tam bude

vyrábať Audi radu 1 a že sa to dosiahlo prostredníctvom znižovania nákladov, nákladov na pracovnú silu prostredníctvom práce na zmeny. V dôsledku toho tieto spoločnosti zostali v Belgicku a opäť investovali.

Som presvedčený – a chcem sa opýtať pána Eppinka, či sa s týmto mojím presvedčením zhoduje –, že spoločnosť Opel je skutočne ziskovým závodom, ktorý by dokázal zotrvať v Belgicku, ak by sme v tejto politike pokračovali.

Derk Jan Eppink (ECR). – (*NL*) Myslím si, že antverpský Opel by mal budúcnosť, ak by nenastala kríza a kolaps celkovej koncepcie spoločnosti General Motors.

Pán Verhofstadt však nemôže poprieť, že v posledných rokoch došlo k poklesu v automobilovom priemysle v Európe a aj vo Flámsku, pričom pán Noels, ekonóm, ktorého som spomínal, hovoril, že jedným z dôvodov, prečo Američania zatvárajú závod značky Opel v Antverpách a nie niekde inde, sú vysoké náklady na pracovnú silu. Antverpský Opel je efektívny závod, ale taký je napríklad aj závod značky Opel v Lutone, v Spojenom kráľovstve, ako aj nemecké závody. Preto verím, že vysoké náklady na pracovnú silu vždy narúšajú priemyselnú politiku, a ak chceme zachovať zamestnanosť, musíme účinku tohto narúšania zabrániť.

Patrick Le Hyaric, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, vypočul som si vaše vysvetlenia a musím povedať, že som vystrašený. Jediné, čo ste urobili, je obhajoba plánu spoločnosti General Motors. Ak by ste podporovali všeobecný záujem, obhajovali by ste pracovníkov a trochu viac by ste o nich hovorili. Spoločnosť General Motors nezatvára belgický Opel preto, že by mala problémy. Dosiahla zisk vo výške 3,4 milióna EUR, no ani to jej nezabránilo v tom, aby zrušila 2 600 pracovných miest. Nech nám nikto nehovorí, že dôvody sú zemepisné, lebo spoločnosť General Motors celkovo ruší 10 000 pracovných miest.

V skutočnosti to tu zatvárajú, aby sa mohli presídliť do Južnej Kórey a využívať pracujúcich tam. Taká je pravda, pán komisár, a to nám mali povedať. Dodám ešte, že to nemá nič spoločné s európskou solidaritou, pretože jeden členský štát, Nemecko, prisľúbil spoločnosti Opel ďalšiu pomoc, čím podporuje zatvorenie závodu v Antverpách. Inými slovami, medzi nami nie je žiadna solidarita. A vy, vy podporujete zatvorenie, keď nám vopred hovoríte, že sa použije malá suma sociálnej pomoci ako náplasť na bolesť pracovníkov, ktorá im má uľaviť, pričom spoločnosť General Motors bude ďalej žať svoj zisk!

Nuž, tento druh riadenia je protisociálny, pracuje proti územiam Európskej únie a vytvára obrovský neporiadok, ako to v súčasnosti vidíme na prípade spoločnosti Toyota, ktorá musí z trhu stiahnuť stovky tisícov áut. Dokonca je ohrozená bezpečnosť vodiča. Potrebná je radikálna zmena. Komisia musí slúžiť účelu, tak nech slúži záujmom európskych ľudí.

Z týchto dôvodov budem vyzývať novú Komisiu, aby vypracovala európsku smernicu, ktorá stanoví ako povinnosť konzultácie zamestnaneckých rád a skupinových rád a ktorá im dá právomoci na monitorovanie používania štátnej pomoci a pomoci Európskej únie. Takúto pomoc musí sprevádzať doložka o zaručení zamestnanosti, školení a miezd, ale zároveň musí poskytovať podnet na európsku stratégiu zameranú na spoluprácu medzi skupinami výrobcov automobilov v oblasti výskumu a výroby nových, čistých vozidiel.

Na tento účel musí Európska centrálna banka poskytovať úvery národným bankám, ktoré by boli oveľa výhodnejšie, pretože by sa použili na zamestnanosť, školenia a investície do výskumu a na vývoj novej generácie ekologických vozidiel.

Na záver odporúčame vypracovať európske nariadenie, ktoré skupinám určí ako povinnosť zahŕňať finančné spoločnosti a všetky holdingové spoločnosti do svojho účtovníctva, aby mali orgány a odborové zväzy celkový pohľad na ekonomickú situáciu skupiny a nielen pohľad na jednotlivý prípad, na jednotlivý závod, ktorého jediným zámerom je odzbrojiť pracovníkov a postaviť ich pred hotovú vec.

Paul Nuttall, v mene skupiny EFD. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi vyjadriť solidaritu s pracujúcimi v Antverpách, no chcel by som poukázať aj na inú skupinu otázok týkajúcu sa EÚ a spoločnosti General Motors

Spoločnosť Spyker Cars sa stala spoločnosťou Saab Spyker v obchode za 400 miliónov EUR, no nemýľte sa, toto nebola bežná obchodná dohoda, kde jedna spoločnosť zaplatí a druhá spoločnosť platbu získa. Išlo o dohodu v štýle Komisie, ktorá sa viac hodí do príkazového hospodárstva. Spoločnosť Spyker platí, ale používa pritom peniaze z Európskej investičnej banky. Inými slovami, platia európski daňoví poplatníci a celý obchod poisťuje švédska vláda. Samozrejme, že sa poisťuje len riziko. Spoločnosť General Motors získa podiel na ziskoch a spoločnosť Saab Spyker bude musieť nakupovať kompletne zmontované autá

z iného závodu spoločnosti General Motors, závodu, ktorý sa nachádza v tom dobre známom európskom štáte Mexiko.

Prečo zachraňujeme pracovné miesta v Mexiku z peňazí európskych daňových poplatníkov? Nemôžeme obnoviť značku Vectra v závode Ellesmere Port v mojom volebnom obvode? Pretože to jediné zostalo zo značky Saab.

A okrem toho je všeobecne známe, že spoločnosť General Motors a európske inštitúcie majú zvláštny vzťah. Európska banka pre obnovu a rozvoj naliala do prevádzky spoločnosti General Motors v Rusku a na Ukrajine 160 miliónov EUR a vlastní 30 % majetkový podiel na výrobnom závode spoločnosti General Motors v Petrohrade.

Preto by som sa chcel opýtať Komisie, prečo je takáto prehnaná finančná podpora dostupná krajinám ako Ukrajina a Mexiko, ale nikdy nie je dostupná pre britské spoločnosti. Značku Rover bolo možné zachrániť za zlomok ceny a pravdepodobne by sa boli dali zachrániť aj pracovné miesta v spoločnosti Rolls Royce v meste Netherton v grófstve Merseyside, v mojom volebnom obvode. Pracovné miesta v spoločnosti General Motors v mojom volebnom obvode na severozápade Anglicka sú však stále ohrozené, pričom Komisia aj napriek tomu využíva daňové príjmy od našich voličov, aby zaistila pracovné miesta v spoločnosti General Motors v Mexiku a v Rusku.

Philip Claeys (NI). – (NL) Zatvorenie závodu značky Opel v Antverpách je pohroma nielen pre pracovníkov a dodávateľské spoločnosti, ale aj preto, že sa dá jasne rozoznať vývoj, že dochádza k obmedzovaniu všetkých foriem priemyselnej výroby vo Flámsku a kdekoľvek v Európe.

Komisia má preskúmať, či štátna pomoc, ak bude poskytnutá, dodržiava prísne podmienky. Áno, mala by existovať možnosť poskytnúť dočasnú štátnu pomoc spoločnosti ako Opel Antverpy za predpokladu, že takáto pomoc sa použije na prechod na inovačnejšiu výrobu. Je zrejmé, že cieľom nemôže byť navždy umelo udržiavať celé priemyselné odvetvia, ale musíme mať na pamäti, že antverpský Opel je ziskový závod s veľmi kvalifikovanými pracovníkmi, vysokou úrovňou produktivity a moderným vybavením.

Odmietam preto veriť, že tu máme do činenia s istým priemyselným dinosaurom, ktorý je vo veľmi blízkej budúcnosti odsúdený na zánik. V tejto rozprave sme počuli obnovené prosby o ďalší veľký posun vpred. Niektorí hovoria, že Európa by mala prevziať viac právomocí za predpokladu, že viac Európy bude automaticky znamenať lepšiu Európu. Áno, bolo by dobré, ak by EÚ zaujala flexibilnejšiu, ale jednotnejšiu pozíciu v rámci svojich aktuálnych právomocí, napríklad zaistením toho, aby pravidlá platili rovnako pre Nemecko ako pre Flámsko, aby väčšie členské štáty nezískavali viac než tie menšie.

Na záver by som chcel povedať niekoľko slov úradujúcim zástupcom belgických strán. Sčasti zodpovedáte za to, že sa z Belgicka stala jedna z najdrahších krajín v Európe v oblasti priemyselnej výroby. Pomocou veľkého daňového zaťaženia ste sa postarali o to, že flámski pracujúci stoja výrazne viac než pracujúci v iných krajinách a že zároveň za to menej poskytnú – aj to je dôležitý faktor. Nastal čas, aby ste sa nad tým viac zamysleli.

Jutta Steinruck (S&D). – (*DE*) Pán komisár Špidla, pani predsedajúca, Komisia by mala chrániť európske záujmy a v tomto bode súhlasím s tým, čo povedali predošlí rečníci. Komisia by mala znovu zvážiť svoj prístup.

Od zajtra sa spoločnosť General Motors bude pokúšať zhrabnúť 2,7 miliardy EUR v podobe verejnej pomoci z celej Európy bez toho, aby sama prispela čo i len jediným centom. Musíme jasne ukázať, že Európa, teda Komisia, nesprístupní žiadne peniaze, ak by to znamenalo, že sa budú zatvárať ďalšie závody alebo že sa výroba premiestni mimo Európy. Členské štáty by však zároveň nemali podporovať plány spoločnosti General Motors zamerané na tento cieľ a nemali by myslieť iba na záchranu svojich vlastných závodov.

Nemali by sme dovoliť, aby našich pracovníkov stavali proti sebe, a to by nemali urobiť ani samotné členské štáty, pretože každé takéto rozdeľovanie by viedlo k ďalším premiestňovaniam. Nemali by za to platiť európski daňoví poplatníci ani ostatní pracujúci spoločnosti Opel v Európe. Nikto to tam nepochopí. Ľudia chcú chápať, čo Európska únia robí. Nech už sú plány spoločnosti General Motors v Európe akékoľvek, Komisia by mala zaistiť, aby spoločnosť hrala podľa európskych pravidiel.

Európska zamestnanecká rada navrhla riešenie založené na solidarite a spoľahlivý plán záchrany spoločnosti Opel, pri realizácii ktorého by všetky závody zostali v Európe a kde by došlo k prípadným úpravám v závodoch na základe solidarity. Vedenie by nemalo dostať možnosť ignorovať tento plán a pán Reilly ani jeho kolegovia by nemali mať možnosť ignorovať konzultácie s Európskou zamestnaneckou radou ani práva na konzultácie

a účasť, ktoré sme zaistili pre európskych pracujúcich. Európske riešenie situácie v spoločnosti Opel založené na solidarite je možné, ale Komisia sa musí angažovať.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (*NL*) Teší ma, že sa dnes dokument o spoločnosti Opel dostal späť do programu, aj keď som si všimla, že vyhlásenie Európskej komisie obsahuje veľmi málo nových správ.

Pán komisár, dlho ste hovorili o neformálnych stretnutiach, ktoré sa uskutočnili na základe súhrnného prehľadu plánu, no nepočula som od vás nič o skutočnom obchodnom pláne. Okrem toho ste povedali, že nemáte dojem, že by sa plán zakladal na nehospodárskych hľadiskách. Rada by som preto vedela, o akých aspektoch tohto plánu či dokumentu hovoríte. Povedali ste, že Komisia nemá kontrolu nad tým, kde ľudia prídu o prácu. To je pravda, ale mohli ste sa na veci pozrieť lepšie, mohli ste otestovať kritériá vo vzťahu k obchodnému plánu, mohli ste preskúmať, či sú naozaj v súlade s európskymi právnymi predpismi o reštrukturalizácii a hospodárskej súťaži. Ale ani o tom sme dnes nič nepočuli.

No napriek tomu vaša kolegyňa pani komisárka Kroesová nám počas septembrového pléna dala jasné prísľuby. Povedala, že Komisia by nikdy nepripustila, aby sa peniaze daňových poplatníkov používali na účely národných politických záujmov. Všimla som si však, že okrem pána Beleta tu dnes nehovoria žiadni poslanci za Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a už vôbec nie nemeckí poslanci. A to hovorí samo za seba. Vidím to tak, že Nemecko uchytilo svoju korisť, čo je však pre pracujúcich v antverpskom závode spoločnosti Opel veľmi nešťastné.

Evžen Tošenovský (ECR). – (*CS*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, prípad automobilky Opel nám ukazuje, aké veľmi diskutabilné – a z našej rozpravy to jasne vyplýva – a aké zložité je zasahovať politickými rozhodnutiami do riešenia ekonomických problémov obchodných spoločností.

Pred niekoľkými mesiacmi sme tu hovorili o prípadnej finančnej podpore pre spoločnosť Opel zo strany nemeckej vlády. Všetci veľmi dobre chápeme významné postavenie firmy a dosah prípadných ťažkostí spoločnosti, a to hlavne na tisíce zamestnancov, a následný vplyv na dodávateľské spoločnosti a, samozrejme, aj na zvýšenie nákladov štátnych sociálnych systémov v prípade katastrofálneho priebehu. Napriek tomu sme mnohí varovali pred politickými rozhodnutiami o veľkej dotácii z verejných financií.

Ako sa dnes ukazuje, ani takzvané šrotovné, ani veľké navrhované finančné dotácie problémy nevyriešili. Ba naopak sa ukazuje, že došlo len k časovému posunu a ku skomplikovaniu ekonomických problémov spoločnosti, a nie sme si ani úplne istí, či sú to skutočné problémy alebo taktika spoločnosti. Krízová situácia dnes ovplyvňuje určitú časť, antverpská firma sa dostáva do veľmi zložitej situácie. My môžeme len špekulovať, prečo práve časť spoločnosti nachádzajúcu sa mimo materskej krajiny postihuje tento problém.

Prípad spoločnosti Opel získava ešte jeden rozmer. Dostávame sa k nepríjemnému riešeniu nadnárodnej spoločnosti, keď sa začína diskutovať o otázke územnej príslušnosti určitej časti firmy. Problém firmy sa tak stáva problémom príslušných štátov a riešenie na úrovni Európskej únie je veľmi zložité. V danej situácii by mal Európsky parlament zostať v pozícii orgánu, ktorý vyžaduje dodržanie prijatých pravidiel členských štátov Európskej únie, a to tak, aby nedošlo k narušeniu konkurenčného prostredia pri akceptovaní zásady subsidiarity. Zároveň je veľmi nebezpečné, ak by takéto komplikované ekonomické problémy veľkých firiem vyvolali súperenie členských štátov Európskej únie s črtami protekcionizmu v určitom odvetví priemyslu.

Evelyn Regner (S&D). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, som Rakúšanka a žiadala som o priestor preto, že sa porušujú európske právne predpisy a že tento prípad je aktuálny a ako taký sa týka nás všetkých. Prípad spoločnosti Opel v Antverpách nie je primárne o zatváraní závodov, aby sa vyriešila prebytková kapacita v dôsledku menšieho počtu predávaných automobilov, ako sa nám to stále snaží nahovoriť vedenie tejto spoločnosti. Tento prípad sa týka premiestnenia výroby do Južnej Kórey, teda porušenia zmluvy zo strany pána Reillyho, šéfa spoločnosti Opel/Vauxhall, porušenia práv zamestnancov a práv týchto pracujúcich a ich zástupcov na informácie, konzultácie a účasť. Koniec koncov teraz ide o získanie maximálnych výhod alebo o snahu získať sumu 2,7 miliardy EUR vo forme verejnej pomoci. Pán Reilly dohodol rámcovú dohodu Delta s Európskou zamestnaneckou radou len preto, aby ju mohol porušiť. Modely automobilov, ktoré sa mali vyrábať v Antverpách, sa teraz s najväčšou pravdepodobnosťou budú vyrábať v Južnej Kórei, a európski pracujúci to napokon budú musieť financovať prostredníctvom mzdových obmedzení.

Ďalší bod, ktorý ma veľmi trápi, je otázka režijných nákladov vedenia, ktoré by sa tiež mali znížiť o 30 %, pričom však režijné náklady pána Reillyho sa zvyšujú zo zákonne určených 7 % na 21 %. Znamená to, že nemeckým právom na účasť sa opovrhuje. Vyzývam preto Komisiu, aby venovala pozornosť nielen otázke účinnosti určenia štátnej pomoci, ako ste spomínali, pán komisár Špidla, ale predovšetkým otázke dodržiavania práv na informácie, konzultácie a účasť.

Olle Ludvigsson (S&D). – (*SV*) Vážená pani predsedajúca, momentálne čelíme pravdepodobne jednej z najhorších hospodárskych kríz, akú kedy niekto z nás v tomto Parlamente zažil. Automobilový priemysel patrí medzi tie najviac postihnuté. Znovu stojíme pred hrozbou zatvorenia európskej automobilky. Ovplyvní to nielen samotnú automobilku, ale aj jej subdodávateľov a tých, ktorí pracujú pre subdodávateľov. Nejde len o osobnú tragédiu zamestnancov, ktorí prídu o svoju prácu, ale aj o veľký problém pre Európu, pretože to oslabí veľmi dôležité priemyselné odvetvie.

Globalizácia prinesie zmeny a my sa pozeráme na to, ako podniky presúvajú svoje prevádzky do iných častí sveta. A keď spoločnosti presúvajú svoje závody do iných krajín preto, že zamestnanci v týchto krajinách majú horšie podmienky, horšie pracovné prostredie a menšie práva na základe odborov, je to dôvod na revíziu dohovorov v našich obchodných dohodách a iných dokumentoch.

Musíme hovoriť o tom, čo sa dá robiť, ako sa dá riešiť tento problém súťaženia s krajinami, ktoré ponúkajú pracujúcim horšie podmienky, a to v rámci Únie aj voči tretím krajinám. Zároveň musíme konať jednotne a zabrániť spoločnostiam, aby proti sebe stavali jednotlivé členské štáty. Európsky plán pre automobilový priemysel musí byť strategický a musí sa opierať o znalosti a vývoj, nie o slabšie podmienky.

Inés Ayala Sender (S&D). – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, chcela by som na úvod vyjadriť svoju solidaritu s pracujúcimi spoločnosti Opel a ich rodinami. Svoju solidaritu vyjadrujeme aj s pracujúcimi zamestnanými v dodávateľských firmách spoločnosti Opel a ich rodinami. Títo ľudia žili niekoľko mesiacov v neistote, ktorá viedla k plánu vyzývajúcemu na štátnu pomoc a obetiam zo strany pracujúcich.

Táto situácia postihne aj závod v španielskom meste Figueruelas a všetkých, ktorí sú tam zamestnaní. Z týchto dôvodov a zároveň s cieľom vyhnúť sa podobným situáciám v budúcnosti vyzývame pána komisára a nastupujúcu Komisiu, aby vypracovali novú aktívnu priemyselnú politiku, najmä pre automobilový priemysel. Súčasťou takejto politiky musí byť monitorovanie a vyhýbanie sa znižovaniu investícií, ktoré v minulosti viedlo niektoré spoločnosti ako General Motors či Opel do nemožných situácií, ktorých následky znášajú pracujúci.

Komisia nemôže zostať len pozorovateľom. Preto zároveň vyzývame Komisiu, aby prísne overila a skontrolovala obsah plánu spoločnosti Opel, pretože pokiaľ ide o otázky týkajúce sa realizovateľnosti, stále vyzerá veľmi nepresne. Jediné oblasti, v ktorých je definovaný jasne, súvisia s obeťami, ktoré sa očakávajú od pracujúcich a miestnej oblasti.

Okrem toho vyzývame Komisiu, aby uplatnila svoju funkciu a zaistila, že všetky uskutočnené kroky súvisiace s finančnou realizovateľnosťou budú odsúhlasené pracujúcimi a ich zástupcami, čo v minulosti nie stále platilo. Pokiaľ ide o zaistenie budúcnosti spoločnosti Opel Europe, znovu vyzývame, aby budúce projekty boli v súlade so skutočnými hospodárskymi a priemyselnými kritériami realizovateľnosti v európskom rámci, aby sa zabránilo opakovaniu situácií, ako je táto, a aby sa zaistilo, že európsky automobilový priemysel bude inovačným a udržateľným odvetvím s budúcnosťou.

Občania, ktorí sledujú naše rozhovory a rozhodnutia o autách budúcnosti, si stále želajú cestovať v bezpečnejších, pohodlnejších a udržateľnejších vozidlách, ktoré spĺňajú vysoké európske normy kvality, na ktoré si už zvykli. Preto si zároveň želajú, aby sa týmito autami v budúcnosti zaoberali európski pracovníci.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel vyjadriť pochopenie svojim belgickým kolegom, keď že aj ja sám sa angažujem v situácii pracujúcich spoločnosti Dell v mojom volebnom obvode, ktorí prišli o svoju prácu, keď sa závod premiestnil do Poľska. Veľmi dobre rozumiem ich stanovisku. Zo svojej skúsenosti by som ich chcel upozorniť na niekoľko vecí.

Po prvé je úplne prvoradé, aby sa pomoc aktivovala čo najskôr, pretože keď už hodiny začnú odbíjať, ruky Komisie budú zviazané a bez právnych predpisov neurobia nič. A také niečo sa nestane celkom dlho, ak vôbec.

Po druhé, ak dôjde k poskytnutiu nejakej pomoci, jej jadrom musí byť pracujúci, a nesmie byť o tom, že pracujúci musia patriť do predurčeného rámca a podobne, ako je to v prípade štátnych agentúr. To je absolútne nevyhnutné. Angažujem sa v prípade pracujúcich spoločnosti Dell a teraz aj presne v tejto problematike. Chcel by som preto povedať kolegovi pánovi Ivovi Beletovi aj ďalším, že by možno bolo pre nás zaujímavé sa stretnúť, vymeniť si skúsenosti a pracovať ďalej na vývoji tohto procesu. V plnej miere to podporujem.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Chcela by som začať tromi zásadnými otázkami. Aká je budúcnosť priemyselnej politiky Európy? Ktorým smerom sa uberá konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva? A napokon, čo sa stane s pracovnou silou Európy, a teda aj s kvalitou života európskych občanov?

Začiatkom tohto roka dosiahla miera nezamestnanosti v Európskej únii 10 %. Pre krajiny ako Lotyšsko či Španielsko tento ukazovateľ dosahuje hodnotu 20 %. Práve preto sa domnievam, že ide o veľmi dôležitú tému. Zároveň je to dôvod, prečo sa domnievam, že v prípade európskej nadnárodnej spoločnosti, v ktorej prebieha proces reštrukturalizácie, je do procesu konzultácie potrebné zapojiť aj odborové zväzy z ostatných členských štátov, ako aj časť Európskej zamestnaneckej rady, a to nielen zo štátu, v ktorom má spoločnosť svoje sídlo. Domnievam sa, že ako komisár pre zamestnanosť a sociálne veci môžete vy alebo osoba, ktorá prevezme túto funkciu, predstaviť takéto opatrenie.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Vážená pani predsedajúca, spoločnosť Opel mala v Portugalsku, v meste Azambuja, veľkú továreň a zamestnávala celkovo takmer 2 000 pracujúcich. Spoločnosť však továreň zavrela, ukončila výrobu v Portugalsku a presunula sa do Španielska. Zostala po nej nezamestnanosť ovplyvňujúca tisíce pracujúcich, ktorých priamo či nepriamo postihla stratégia spoločnosti Opel.

Treba poznamenať, že spoločnosť k tomuto kroku nepristúpila pre mzdy, ktoré boli v Portugalsku nižšie ako v Španielsku. Spoločnosť to urobila ako krok smerujúci k zvýšeniu produkcie bez zváženia sociálnych následkov svojho rozhodnutia. Je preto potrebné spomenúť si na históriu spoločnosti Opel a konať pri monitorovaní jej činností efektívne. Musíme pamätať na to, že pokiaľ ide o štátnu pomoc pre nadnárodné spoločnosti, musíme podporovať priemyselnú výrobu, práva pracujúcich a práva spoločenstiev v postihnutých oblastiach a zároveň musíme zaručiť odborovým zväzom a iným zástupcom pracujúcich, že budeme efektívne zasahovať.

Krisztina Morvai (NI). – Vážená pani predsedajúca, zdá sa, že hlavným zákonom alebo hlavným pravidlom globalizovaného neoliberálneho kapitalizmu pre malú skupinu bohatých je sprivatizovať zisk a znárodniť straty a škody tak, aby ich zaplatili daňoví poplatníci, z ktorých väčšina sú chudobní ľudia.

Čo to má spoločné so spravodlivosťou? Čo to má spoločné s morálkou? Alebo to nie sú myšlienky, ktoré možno použiť v súvislosti s hospodárstvom? Nie je to systém, ktorý je od základov nesprávny? Nie je na tomto systéme niečo nesprávne už v jeho štruktúre? A nemali by sme ako Európsky parlament a Európska únia začať znovu zvažovať celú štruktúru, celý systém ako taký?

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, posledné oznámenia o skupinových prepúšťaniach zamestnancov v členských štátoch EÚ vrátane tých, ktoré oznámil koncern Opel, sú v súlade so širšou vlnou problémov, ktoré v poslednom období zažíva automobilový priemysel aj iné odvetvia v dôsledku hospodárskej krízy. V súvislosti s problémami automobilového priemyslu by sme si mali položiť túto otázku: je prípustné v rámci zachovania pracovných miest poskytnúť štátne dotácie automobilovým koncernom alebo iným výrobcom? Za posledný rok až dva sme videli mnoho príkladov, ako bol takýto štátny protekcionizmus poskytnutý výrobcom rôznych tovarov, ako aj rôzne reakcie a rozhodnutia Európskej komisie. Verejnosť tieto skutočnosti prijala s pochybnosťami. Na jednej strane sa poukazuje na to, že takéto dotácie narúšajú hospodársku súťaž a medzinárodný trh, na druhej strane sa zdôrazňuje, že je to rozhodujúce pre boj proti nezamestnanosti a že štátna pomoc určite slúži na tento účel.

Podľa mňa je v čase hospodárskej krízy potrebná flexibilnejšia politika v tejto oblasti, politika, ktorú odsúhlasili členské štáty a Európska komisia a platí rovnako pre toto odvetvie ako pre ostatné.

Jutta Steinruck (S&D). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, musím sa vyjadriť k poznámke nášho kolegu poslanca, že sa na tejto rozprave nezúčastňuje dostatočný počet nemeckých poslancov EP. Aj keď som sama nemecká sociálna demokratka, súhlasím s vašou kritikou ministra Severného Porýnia – Vestfálska, ktorý je členom CDU a ktorý sa vyjadril, že je rád, že sa zatvára závod v Antverpách a nie v Bochume. My nemeckí sociálni demokrati podporujeme európske riešenie, teda plán predložený Európskou zamestnaneckou radou. Dovoľte mi to povedať ešte raz veľmi jasne: netuším, prečo sa nemeckí konzervatívci a liberáli vyhli tejto rozprave.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, rozprava sa dotkla mnohých vecí, z ktorých niektoré sú podľa môjho názoru predmetom diskusie pre ďalšiu Komisiu. A tá diskusia bude nepochybne veľmi hlboká: celková koncepcia priemyselnej politiky, celková koncepcia štátnej pomoci a ďalšie otázky.

Pokiaľ ide o prípad, ktorý tu bol otvorený, o prípad spoločnosti Opel, nejde tu o priemyselnú politiku ako takú. Je zrejmé, že Komisia sa môže pohybovať v rámci zmluvy. A myslím si, že s istým uspokojením môžem vyhlásiť, že Komisia až doteraz využila všetky možnosti, ktoré jej zmluva dáva, a využila ich spôsobom, ktorý nebol úplne obvyklý. Môžem spomenúť dve stretnutia, ktoré navrhol môj kolega Günter Verheugen, na ktorých členské štáty diskutovali o situácii ako takej, čo nepochybne do istej miery umožnilo koordinovať prístup. Rovnako neobvyklé bolo aj posudzovanie plánov *ex ante*. Musím konštatovať, že štruktúra práva

Európskej únie neposkytuje nejaký pevný právny základ pre takýto postup. No aj napriek tomu sa vzhľadom na význam problému použil.

Pokiaľ ide o otázku štátnej pomoci, o žiadnej štátnej pomoci sa doposiaľ nerokovalo, žiaden štát ju nenavrhuje a je na Komisii, aby napokon posúdila, či sa táto štátna pomoc odohráva v rámci pravidiel. A som pevne presvedčený, že sa tu musí uplatniť čo najprísnejší prístup, pretože nemôžeme pripustiť, aby takéto vážne rozhodnutia boli motivované inými hľadiskami než ekonomickými, aby dochádzalo k tomu, že namiesto istej súťaže podnikov bude prebiehať súťaž štátov v tom, ktorý ponúkne najväčšie dotácie. Komisia z tohto hľadiska bude veľmi prísne posudzovať plán štátnej pomoci a, samozrejme, všetky okolnosti, ktoré so štátnou pomocou súvisia.

Vo svojom minulom vystúpení asi pred tromi mesiacmi som zdôraznil, že urobíme všetko preto, aby sa dodržiavali všetky pravidlá konzultácií so zamestnancami. A to sme aj urobili a ďalej robíme. A nebudeme váhať pri prijímaní všetkých opatrení, ktoré nám právna štruktúra Európskej komisie umožňuje. Myslím si, že môj kolega, ktorý nastúpi do funkcie, v tom nebude o nič menej striktný.

Dámy a páni, myslím si, že tento prípad otvára celú skupinu otázok, o ktorých treba hovoriť, a myslím si tiež, že Komisii určuje povinnosť maximálne využiť všetky možnosti, ktoré v tomto smere má k dispozícii.

Chcem ešte zdôrazniť poslednú vec a povedal som to aj vo svojom úvodnom prejave. Ak dôjde k prepusteniu zamestnancov – a tu v rozprave odznelo, že spoločnosť General Motors uvažuje o prepustení približne 8 až 10 tisícov zamestnancov –, táto vec sa potom nebude týkať len Antverp, to je nepochybné. Komisia opäť použije a zmobilizuje všetky nástroje, ktoré má k dispozícii a ktoré v takýchto prípadoch využíva. Okrem iného aj Európsky sociálny fond a Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii.

A budeme, samozrejme, týmto veciam venovať maximálnu pozornosť tak, aby sa o nich rozhodovalo v čo najkratších možných lehotách. Tu sa však môže uplatniť aj aktívna úloha Parlamentu, pretože až po prerokovaní s Parlamentom sa návrhy, ktoré Komisia predložila, môžu stať realitou.

Dámy a páni, každá pomoc Európskej únie musí predovšetkým smerovať k ľuďom, a nie k spoločnostiam, a to je tiež základným rámcom nášho rozhodovania.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Veronica Lope Fontagné (PPE), *písomne.* – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, chcela by som len vyjadriť svoju solidaritu s rodinami tých, ktorých ovplyvnili hrozné správy o zatvorení závodu v Antverpách. Nemyslíme tým len na ľudí, ktorých situácia postihne priamo a prídu o svoju prácu, ale aj na zamestnancov subdodávateľských spoločností, ktorí v dôsledku toho utrpia. Aj na tých musíme myslieť. V meste Figueruelas v našom regióne, v Aragóne, máme tiež takýto závod, preto nás táto vec priamo ovplyvňuje. Preto presadzujeme aktívnu politiku pre automobilový priemysel s novými modelmi áut, ktoré budú ekologickejšie a inovačnejšie, ktorá povedie k vytváraniu nových pracovných miest.

16. Rovnosť žien a mužov v Európskej únii – 2009 (rozprava)

Predsedajúca. - Ďalším bodom je správa pána Marca Tarabella v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o rovnosti žien a mužov v Európskej únii (KOM(2009)0077 – 2009/2011(INI)) (A7-0004/2010).

Marc Tarabella, *spravodajca.* – (*FR*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v prvom rade by som chcel zagratulovať Európskej komisii k tejto skvelej správe. Táto správa o rovnosti žien a mužov, o ktorej hlasujeme každý rok, vo mne vyvoláva špeciálnu rezonanciu. Je to prvá správa, ktorú som prezentoval v rámci Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť, ktorého som aktívnym členom. Táto správa je navyše absolútne nevyhnutná v tomto roku kvôli hospodárskej, sociálnej a finančnej kríze, ktorou Európska únia prechádza.

Preto som vo svojej správe chcel zdôrazniť dosah krízy na ženy. Najprv som spozoroval, že sa prepúšťanie dotklo na začiatku krízy viac mužov, a to najmä kvôli dosahu krízy na ťažký priemysel, ale v posledných mesiacoch nezamestnanosť rastie rovnako, rovnakou mierou u žien aj u mužov.

Navyše existuje dobrý tucet členských štátov, v ktorých je miera nezamestnanosti stále vyššia u žien a v ktorých sú na čiastočný úväzok zamestnávané prevažne ženy. Vyzývam preto Komisiu a členské štáty, aby poskytli presné štatistiky o dosahu krízy na ženy a mužov, a vyzývam členské štáty, aby pred implementovaním

akýchkoľ vek politík zameraných na obmedzovanie rozpočtových výdavkov uskutočnili hodnotiace štúdie vplyvu podľa pohlavia, aby zabránili tomu, že ženy budú takouto politikou neprimerane postihované.

Boj proti násiliu páchaného na ženách je podľa môjho názoru tiež dôležitým bodom. Faktom je, že dvadsať až dvadsať päť percent žien v Európe je v priebehu dospelého života vystavených fyzickému násiliu, ale $10\,\%$ z nich sú obeťami i sexuálneho násilia. Som presvedčený, že muži sa takisto musia zaviazať k boju proti násiliu páchanému na ženách.

Španielske predsedníctvo Európskej únie stanovilo boj proti násiliu páchanému na ženách ako jednu zo svojich priorít okrem iných vytvorením európskeho monitorovacieho centra násilia páchaného medzi pohlaviami na získanie zosúladených údajov, ale tiež vytvorením európskeho poriadku na ochranu obetí. Preto podporujem tento prístup a navrhujem vyhlásenie európskeho roka boja proti násiliu páchanému na ženách, aby sme naň upriamili pozornosť vo všetkých členských štátoch a zabezpečili, aby sa tento boj stal prioritou.

Prejdime na zamestnanosť. Uvediem fakt: ženy na pracovnom trhu spravili obrovský krok. Dnes pracuje 59,1 % žien. Lisabonská stratégia určila za cieľ 60 %. Už nám nechýba veľa, ale v niektorých členských štátoch je ešte stále značný rozdiel, rovnako ako v priemerných rozdieloch v odmeňovaní, ktoré sa líši o 17 % až 25 % podľa toho, ktorú štúdiu práve čítate.

Žiadam preto členské štáty, aby riadne používali smernicu o rovnakom zaobchádzaní so ženami a mužmi v pracovných záležitostiach. Tie isté členské štáty by som rád poprosil, aby zaviedli legislatívne opatrenia na podporu rovnováhy v riadiacich funkciách, najmä v súkromných spoločnostiach. Som, samozrejme, presvedčený, že musíme bojovať proti sexistickým stereotypom. Vo svojej predchádzajúcej funkcii ako minister vzdelávania som stretol jednu ženu, ktorá musela zanechať kurz vodiča školského autobusu, pretože sa jej učiteľ vysmieval.

Dúfam, že sa v budúcnosti nikto nebude čudovať, ak bude muž umývať riad alebo žena riadiť školský autobus, ako som práve uviedol v príklade. V krátkosti povedané, musíme vyzvať Komisiu a členské štáty, aby v školách zaviedli kampaň zameranú na podporu informovanosti o tejto problematike.

Sexuálne a reprodukčné práva žien sú dôležité, pretože ženy musia mať kontrolu nad svojimi sexuálnymi a reprodukčnými právami. Tisíce žien riskovali svoj život v boji za tieto práva a dnes je umelý potrat povolený v 24 z 27 členských štátov. Európsky parlament je povinný tento *acquis* ochraňovať, pretože je absolútne zásadný pre ženy, a trváme na tom, aby ženy mohli samy kontrolovať svoje sexuálne a reprodukčné práva, v neposlednom rade prostredníctvom jednoduchého prístupu k antikoncepcii a možnosti umelého potratu.

Prejdime na otcovskú dovolenku. Uvediem fakt: muži majú právo sa plne zapájať v prvých dňoch po narodení svojho dieťaťa. V skutočnosti v tejto súvislosti môžeme požiadať Komisiu, aby podporovala akékoľ vek kroky na zavedenie jednej formy otcovskej dovolenky na európskej úrovni. Myslíme si, že materská dovolenka musí byť prepojená na otcovskú.

Budem končiť, pani predsedajúca, pán komisár. Správa po predstavení vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť získala veľké uznanie predstaviteľov politických skupín Európskeho parlamentu. Hlasovanie v spomínanom výbore prebiehalo tiež veľmi dobre a správu odhlasovala veľká väčšina. Preto vyzývam všetkých poslancov, aby v stredu znovu podporili moju správu na hlasovaní. Budem ale pozorne sledovať nasledujúcu rozpravu a následne odpoviem na vaše otázky.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážení poslanci, súčasná Komisia víta správu a návrh uznesenia o rovnosti žien a mužov v Európskej únii 2009.

Rád by som poďakoval spravodajcovi pánovi Tarabellovi, Parlamentu za podporu prístupu a Európskej komisii za prijaté kroky na podporu rovnosti žien a mužov. Rodová rovnosť je jednou zo základných priorít Európskej únie a základnou podmienkou dosiahnutia rastu, cieľov zamestnávania a sociálnej kohézie Európskej únie.

Európska únia na základe tohto vybudovala reálnu politiku na podporu rovnosti žien a mužov. V tejto oblasti sa síce dosiahol nepopierateľný pokrok, ale hlavné úlohy ešte stále stoja pred nami. Komisia sa stotožňuje s názorom spravodajcu, že je nevyhnutné pokračovať v našom úsilí.

Počas svojho mandátu stála otázka rodovej rovnosti a práv žien v stredobode mojej pozornosti. V priebehu posledných piatich rokov sa angažovanosť Komisie vo veci rodovej rovnosti prejavovala vo forme cestovnej

mapy pre rovnosť príležitostí pre ženy a mužov. Počas implementácie tejto cestovnej mapy Komisia zaviedla niekoľko významných iniciatív. Pre názornosť uvediem tri z nich.

Komisia navrhla niekoľko praktických krokov na prekonanie rozdielov v odmeňovaní mužov a žien. Tento rozdiel zodpovedajúci 17 % je jednoducho neprijateľný. V roku 2010 Komisia vydá správu o analýze účinnosti európskych právnych predpisov a predstaví ďalšie kroky na prekonanie tohto rozdielu.

Komisia si všimla zaujímavé nápady obsiahnuté v rozhodnutí Európskeho parlamentu. Tiež by som vám rád pripomenul, že Komisia v marci 2009 odštartovala informačnú kampaň zameranú na zmobilizovanie všetkých strán zainteresovaných v boji proti rozdielom v odmeňovaní. Vďaka jej úspešnosti sa kampaň predĺži aj na rok 2010.

Počas svojho mandátu som sa takisto snažil podporovať väčšie zastúpenie žien v hospodárskom a politickom živote. Preto som v júni 2008 zaviedol Európsku sieť žien pracujúcich v rozhodovacích pozíciách. Dosiahol sa istý pokrok. Súčasný Európsky parlament má napríklad doteraz svoje najvyššie percento zastúpenia žien, a to 35 %.

Treba však vynaložiť veľké úsilie, najmä na národnej úrovni, kde ženy predstavujú iba 24 % národných poslancov, a v podnikoch, v ktorých ženy predstavujú menej než 11 % členov správnych rád.

Treťou významnou iniciatívou je vytvorenie Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť. Dnes s radosťou môžem povedať, že inštitút i napriek pomalšiemu štartu začal svoje aktivity v Bruseli a už zriadil svoje kancelárie vo Vilniuse.

Súčasná kríza má vážne dôsledky na pracovný trh. Ohrozuje dosiahnutý pokrok v oblasti zamestnávania žien, pretože je menej pravdepodobné, že si ženy nájdu novú prácu, a pretože sú od začiatku znevýhodnené.

Dámy a páni, počas svojho mandátu som sa zaviazal k zlepšovaniu rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom. Súhlasím s Európskym parlamentom, ktorý zdôrazňuje dôležitosť toho, aby sa otcom umožnilo zohrávať väčšiu úlohu v rodinnom živote. Z tohto dôvodu som požiadal svoje služby, aby vykonali analýzu potenciálnej iniciatívy Komisie v tejto sfére.

Správa Európskeho parlamentu takisto správne zdôrazňuje dôležitosť odstránenia násilia páchaného na ženách. Komisia sa bude snažiť dosiahnuť tento cieľ účelovo a s veľkým odhodlaním.

Nechcel by som svoj príhovor ukončiť bez toho, aby som nevyzdvihol vynikajúcu spoluprácu medzi Parlamentom a Komisiou. Táto spolupráca bola kľúčová pre dosiahnutie pokroku v oblasti rodovej rovnosti. Rodová rovnosť nie je posledným krokom. Závisí od nej dosiahnutie cieľov rastu, zamestnávania a sociálnej kohézie Európskej únie.

Ďakujem vám za spoluprácu a pozornosť.

PREDSEDÁ: PANI ANGELILLI

podpredsedníčka

Astrid Lulling, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť hlasoval za túto správu s malou väčšinou troch hlasov, pretože 33 jeho členov nebolo prítomných. Nemyslím si, že môžeme hovoriť o "veľkej" väčšine. Je jasné, že aj my máme obavy z diskriminácie, ktorá existuje vo vzťahu rovnosti žien a mužov i napriek veľmi dobrým európskym právnym predpisom, ktoré v tejto oblasti máme od roku 1975.

Prečo táto diskriminácia pretrváva tak dlho? Je to buď kvôli tomu, že sa smernice nepoužívajú dobre, alebo pretože diskriminovaní z istého dôvodu nie sú schopní uplatniť svoje práva pred súdmi. Namiesto toho, aby sme neustále požadovali nové smernice s rizikom oslabenia, ktoré to spôsobí, radšej zabezpečme, aby sa vo vládach, u sociálnych partnerov a v každodennom pracovnom živote plne dodržiavali súčasné právne predpisy.

Táto správa znovu vymenúva všetky sťažnosti, všetky hrubé zovšeobecňovania o chudobných, týraných a znásilnených ženách... Preto treba dať isté záväzky do perspektívy formou pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Podľa mňa je dôležitejšie, že táto ozajstná glorifikácia sociálneho a solidárneho hospodárstva nám má dať pocit, že ak doňho ženy dotlačíme, úspešne dokážeme ich možnosť zamestnania a tak im umožníme zlepšiť si svoje sociálne postavenie a získať finančnú nezávislosť.

V skutočnosti je opak pravdou. Ženy by týmto upadli do rozsiahlej chudoby, stratili by podnet a motiváciu zarábať vlastnou zásluhou a stratili by všetku zodpovednosť.

A návrhy na vytvorenie európskej charty práv žien, a teda novej formy ochrany popri ľudských právach, ktoré ženy našťastie majú, a novej formy byrokracie vo forme európskeho monitorovacieho centra násilia páchaného medzi pohlaviami, napriek tomu, že máme dostatok oddelení vykonávajúcich túto prácu, sú okrem toho buď kontraproduktívne alebo nekompatibilné s princípom rodovej rovnosti, ktorá je vlastne pevne určená v zmluve. Keby posmech zabíjal, niektorí členovia Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť by už neboli medzi nami.

Na záver chcem povedať, že ľutujem zanovitosť niektorých poslancov, ktorí pri každej príležitosti bez ohľadu na vhodnosť obhajujú aj v tejto správe nepodstatný umelý potrat pod zámienkou, že na zabezpečenie sexuálneho a reprodukčného zdravia sa musíme zasadzovať za bezplatný a ľahký prístup k umelému potratu. Nie. Prioritou musí byť podporovanie lepšej informovanosti mladých dievčat, najmä čo sa týka antikoncepcie. Tá dnes existuje na zabránenie tehotenstva vo veľmi mladom veku. Keď som bola mladá, ešte neexistovala. Preto sme navrhli oddelené hlasovanie, aby sme nemuseli hlasovať proti správe pána Tarabella, ktorého neobviňujeme, ale ktorý sa znovu stal obeťou extrémizmu niektorých svojich kolegov.

Iratxe García Pérez, *v mene skupiny S&D.* – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, na začiatok by som rada poďakovala pánu Tarabellovi a všetkým poslancom, ktorí pomáhali vytvoriť túto správu.

Pred rokom sme diskutovali o veľmi podobnej správe. Bohužiaľ, musíme sa naďalej sústrediť na hlavné otázky, v ktorých ešte musíme dosiahnuť pokrok v oblasti rovnosti mužov a žien. Patrí sem rodovo podmienené násilie, ktoré sa považuje za jedno z najväčších nedostatkov spoločnosti, nielen v Európe, ale na celom svete. Potom tu je rozdiel v odmeňovaní, ktorý sa nezmenil a ktorý sa nám nepodarilo prekonať. Ďalšia problematika sa týka práv sexuálneho a reprodukčného zdravia, zosúladenia rodinného a pracovného života, vstup žien na pracovný trh za rovnakých podmienok ako muži, situácie bezbranných skupín žien, ako napríklad postihnutých žien či žien z vidieckych oblastí a zastúpenia žien vo verejnom živote.

Rok čo rok preberáme tieto témy a nedokázali sme dosiahnuť veľký pokrok. Dovoľte mi uviesť jeden údaj. Iba v troch z 27 členských štátov majú ženy vyššie než 40 % zastúpenie v národnom parlamente.

Myslím si, že musíme trvať na tom, aby sme zintenzívnili svoju prácu v podporovaní rovnosti mužov a žien. Je nevyhnutné, aby sme podporovali iniciatívy, aké malo aj španielske predsedníctvo, ktoré vyhlásilo rovnosť mužov a žien za jednu zo svojich priorít. Je to záväzok voči súčasným ženám a tiež ženám budúcich generácií. Dosiahol sa určitý pokrok, ale ešte je pred nami dlhá cesta a musíme byť ambiciózni pri navrhovaní politík na zabezpečenie toho, aby polovica európskeho obyvateľstva mala rovnaké práva a príležitosti ako druhá polovica.

Sophia in 't Veld, v mene skupiny ALDE. – (NL) V prvom rade by som chcela pochváliť pána spravodajcu. Rada by som začala s niekoľkými malými bodmi, v ktorých s ním nesúhlasím. Keď ide o dosah hospodárskej krízy na ženy, považujem za veľmi dôležité, aby sme svoje verejné financie dali do poriadku a obnovili ich čo najrýchlejšie. To pomôže ženám, a nie predĺženie verejného dlhu. Tiež si myslím, že správa obsahuje niekoľko návrhov, ktoré môžu znieť veľmi príťažlivo, ale smerujú k symbolickej politike, napríklad vyhlásenie roku a vytvorenie monitorovacieho centra. Sústreďme sa na konkrétne opatrenia.

Správa napriek tomu obsahuje aj mnoho vecí, ktoré veľmi vítam. Prvou je – vďaka pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu predloženému Skupinou Aliancie liberálov a demokratov za Európu – odkaz na situáciu domácností tvorených jednou osobou. Vyzvala by som Európsku komisiu, aby tentoraz vykonala štúdiu o tejto otázke, pretože máme európsku rodinnú politiku, ale iba málokto si uvedomuje, že jedna z troch domácností v Európe je domácnosť tvorená jednou osobou. Títo ľudia často trpia z dôvodu vážnej diskriminácie v súvislosti so sociálnou bezpečnosťou, daňovými otázkami, bývaním a podobne.

Po druhé, a tu sa pozerám na pani Lullingovú, potešili ma veľmi jasné odkazy na sexuálne a reprodukčné zdravie a sexuálnu autonómiu žien a prístup k bezpečnému a legálnemu umelému potratu je súčasťou tohto sexuálneho reprodukčného zdravia. Síce plne súhlasím s pani Lullingovou, že informovanosť je určite veľmi dôležitá, poznamenávam, že – aspoň v mojej krajine – možno je to v Luxembursku inak, sú to kresťanskí demokrati, ktorí vždy považovali túto tému za uzavretú. Ak teda dokážeme spolupracovať na rozumnom a otvorenom informovaní mladých ľudí, môžete rátať s mojou podporou. Takisto si myslím, že musíme skoncovať s pretvárkou – nesmieme zatýkať ženy alebo ich odsúdiť na nebezpečný umelý potrat.

Na záver, pani predsedajúca, v súvislosti s násilím páchaným na ženách veľmi vítam iniciatívu španielskeho predsedníctva určiť túto problematiku jednou zo svojich priorít. Veď si málokto uvedomuje, že si násilie páchané na ženách vyžiada každoročne niekoľkonásobne viac obetí než terorizmus a napriek tomu sa úplne nesprávne stále považuje za výlučne ženskú záležitosť.

Marije Cornelissen, v mene skupiny Verts/ALE. – Vážená pani predsedajúca, máme pomerne nový Európsky parlament a máme takmer novú Európsku komisiu. Pri hlasovaní o správe pána Tarabellu hlasujeme vlastne po prvýkrát o opatreniach, ktoré chce prijať Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť nového Parlamentu v nasledujúcich rokoch.

Zelení sú veľmi spokojní s touto celkom progresívnou správou. Prekypuje plánmi, ktoré chceme splniť. Napokon chceme urobiť legislatívne kroky na posilnenie rozdelenia starostlivosti mužov a žien so žiadosťou o zavedenie rodičovskej dovolenky. Napokon navrhujeme zvýšiť zastúpenie žien v rozhodovaní podľa nórskeho príkladu kvót pre správne rady.

Zelení sa tiež veľmi tešia z pozornosti venovanej vplyvom krízy na ženy: nezamestnanosť žien sa líši a vplyv škrtov vo verejných výdavkoch sa líši. Mali by sme sa tým vážne zaoberať.

Veľmi dúfame, že Parlament hlasovaním v prospech tejto správy preukáže svoju odvahu a pripravenosť potlačiť diskrimináciu žien a podporiť rovnosť konkrétnymi opatreniami, ktoré by mohli priniesť výsledky. Dúfame, že Komisia prijme potrebné opatrenia.

Konrad Szymański, v mene skupiny ECR. – (PL) Vážená pani predsedajúca, správa so svojím návrhom umožniť ľahký prístup k umelému potratu v Európskej únii porušuje výlučnú kompetenciu členských štátov v tejto oblasti. Nie je to však najzávažnejší dôvod, prečo hlasovať proti nej. Dnes už nepotrebujeme mať žiadnu vieru na to, aby sme v nenarodenom ľudskom plode videli človeka. Stačí jednoduché ultrazvukové vyšetrenie dostupné v ktoromkoľvek, dokonca aj v tom najmenšom, meste v Belgicku na to, aby sme na obrazovke mohli vidieť obraz nenarodenej ľudskej bytosti. Preto by mal každý zodpovedný zákonodarca urobiť všetko pre to, aby počet potratov klesol. Uľahčenie prístupu k umelému potratu odzrkadľuje to, ako hlboko klesla naša spoločnosť a ukazuje naše odchýlenie od ľudských hodnôt. Bol by som preto rád, keby ste to zvážili, prv než budete hlasovať tu v Parlamente za túto škodlivú správu.

Ilda Figueiredo, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (*PT*) Vážená pani predsedajúca, realita dokazuje a sám Eurostat potvrdzuje, že hospodárska a sociálna kríza majú vážny vplyv na ženy. Je to zapríčinené narastajúcou nezamestnanosťou, neistými pracovnými miestami a nízkymi platmi v kombinácii s rozdielmi v odmeňovaní mužov a žien, ktoré opäť narástli a v priemere presiahli na úrovni EÚ 17 %. Je to takisto kvôli chudobe zapríčinenej buď problémami okolo nízkych platov a príjmov vrátane dôchodku starších žien, alebo problémami získať prístup k lacným alebo bezplatným kvalitným verejným službám. Existuje takisto problém s obchodovaním s ľuďmi a prostitúciou žien a dievčat, násilie v práci a doma a rôzne formy diskriminácie žien v bezbranných situáciách.

V správe sa zdôrazňuje, a tu by som chcela zablahoželať spravodajcovi, že je preto pri príprave stratégie Spoločenstva dôležité venovať mimoriadnu pozornosť hospodárskej a sociálnej situácii žien. Vyžaduje si to študovanie sociálneho dosahu nových stratégií Spoločenstva, aby sa predišlo zvýšeniu diskriminácie a nerovnosti, aby sa zabezpečila rovnosť v sociálnom postupe a nie v úpadku hospodárskych, sociálnych a zamestnaneckých práv a na ochranu sociálnej úlohy materstva a otcovstva. Je potrebné investovať do ozajstnej stratégie na rozvoj a sociálny postup, ktorého prioritou je zamestnanie s právami, výroba, kvalitné verejné služby a sociálne začlenenie. Je čas podniknúť významné kroky smerom k zlepšeniu života väčšiny žien vrátane oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a ukončiť pokrytectvo, ktoré ešte stále obklopuje otázku umelého potratu.

Gerard Batten, v mene skupiny EFD. – Vážená pani predsedajúca, existuje ideológia, ktorá sa v Európe dostáva do popredia a ktorá hlása nerovnosť mužov a žien. Hovorí, že ženy majú nižšie postavenie ako muži. Hovorí, že v dedičnom práve musí byť podiel muža dvakrát väčší ako podiel ženy. Hovorí, že v súdnictve sa vyžadujú výpovede dvoch svedkýň proti výpovedi jedného svedka. Hovorí, že na súdnom pojednávaní o znásilnení sú na usvedčenie muža potrební štyria svedkovia, ale výpoveď ženy, dokonca ani samotnej znásilnenej ženy sa neuznáva. A okrem toho, tí štyria svedkovia musia byť moslimovia a nie nemoslimovia.

Asi ste uhádli, že hovorím o zákone šaría. Niektorí moslimovia si myslia, že samovražední bomboví útočníci budú v raji odmenení 72 pannami, ale nenašiel som žiadnu zmienku o tom, že by i samovražedné útočníčky čakala ekvivalentná odmena. Je to príklad očividnej diskriminácie na základe rodovej príslušnosti.

Britská vláda už na niektorých súdoch oficiálne uznala zákon šaría. Bigamia je v Spojenom kráľovstve síce stále nelegálna, polygamické moslimské manželky sú na účely daňových úľav a priznania peňažných dávok oficiálne uznané za nezaopatrené rodinné príslušníčky.

Európa nebojácne kráča naspäť do Arábie šiesteho storočia. Ak chceme ozajstnú rovnosť, tak jednotlivé európske štáty nesmú v žiadnej podobe, žiadnym spôsobom alebo formou uznať zákon šaría.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, na pracovný trh vstúpilo viac žien. Viac pracovných miest však nie vždy znamená viac kvalitných pracovných miest. Vysoký počet žien pracuje na čiastočný pracovný úväzok a v pozíciách, na ktoré má súčasná kríza mimoriadny dosah. Približne 60 % všetkých absolventov univerzít sú ženy a napriek tomu existujú prekážky, ktoré znemožňujú ženám plne využiť svoj potenciál. Preto sme vytvorili záväzné minimálne štandardy: minimálne štandardy pre materskú dovolenku, zlepšenú starostlivosť o deti a zlepšenú zdravotnú starostlivosť v celej EÚ. Týmto dokážeme odstrániť rodové stereotypy a napokon dosiahnuť naliehavú skutočnú rodovú rovnosť.

Edit Bauer (PPE). – (*HU*) Pán Tarabella mi určite odpustí, ak sa mu nepoďakujem hneď na začiatku, ale poďakujem v prvom rade pánovi komisárovi Špidlovi, pretože tu je s nami pravdepodobne posledný raz vo funkcii komisára. Chcela by som vyzdvihnúť jeho oddanosť venovať sa otázke rodovej rovnosti, zamestnávaniu a podobným problémom.

V súvislosti so správou sa objavilo niekoľko otázok. Rada by som upriamila pozornosť aspoň na dva body: jedným je rozdiel v odmeňovaní mužov a žien. Najnovšie štatistiky uvádzajú rozdiel viac než 17 %. Rozvoj je nielen pomalý, ale i nejasný, pretože toto číslo je vyššie než pred dvomi rokmi. A v súčasnosti vlastne nevieme, aké budú dôsledky krízy. Každodenné skúsenosti naznačujú, že zlepšenie v krátkej dobe nie je pravdepodobné.

Čo však vôbec nie je prijateľné, je skutočnosť, že rozdiely v odmeňovaní sa neobjavujú u tých, ktorí sú na začiatku svojej kariéry, ale u matiek vracajúcich sa na pracovný trh po materskej alebo rodičovskej dovolenke. V Európe zápasiacej s demografickou krízou je to samo osebe rušivé a absolútne neprijateľné. Nariadenia EÚ takúto diskrimináciu, samozrejme, zakazujú.

Ako už bolo spomenuté, príslušný právny štandard pochádza z roku 1975 a je jednoznačné, že táto smernica, podobne ako mnohé ďalšie, je úplne neúčinná. Som veľmi rada, že pán komisár Špidla oznámil, že v roku 2010 môžeme očakávať správu o krokoch, ktoré Komisia mieni urobiť na zefektívnenie legislatívy. Rada by som povedala ešte jednu vetu k charte práv žien. Pravdepodobne je dôležitejšie a naliehavejšie zlepšiť účinnosť a prístupnosť súčasných zákonov, než vytvárať nový právny štandard, ktorý bude rovnako neúčinný ako tie predošlé.

Edite Estrela (S&D). - (*PT*) Vážená pani predsedajúca, na začiatok by som chcela zagratulovať pánovi spravodajcovi k jeho vynikajúcej práci a dúfam, že návrhy obsiahnuté v tomto uznesení budú prijaté. Počas Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu máme možnosť vidieť, že tvár chudoby čoraz viac nadobúda ženské rysy. Väčšina z takmer 80 miliónov ľudí žijúcich v Európe v chudobe sú ženy a deti. V hospodárskej a sociálnej kríze trpia ženy viac ako ktokoľvek iný. Ženy vstupujú ako posledné na trh práce a ako prvé sa stanú nezamestnanými, navyše rozdiel v odmeňovaní mužov a žien v roku 2004 predstavoval 15 % a v roku 2009 viac než 17 %.

Rada by som upriamila vašu pozornosť na niektoré návrhy, ktoré považujem za inovatívne a veľmi významné, a požiadala o pomoc kolegov poslancov v týchto návrhoch: je veľmi potrebné, aby vznikla európska charta žien, ako už bolo spomenuté, ďalej návrh smernice na prevenciu a boj proti všetkým formám násilia páchaného na ženách, domáceho násilia a obchodovania so ženami, zahrnúť otcovskú dovolenku do európskych právnych predpisov, ktoré už existujú v drvivej väčšine členských štátov ako prostriedok podporujúci rovnováhu medzi pracovným, rodinným a súkromným životom a zvyšujúci pôrodnosť.

Na záver sa chcem poďakovať pánovi komisárovi Špidlovi za všetko, čo urobil pri presadzovaní rovnosti mužov a žien, a za jeho angažovanosť v Európskom parlamente. Želám vám veľa úspechov, pán komisár.

Antonyia Parvanova (ALDE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, aj ja by som chcela poďakovať pánovi spravodajcovi Tarabellovi za túto správu. Pevne verím, že táto správa poskytne odpoveď na potrebu bojovať proti stereotypom a sexuálnej diskriminácii. Pre mnohých kolegov poslancov môže správa vyznieť tuctovo, ale ja ju vnímam ako obnovený a účinnejší záväzok k rovnosti mužov a žien na európskej úrovni, ktorý sa zameriava na podporu sociálno-ekonomického postavenia žien, najmä žien z nových členských

štátov, ako aj na zabezpečenie ich širšieho zastúpenia v politickom a podnikateľskom živote, a na podporu ich profesionálneho rozvoja.

Vzhľadom na to, že sociálne, právne a ekonomické inštitúcie určujú, aký majú muži a ženy prístup k zdrojom, aké majú možnosti a relatívnu moc, uvedomujem si, že je mimoriadne dôležité, aby mali ženy zaručené rovnaké práva vzhľadom na ich účasť v politike, zastávanie dôležitých politických a manažérskych pozícií v obchodnej činnosti a zastúpenie na najvyššej úrovni v zasadacích miestnostiach podnikov. Takisto je potrebné zvyšovať vzdelanie žien a poskytnúť im rovnaké príležitosti pre kariérny rozvoj ako mužom, najmä po dlhšej materskej dovolenke. Zároveň je vždy potrebné zvážiť, ako udržiavať rovnováhu medzi kariérou a rodinnými povinnosťami.

Musíme vymyslieť inštitucionálny mechanizmus pre spustenie konzistentnej politiky v tejto oblasti, pretože boj proti sexuálnej diskriminácii môžeme vyhrať, ak zavedieme dlhodobé pozitívne stimuly a legislatívne reformy a ak zvýšime príjmy a kvalitu života žien. Inak by sme dnes tu v rokovacej sále o tejto záležitosti nediskutovali.

Aby bolo možné dosiahnuť výrazný pokrok v rovnosti pred zákonom, v rovnosti príležitostí vrátane rovnosti odmeňovania za vykonanú prácu a v rovnakom prístupe k ľudským zdrojom a iným výrobným zdrojom, ktoré poskytujú viac šancí, my – Európsky parlament a Európska komisia – máme príležitosť a musíme podporovať členské štáty a občiansku spoločnosť, aby prijali účinné opatrenia.

Verím, že rovnaká účasť žien na riadení zdrojov, v hospodárskych možnostiach, vo vláde a v politickom živote bude mať pozitívny vplyv na hospodársky rozvoj našej spoločnosti, čím sa posilní schopnosť krajín rozvíjať sa, znižovať chudobu a efektívne a lepšie fungovať.

V tomto ohľade je podpora rovnosti mužov a žien kľúčovým prvkom stratégie, ako vyjsť z hospodárskej krízy a poskytnúť uspokojivé riešenie demografickej krízy. Ženy a muži získajú možnosť bojovať proti chudobe a zlepšiť svoju životnú úroveň.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, rada by som upriamila pozornosť novej Komisie na dva aspekty správy, ktoré sú zvlášť dôležité pre našu skupinu Zelených, a dúfam, že tieto pripomienky môžu byť odovzdané nastávajúcemu komisárovi.

Dve poznámky: prvá z nich je dlho očakávaná revízia smernice o rovnakom odmeňovaní za rovnakú prácu. Myslíme si, že to je kľúčové pre ženy v celej Európe. Rozdiely v odmeňovaní sú, samozrejme, neprijateľné: nachádzame sa dnes v roku 2010 a je čas, aby boli prijaté opatrenia na odstránenie tohto rozdielu. Vy, pán Špidla, ste si uvedomili, že potrebujeme nové právne kroky. Naozaj sa tešíme na návrh Komisie na nové právne kroky v priebehu tohto volebného obdobia.

Druhá poznámka sa týka nároku na rodičovskú dovolenku. Tu by som chcela zdôrazniť, že táto správa je o rovnosti mužov a žien. Chceme dosiahnuť rovnosť aj pre mužov, aby mohli tráviť čas so svojimi deťmi a boli za ne zodpovední, ak by si to želali. Pre ženy a mužov potrebujeme zabezpečiť rovnakú možnosť voľby ako žiť, pracovať a ako sa starať o svoju rodinu a deti. Čiže hoci si myslíme, že je mimoriadne dôležité, aby Európsky parlament vyslal otcom signál, my by sme chceli vyslať viac než signály: chceli by sme otvoriť dvere do modernej spoločnosti. Spoliehame sa na Komisiu, že k tejto otázke konečne predstaví veľmi modernú perspektívnu smernicu.

Napokon sa veľmi tešíme na návrhy španielskeho predsedníctva v súvislosti s odstránením násilia páchaného na ženách v celej Európe a dúfame, že Komisia na ne nadviaže.

Julie Girling (ECR). – Vážená pani predsedajúca, my europoslankyne sme tu určite v menšine. Naša práca nás uspokojuje a podnecuje, máme rovnaké platy, rovnaké dôchodky a rovnaký prístup k pracovným miestam so zodpovednosťou: veľmi sa to líši od situácie, v ktorej sa nachádza veľký počet našich voličiek.

Vítam túto správu a oceňujem dôraz, ktorý pán Tarabella kladie na hospodárske blaho žien. Myslím si, že to je najdôležitejším faktorom pri presadzovaní rovnosti mužov a žien. Ak ženy ovládajú svoj život po hospodárskej stránke, sú oveľa lepšie schopné kontrolovať všetky ostatné aspekty svojho života. Musíme zabezpečiť, aby v týchto náročných hospodárskych časoch ženy neostali pozadu na nízko platených a nedostatočne zabezpečených pracovných miestach.

Rada by som sa poďakovala Európskemu združeniu strojárskeho priemyslu za jeho nedávnu politickú víziu, v ktorej žiada o podporu štúdia matematiky a prírodných vied najmä u žien. Združenie chce, citujem, "v

oveľa väčšom počte pritiahnuť kvalifikované ženy, ktoré sa príliš dlho vyhýbali mnohým oblastiam inžinierstva".

Áno, v podstate ide o politiku, ide o smer, ale aj o činy: o opatrenia, ktoré hovoria jasnejšie než slová. To je cesta vpred spolu s osvietenými zamestnávateľmi, ktorí uznávajú silné stránky žien a podporujú ich hospodárske blaho.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Vážená pani predsedajúca, rada by som sa poďakovala pánovi Tarabellovi a jeho kolegom vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť za skvelú správu.

Chcela by som vyzdvihnúť najmä dve veci. Dúfam, že plenárne zasadnutie podporuje dôležitosť otcovskej dovolenky. Otcovská dovolenka nielen vysiela dôležitý signál, že obaja rodičia sa delia o zodpovednosť za deti, ale má aj iné pozitívne dôsledky. Štúdie ukazujú, že otcovia, ktorí si vzali otcovskú dovolenku, preberajú aj naďalej väčšiu zodpovednosť za domácnosť, rodinu a deti v neskoršom veku. Inými slovami, keď sa otcovia budú zapájať, vznikne dobrý základ pre ďalšiu rovnocennú prácu mužov a žien.

Druhý bod, na ktorý som chcela upozorniť a ktorý podporujem, je ten, že ženy musia mať právomoc rozhodovať nad svojimi telami, sexualitou a reprodukciou. Ak ženy dostanú túto právomoc, znamená to, že ak sa im narodia deti, budú chcené a môžu sa skutočne vyvíjať – to je základné právo každého dieťaťa. Chceme, aby sa životy žien prestali poškodzovať, pretože faktom je, že ešte aj dnes ženy zomierajú na následky nelegálnych umelých potratov. Dajte ženám právo na sebaurčenie – a nielen pokiaľ ide o financie, politiku a spoločnosť, ale aj keď ide o ich vlastné telo.

Morten Messerschmidt (EFD). – (*DA*) Vážená pani predsedajúca, aj ja si myslím, že táto otázka je dôležitá, a preto, ako tu sedím a počúvam túto rozpravu, nemôžem sa ubrániť údivu nad tým, že všetky politické skupiny s výnimkou Skupiny Európa slobody a demokracie, si myslia, že ženy si majú boj za rovnosť žien riešiť samy. Takýto dojem človek môže rozhodne nadobudnúť, keď tu dnes počúva inak výborných rečníkov. Myslím si, že absencia mužov rečníkov je až zarážajúca, a som rád, že naša skupina bola schopná vyslať dvoch.

Keď som sa takto vyjadril o štýle a forme rozpravy, rád by som povedal, že podľa mňa sa samotná správa silne sústreďuje len na sociálno-hospodárske aspekty. Hovorí sa v nej obšírne o trhu práce, rozdieloch v odmeňovaní, odbornej príprave, pravidlách týkajúcich sa riaditeľov spoločností a podobne, a to je skutočne dôležité, ale existuje najmä jedna oblasť – ako už spomenula predchádzajúca rečníčka – a tá úplne chýba a predstavuje obrovský kultúrny problém, ktorému čelíme v dôsledku prisťahovalectva z islamského sveta. Myslím si, že je trochu hanba, že správa, ktorá sa má zaoberať rovnými právami žien, sa vôbec nezmieňuje o problémoch, ako sú nútené sobáše, vynútené nosenie šatky na hlave, vraždy zo cti, obriezka, nedostatočný prístup k vzdelaniu a tak ďalej. Tieto prvky musia byť v správe zahrnuté, ak chceme mať presný obraz Európy v roku 2010.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Chcela by som navrhnúť, aby Európsky parlament prijal nový prístup k otázke umelého potratu. Žiadam, aby sme konečne ukončili ohromujúce lži vyhlasujúce, že potrat je pre ženy prospešný a je možno aj meradlom slobody. Nie! Veľa ľudí vie, rovnako ženy aj muži, že umelý potrat je bolestivý a škodlivý zásah do ženského tela a duše. Práve z toho dôvodu sa nezaoberajme ľahším prístupom k umelému potratu, ale hovorme konečne s dôrazom o prevencii umelého potratu a o pomoci ženám v tomto ohľade. Pomôžme ženám pripraviť sa na plánované tehotenstvo, a v prípade neplánovaného tehotenstva, neplánovaného počatia dieťaťa, im umožnime, aby ich dieťa mohlo prísť na svet a aby ho samy alebo spolu s partnerom vychovávali s láskou, pretože ženy by mali dostať všetku pomoc a podporu, aby to dokázali.

Anna Záborská (PPE). - (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, skutočne ambiciózny návrh uznesenia nám predstavil pán Tarabella, ktorý sa k nám pripojil vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť v posledných voľbách do Európskeho parlamentu. Mám na mysli najmä odsek 20: "Parlament prejavil vôľu, aby vznikla európska charta práv žien."

Každý, kto pozná históriu európskej integrácie, si pamätá, že v Rímskej zmluve už boli stanovené zásady rovnosti mužov a žien na trhu práce. Zákony o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami existujú v každom členskom štáte. Žiadať o nové charty je jednoduché riešenie. Treba vynaložiť viac úsilia na uplatnenie súčasných nástrojov.

V skutočnosti, ak neodstránime odsek 20 tohto návrhu uznesenia, pridáme k Európskemu dohovoru o ľudských právach Rady Európy, k Charte základných práv Európskej únie a k úplne novému Európskemu

inštitútu pre rodovú rovnosť štvrtý nástroj, ktorý by mal formu špeciálnej novej charty určenej na podporu žien.

Mám pár otázok. Aké využitie by mala nová charta práv žien? Akú pridanú hodnotu by poskytla? Žiadnu. Je chybou domnievať sa, že charta vyrieši problémy žien. Prirodzené právo, ktoré nás má sprevádzať v našom uvažovaní a zodpovedných politických opatreniach, nepripúšťa zvláštne práva. Nikto nemôže povedať, že právne nástroje ignorujú práva žien. Z intelektuálneho hľadiska by to bolo nečestné a z vecného hľadiska nesprávne.

Z toho dôvodu hlasujem proti odseku 20. Charta je hlavným problémom. Ak odsek 20 zostane v návrhu uznesenia, nemôžem ho podporiť.

Na záver vám, pán komisár, ďakujem za spoluprácu s Výborom pre práva žien a rodovú rovnosť počas vášho mandátu.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, najprv by som sa rada poďakovala svojmu kolegovi pánovi Tarabellovi za kvalitnú správu, ktorú spísal, a za úspešné zvládnutie tejto úlohy, v ktorej sa zaoberá celým radom otázok týkajúcich sa rovnosti mužov a žien.

Musíme uznať, že pokiaľ ide o rodovú rovnosť, nastal určitý pokrok. Je však potrebné vyvinúť veľké úsilie najmä v súvislosti s hospodárskou a sociálnou krízou, ktorá má ešte väčší dosah na jednu, už teraz veľmi zraniteľnú časť obyvateľstva, a tou sú ženy.

Musíme tiež zdôrazniť dvojitú diskrimináciu, ktorá niekedy postihuje ženy v dôsledku zdravotného postihnutia, veku alebo príslušnosti k národnostnej menšine. Chcem zdôrazniť tri konkrétne body. Musíme sa vybaviť spoločnými, spoľahlivými a konzistentnými ukazovateľmi na európskej úrovni. To by nám malo umožniť navrhnúť riešenia odrážajúce skutočné životné podmienky, ktoré môžu byť merané pomocou spoľahlivých údajov týkajúcich sa rovnosti mužov a žien.

Ak naozaj chceme dosiahnuť skutočnú rodovú rovnosť, musíme zaviesť otcovskú dovolenku na európskej úrovni. Je to dôležitý faktor, pokiaľ ide o rovnosť príležitostí v zamestnaní a rodinnom živote.

A nakoniec po tretie, rodová rovnosť sa nevyhnutne opiera o ženy, ktoré majú kontrolu nad vlastným telom. To jasne znamená, že ženy musia mať čo možno najlepší prístup k antikoncepcii a umelému potratu. Je mi ľúto, že tento problém ešte stále vyvoláva takéto, mierne povedané, citlivé reakcie, ale je zrejmé, že kým ženy nebudú môcť ovládať svoje sexuálne práva, nepodarí sa nám dosiahnuť náš cieľ v boji za skutočnú rovnosť mužov a žien.

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade chcem pochváliť pána Tarabella, ale teraz prejdime k správe. Rovnosť mužov a žien nie je samotným cieľom, ale je to predpoklad pre dosiahnutie našich všeobecných cieľov.

Rovnosť v každodennom živote je v záujme všetkých, mužov i žien, ale tento problém sa nevyrieši iba jednotlivými právnymi predpismi. Skutočnosť, že dnes stále diskutujeme o tomto probléme, o ktorom hovoríme už 40 rokov, je známkou toho, že iba multilaterálna integrovaná politika nás privedie bližšie k cieľu. Chcem preto zdôrazniť, aký veľký význam má implementácia a dohľad.

Po druhé, šírenie zastaraných rodových stereotypov spôsobuje, že muži a ženy zastávajú v podstate stredovekú úlohu v spoločnosti, a to posilňuje nerovnosť pohlaví. Chceme zmeniť situáciu, ale takisto by sme tu mali ísť príkladom. Zajtra budeme ratifikovať novú Európsku komisiu, v ktorej ženy tvoria len tretinu. Dnes to už nemôžeme zmeniť. Priala by som si, aby sa nabudúce pri zvolení novej Komisie menovali dvaja kandidáti na komisára z každého členského štátu – muž a žena. Takto sa budeme rozhodovať nie na základe pohlavia, ale na základe kvalifikácie. Vzdelávacie štatistiky ukazujú, že ženy by sa toho nemali báť, a preto som si istá, že my by sme sa nemali hanbiť. Na záver som chcela poďakovať pánovi Špidlovi a dúfam, že sa mu podarí dosiahnuť všetky ciele, ktoré si predsavzal.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (*EL*) Vážená pani predsedajúca, táto dôležitá správa za rok 2009 úplne správne uvádza, že násilie je zásadnou prekážkou pre rovnosť mužov a žien. Domáce násilie sa však špecificky nespomína. Bohužiaľ, tento problém je rozšíreným javom a týka sa každej komunity. Napríklad v Grécku bolo v priebehu posledných osemnásť mesiacov zaznamenaných 35 manželských vrážd.

Napriek tomu sú podporné štruktúry pre týrané ženy základné alebo dokonca neexistujú. Európsky parlament by mal motivovať členské štáty vrátane Grécka, aby vytvorili podporné štruktúry pre týrané ženy na každom miestnom úrade s plným psychologickým, právnym a profesionálnym poradenstvom a dostatočne personálne vybavenými ubytovňami pre ženy.

Členské štáty by tiež mali brať do úvahy pozmeňovacie a doplňujúce návrhy ženských organizácií a právnikov na odstránenie nejasností a medzier v zákonoch v súvislosti s domácim násilím. Napokon by mali byť na školách zavedené antisexistické vzdelávacie programy v snahe zmeniť spoločenské stereotypy.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Úvodom chcem povedať, že považujem za správne, že sa Európsky parlament dôsledne zaoberá rovnosťou medzi pohlaviami. Len sa nemôžem ubrániť dojmu, že naša európska politika trpí ťažkou, ale skutočne ťažkou schizofréniou. Dovoľte mi citovať z jednej čerstvej agentúrnej správy. Šestnásťročnú Medinu Memiovú z mesta Kahta v tureckej provincii Adiyaman pochovala jej rodina zaživa v kurníku pri rodinnom dome. Policajti ju našli spočívať v sede zahrabanú dva metre pod zemou. Pri pitve sa zistilo, že dievča malo v pľúcach a žalúdku veľké množstvo zeminy. Otec dievčaťa sa policajtom k činu pokojne priznal a povedal, že veď ju zahrabal preto, lebo dievča malo medzi kamarátmi aj chlapcov. Vážení, v Turecku a podobných krajinách sa takto vraždia ženy aj dievčatá napríklad len za to, že sa zhovárali s cudzím mužom. Ak to myslíme s rodovou rovnosťou vážne, ako sa môžeme vôbec zaoberať myšlienkou, že by krajina s takýmto prístupom k nežnému pohlaviu bola súčasťou našej civilizovanej Európy. Rodová rovnosť predsa nie je len o počítaní drobných rozdielov v príjmoch, ale predovšetkým o práve na život, ľudskú dôstojnosť, ktorá sa ženám v mnohých krajinách našich susedov stále a stále upiera.

Laurence J.A.J. Stassen (NI). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, dnes diskutujeme o správe zaoberajúcej sa pokrokom v rovnosti mužov a žien v Európskej únii. Veľa sa už diskutovalo, ale ak jedna téma v správe chýba, tak je to desivá nerovnosť medzi mužmi a ženami v európskej moslimskej komunite, v ktorej sú ženy úplne podriadené mužom na základe pravidiel stanovených v Koráne. Muži sotva, ak vôbec, pripúšťajú diskusiu o účasti moslimských žien na pracovnom živote alebo o ich vysokoškolskom vzdelaní, pričom ženy musia nosiť burku alebo šatku, čo výrazne znižuje ich šance zamestnať sa.

Preto by Európska únia nemala bojovať za právo nosiť burku, ale za právo na prácu bez nosenia burky. Holandská strana pre slobodu (PVV) podporuje Francúzsko v snahe zakázať burku na verejných priestranstvách a želá si, aby sa podobné zákazy zaviedli na vnútroštátnej úrovni i v ostatných členských štátoch. Vážená pani predsedajúca, je potrebné urobiť niečo proti šokujúcemu podriadenému postaveniu týchto žien.

PVV chce s elánom bojovať proti tejto zaostalosti. Tieto ženy majú právo na slobodu prejavu a slobodu študovať bez toho, aby sa museli obávať takého islamu, ktorý by ich chcel držať v izolácii. Nastal čas na novú vlnu emancipácie. PVV nepodporí aktuálnu správu, pretože nerieši skutočne dôležité otázky, a myslíme si, že to je veľká škoda.

Christa Klaß (PPE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, dnes sme už veľakrát počuli, že ženy v Európe aj naďalej trpia nerovnosťou na pracovisku. Napriek tomu sa ich miera nezamestnanosti zvýšila z 51 % v roku 1997 na 58 % v roku 2007. Dnes sú ženy vysoko kvalifikované, ale za posledných niekoľko rokov sa počet žien vo vedúcich pozíciách nezmenil ani napriek tomu, že počet študentiek prihlásených na štúdium ekonómie, obchodu a práva je vyšší ako počet študentov.

Musíme si uvedomiť, že v roku 2007 bolo 31 % žien zamestnaných na čiastočný úväzok, čo je štyrikrát viac ako u mužov. V priemere zarábajú ženy o 17,4 % menej ako muži, u žien existuje väčšie riziko chudoby, a to najmä v starobe, pričom ich ťažko postihuje nielen osamelosť a odkázanosť na starostlivosť iných, ale aj chudoba. Musíme to zmeniť.

Podnikajúce a pracujúce ženy – toho sa dovolávame. Požadujeme osobitný režim, aby rodičovská dovolenka a ochrana materstva boli kladené na rovnakú úroveň, ale nejako sme dosiahli opak: ženy sú príliš drahé, a preto prácu nedostanú. Ide tu o hospodárstvo, ktoré prichádza so všetkými riešeniami. Skutočná nespravodlivosť tejto situácie spočíva v horšej pozícii žien a v skutočnosti, že sa ženám dostáva málo uznania za svoje povinnosti voči rodine a domácnosti.

Pán komisár, práve ste povedali, že by sa mala vykonať nákladovo-prínosová analýza tejto situácie, ale rovnako ako si analýzu neviete spraviť, neviete ju ani zaplatiť. Musíme si uvedomiť, že matky a otcovia by si radi vybrali, kto sa bude starať o rodinu, pokiaľ by sa to nepovažovalo za podradné a vo všeobecnosti to nebolo nevýhodné pre kariérny postup. Ľudia, ktorých práca spočíva vo venovaní sa rodine, zastávajú veľmi významnú úlohu v spoločnosti, pretože vytvárajú našu budúcnosť, osvojujú si zručnosti a získavajú silu pre svoje budúce profesijné aktivity.

Preto by sa malo hospodárstvo zasadzovať za rodiny a ženy. Oveľa naliehavejšie ako zavádzať nové európske monitorovacie strediská a inštitúty je prehodnotiť, ako naše spoločnosti fungujú.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (*EL*) Vážená pani predsedajúca, celosvetová hospodárska kríza má zjavne negatívny vplyv na mužov i ženy. Spôsobila straty pracovných miest a vyústila do politiky úsporných opatrení. Za žiadnych okolností by sa však nemala používať ako výhovorka, prečo prestať propagovať politiku rovnosti, pretože táto politika môže poháňať sociálny a hospodársky rozvoj a obnovu v Európe.

Kríza zároveň predstavuje jedinečnú príležitosť a výzvu, aby Európska únia a vlády členských štátov vytvorili podmienky pre zvýšenie konkurencieschopnosti na globálnej úrovni tým, že preskúmajú a začlenia dimenziu rovnosti mužov a žien do každej politiky, aby bolo možné riešiť dlhotrvajúce nedostatky v oblasti demokracie na úkor žien.

Musíme zvýšiť svoje úsilie o potlačenie nerovného odmeňovania, násilia, "skleneného stropu", diskriminácie a chudoby. Musíme nájsť spôsob, ako zosúladiť pracovný a rodinný život, zlepšiť zariadenia starostlivosti o deti, dojčatá a seniorov, podporovať pracujúce ženy a pracujúce páry a neúplné rodiny a osoby so zdravotným postihnutím. V prvom rade však musíme účinne zaviesť do praxe všetky zákony týkajúce sa rodovej rovnosti.

Nadja Hirsch (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, máme Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Ženy sú stále vystavené veľmi vysokému riziku, že budú chudobné alebo budú musieť žiť v biede. Existuje mnoho malých krokov, ktoré ich vedú týmto smerom: dievčatá majú sklon vyberať si pracovné miesta, ktoré nie sú tak dobre platené. Potom sa rozhodnú mať deti, čo často vedie k práci iba na čiastočný úväzok. Prípadne sa rozhodnú starať o svojich rodičov či starých rodičov, čo opäť stavia staršie ženy do situácie, v ktorej nie sú schopné vrátiť sa do práce. Tieto doby sa sčítavajú a v dôsledku toho napredujú profesionálne kariéry žien oveľa pomalšie. Odráža sa to aj na skutočnosti, že majú napríklad nižšie dôchodky. Existuje veľa aspektov a mnohé z nich boli zahrnuté do tejto správy.

Dnes už existuje veľa príležitostí, ale dievčatá sa ich musia chopiť, a to je naozaj dôležité posolstvo, ktoré musíme odovzdať. V školách musíme podporovať povedomie, že dievčatá študujú inžinierstvo a že na to majú dosť odvahy. Tiež to platí najmä pre ženy z radov prisťahovalcov. Rada by som uviedla ešte jeden argument: keď sa tu dnes pozriete okolo seba, uvidíte, že dve tretiny z nás prítomných na tejto diskusii sú ženy a jednu tretinu tvoria muži. Musíme si tiež získať mužov, aby prejavili oveľa väčší záujem o túto tému a aby sa jedného dňa zúčastnili aj zvyšné dve tretiny mužov na týchto diskusiách a pomáhali riešiť ženské otázky.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, v správe pána Tarabella o rovnosti mužov a žien v Európskej únii je niekoľko veľmi dôležitých návrhov pre Európsku komisiu a členské štáty. Pokiaľ ide o nerovnosť v súvislosti s odmeňovaním žien, tento problém bol znovu zdôraznený, rovnako ako nedostatok legislatívnych návrhov od Komisie s cieľom zmenšiť tieto rozdiely. Bola nastolená otázka týkajúca sa žien pracujúcich v malých rodinných podnikoch, v ktorých sú často bez sociálneho zabezpečenia a ich práca nie je zahrnutá v evidencii odpracovaného času, a preto sa nepočíta k ich nároku na dôchodok. Rovnako sa zdôrazňovala dôležitosť a potreba poradenstva pri výbere povolania, čo by pomohlo zaktivizovať ženy, ktoré prišli o svoje miesto na trhu práce veľmi často z dôvodu, že priviedli na svet dieťa alebo zostali doma, aby sa starali o staršie osoby. Dôraz sa kládol aj na potrebu poskytovať pomoc ženám, ktoré si chcú založiť vlastnú firmu. Dožadujeme sa podpory technických povolaní u mladých žien, ktoré stoja na začiatku svojho pracovného života, a chceme zvýšiť podiel žien na pracovných miestach, ktoré sú zvyčajne obsadzované mužmi. Takisto sa zdôrazňovala potreba prioritného zaobchádzania so skupinami žien, ktoré sú v mimoriadne zložitých situáciách, ako napríklad ženy so zdravotným postihnutím, staršie ženy a ženy s nezaopatrenými rodinnými príslušníkmi.

Podľa môjho úsudku sa však medzi týmito významnými a zásadnými otázkami nachádzajú aj nepotrebné ustanovenia týkajúce sa reprodukčného zdravia a ustanovenia, ktoré poskytujú široký a neobmedzený prístup k umelému potratu. Rada by som upozornila kolegov poslancov na skutočnosť, že rozhodovanie o záležitostiach týkajúcich sa umelého potratu je v právomoci vlád jednotlivých členských štátov. Bojujeme za rovnaké zaobchádzanie mužov a žien, ale nemalo by závisieť od voľby vzťahujúcej sa na oblasť sexuality. Takýto postup môže výrazne ubrať z podpory správy, o ktorej diskutujeme.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) V prvom rade sa chcem poďakovať pánovi spravodajcovi Tarabellovi za jeho prácu.

Aby sme prekonali hospodársku krízu, je veľmi dôležité investovať do ľudského kapitálu a sociálnej infraštruktúry, vytvoriť podmienky pre ženy a mužov, aby mohli naplno využiť svoj potenciál.

Európska únia sa teraz priblížila k cieľu Lisabonskej stratégie dosiahnuť 60 % miery zamestnanosti žien do roku 2010. Zamestnanosť žien sa však v jednotlivých členských štátoch veľmi líši. Komisia a členské štáty preto musia prijať účinné opatrenia na zabezpečenie implementácie smernice o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami v otázkach zamestnanosti a povolania.

V dnešnej dobe sa platy mužov a žien v členských štátoch veľmi líšia a z toho dôvodu musíme naliehavo vyzvať členské štáty, aby uplatňovali zásadu rovnakej odmeny za rovnakú prácu. Komisia musí ešte na diskusiu predložiť návrh týkajúci sa uplatňovania zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy.

Je nevyhnutné podporiť rovnaké rozdelenie povinností medzi mužom a ženou v osobnom a rodinnom živote a lepšie si rozdeliť čas určený na platenú a neplatenú prácu.

Členské štáty musia prijať všetky možné opatrenia, aby sprístupnili predškolské zariadenia zamerané na starostlivosť o deti.

Ešte treba vyriešiť otázku otcovskej dovolenky. Preto musíme nájsť spoločné riešenie, ako konsolidovať túto dovolenku v smernici.

Okrem toho sa v konzultáciách Komisie o novej stratégii 2020 nevenuje dostatočná pozornosť otázkam rovnosti mužov a žien. Záležitosti týkajúce sa rovnosti mužov a žien musia byť posilnené a začlenené do novej stratégie.

Na záver chcem z hĺbky svojho srdca poďakovať členom Komisie za dlhodobú spoluprácu v oblasti rodovej rovnosti, zamestnanosti a sociálnych vecí. Ďakujem vám a prajem vám veľa šťastia.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v Európe dochádza k zmenám – ako vyplýva zo správy – ktoré podporujú zlepšenie v oblasti vzdelávania a zvyšovania zamestnanosti žien, hoci stále existujú veľké rozdiely. Toto zlepšenie sa odohráva v oblastiach, v ktorých ženy za seba rozhodujú a preukazujú iniciatívu a odvahu. Avšak v oblastiach, v ktorých majú len malý vplyv, pretrvávajú stereotypy, ktoré im nedovoľujú, aby vo verejnom živote napredovali alebo sa na ňom zúčastňovali. Z toho dôvodu počet žien v riadiacich pozíciách nestúpa a účasť žien v politike sa len veľmi pomaly zvyšuje. Preto je podstatné bojovať tu proti stereotypom a prijať opatrenia určené na podporu rodovej rovnosti vo verejnom a v politickom živote. Správa hovorí o posilnení týchto opatrení, ale to nestačí. Musíme spoločne predkladať takéto návrhy. Musíme posmeľovať Komisiu a členské štáty, aby začali diskutovať a prijali opatrenia na zvýšenie účasti žien v politike. Ak sa ženy viac zapájajú do politiky, tak sa venuje viac pozornosti sociálnym otázkam, zariadeniam pre starostlivosť o deti, ženským otázkam a rovnosti žien vo všeobecnosti.

V Poľsku sme začali diskusiu na tému priority v politike. Skupina žien spustila iniciatívu na návrh zákona o parite v politike, aby 50 % kandidátov vo voľbách museli byť ženy. Zozbierali sme viac ako 100 000 podpisov na podporu zákona a predložili ich poľskému parlamentu. Spustila sa obrovská diskusia a ja netuším, či to bude mať úspech, či bude parlament hlasovať v prospech nášho návrhu. Neviem, či to bude veľký úspech, ale už iba samotná rozprava, ktorá momentálne prebieha, veľmi zmenila povedomie spoločnosti. Máme výsledky prieskumov, ktoré to potvrdzujú. Z toho dôvodu prichádzam s výzvou, aby sa začala diskusia o účasti žien v politike v krajinách Európskej únie.

PREDSEDÁ: PÁN WIELAND

podpredseda

Joanna Senyszyn (S&D). – (PL) Vážený pán predsedajúci, je správne, že uznesenie, o ktorom diskutujeme, zahrňuje bod 38, ktorý zaručuje právo žien na kontrolu ich sexuálnych a reprodukčných práv, najmä prostredníctvom jednoduchého prístupu k antikoncepcii a možnosti bezpečného potratu. Je to významné hlavne pre obyvateľky štátov s obmedzujúcimi zákonmi proti potratom a klamlivou propagandou pro–life. Politická pravica v mojom štáte, Poľsku, ktorá je pod vplyvom cirkvi, neumožňuje riadnu sexuálnu výchovu a obmedzuje antikoncepciu a legálne potraty. Dokonca slovo "potrat" bolo takmer úplne odstránené z poľského jazyka a nahradené výrazom "zabitie počatého dieťaťa". V záujme ukončenia legálnych prerušení tehotenstiev, ktorých sa ročne uskutoční len niekoľko stoviek, prebiehajú niekoľko rokov pokusy o pridanie doložky do poľskej ústavy, ktorá by chránila život od okamihu počatia. Hodnota 100 000 ilegálnych potratov netrápi tzv. aktivistov pro-life, ktorí pokrytecky predstierajú, že takéto potraty neexistujú.

Európska únia musí skoncovať s neúctou voči reprodukčným a sexuálnym právam žien členskými štátmi.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ženy tvoria polovicu talentu Európy. Nesmieme márniť taký kreatívny potenciál. Ak sa nám podarí prepojiť tento potenciál do hospodárstva, vykonáme obrovský krok vpred v súvislosti so stále existujúcimi postojmi v spoločnostiach Európy, ako aj s novým programom Únie pre väčší rast, zamestnanosť a konkurencieschopnosť.

Rovnaké príležitosti existujú na papieri. Únia vypracovala aspoň 13 smerníc o rodovej rovnosti. Zásada je zakotvená v zmluve a v ústavách a legislatívnych aktoch členských štátov, no fakty z reálneho života hovoria o inom. Nikdy predtým neboli ženy viac vzdelané, no čo sa týka podnikania, sú väčšinou stále nedostatočne zastúpené.

Čo sa týka rozdielov v odmeňovaní mužov a žien, v posledných rokoch sa v podstate nič nezmenilo. V podnikaní ženy zriedka meškajú s vrátením pôžičiek, no prístup k financiám je pre ne náročnejší, pretože banky požadujú záruky. Potrebujete viac peňazí na to, aby ste si peniaze mohli požičať, no iba 1 % bohatstva sveta vlastnia ženy.

Napriek vyššej kvalifikovanosti a vyššej vzdelanosti ženy ostávajú celkom nedostatočne zastúpené medzi tými, ktorí rozhodujú. Dostať viac žien do rozhodovacích pozícií je kľúčom ku všetkému. Ženy dokážu presadzovať svoje záujmy a predávať svoj program, no skutočná sila je v rozhodovaní, a preto by sa na ňom ženy mali zúčastňovať.

Kritické množstvo je základom pre dosiahnutie zmeny. Jediná žena v rozhodovacom orgáne musí rýchlo prispôsobiť svoje správanie, aby bola prijatá mužskou väčšinou. Už prítomnosť niekoľkých žien v rozhodovacej rade by na začiatok mala význam, no akékoľvek stratégie nebudú veľmi nápomocné, pokiaľ sa neodstráni najväčšia prekážka žien: zosúladenie rodinného a pracovného života. Zostávajúce prekážky si žiadajú politickú reakciu, a preto potrebujeme stratégie zamerané na rodovú rovnosť na vnútroštátnej, ako aj na európskej úrovni.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Vážený pán predsedajúci, rád by som podporil to, čo povedali moji kolegovia poslanci, mnohé ženy a muži a náš spravodajca pán Tarabella, ktorému blahoželám, a rád by som povedal, že všetci vášnivo podporujeme každý krok a iniciatívu na potlačenie akejkoľvek formy diskriminácie medzi mužmi a ženami. Je to úplne samozrejmé, pretože tak musíme fungovať v otvorenej, demokratickej a liberálnej spoločnosti, v ktorej chceme všetci žiť.

Musíme zdôrazniť, že sa vynakladá veľké úsilie. Rád by som Parlamentu pripomenul smernicu 2006/54/ES, ktorá na európskej úrovni vyžaduje od členských štátov do augusta 2009 potlačiť všetky formy diskriminácie na základe rodovej príslušnosti. Tiež by som Parlamentu pripomenul Plán Európskej únie pre rovnosť medzi ženami a mužmi na roky 2006 – 2010.

Vítam tiež a Parlamentu by som pripomenul všetky iniciatívy, ktorých sa v tejto otázke ujali národné vlády členských štátov Európskej únie, z ktorých najnovšou bolo presadenie právneho predpisu vládou prezidenta Sarkozyho o zákaze nosenia burky na verejných priestoroch.

Sú to všetko konkrétne kroky, no potrebujeme ich viac, ak chceme zmeniť najmä náš postoj z hľadiska zabránenia akýmkoľvek formám diskriminácie. Žiaľ, diskriminácia naďalej existuje a jedna zraniteľná kategória, ktorú by som rád spomenul, sú mladé rodičky. Pri čítaní správy Európskej komisie o barcelonských cieľoch a o zariadeniach detskej starostlivosti v Európskej únii ma zarazilo, že takmer všetky matky Európy tvrdia, že nie sú schopné vychovávať svoje deti tak, ako by si želali, vzhľadom na množstvo záväzkov, ktorým dennodenne čelia. Musíme pochopiť a maximálne zdôrazniť skutočnosť, že neschopnosť dosiahnuť ozajstnú rodovú rovnosť ohrozuje dnešné deti, zbavené stabilného rodinného prostredia, v ktorom je prítomnosť matky akútne pociťovaná. Ohrozuje to psychickú rovnováhu a vývoj stabilnej osobnosti dnešných detí, ktoré sú zajtrajšími občanmi Európskej únie.

Zita Gurmai (S&D). – Vážený pán predsedajúci, hospodárska kríza zdôraznila skutočnosť, že práva žien a rodová rovnosť sú prepojené s prebiehajúcimi hospodárskymi otázkami.

V štátoch, kde sa zaviedli právne predpisy rodovej rovnosti, je zastúpenie žien na pracovnom trhu výrazne vyššie a vyššia je aj percentuálna miera pôrodnosti. Tieto štáty zvyčajne majú zdravšiu hospodársku, sociálnu a dôchodkovú situáciu. Okrem toho majú výplaty žien pre rodinu zásadný význam.

Je jasné, že nadchádzajúca stratégia EÚ 2020 musí naznačiť jasné odhodlanie v súvislosti so začlenením rodovej rovnosti do všetkých európskych politík. Stratégia musí byť koordinovaná s novým plánom pre

rodovú rovnosť a tiež s budúcou chartou práv žien. Ako vo svojej správe uviedol kolega Marc Tarabella, zdravotné a sexuálne práva žien sú tiež rovnako dôležitým nástrojom na zlepšenie sociálno-hospodárskeho postavenia žien. Musíme umožniť prístup k poznatkom, informáciám, lekárskej starostlivosti a pomoci, aby mali všetky ženy výber a prístup k rovnakým právam. Rada by som sa poďakovala Vladimírovi Špidlovi za päť rokov spolupráce, pretože toto je posledná možnosť tak urobiť. Ďakujem vám veľmi pekne za váš vynikajúci prínos i za prínos vášho tímu.

Hella Ranner (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, táto mimoriadne zaujímavá rozprava už pokryla takmer všetko. Len ťažko môžem vymyslieť niečo nové, čím by som do nej mohla prispieť. Chcela by som však predsa vysloviť jednu stručnú poznámku: všetci by sme sa mali snažiť o to, aby už ženy neboli v situácii, keď si musia vybrať medzi rodinou na jednej strane a prácou na strane druhej. Musíme vytvoriť také podmienky, aby sa to stalo realitou. Mali by sme byť schopní prijať rýchle opatrenia a zabezpečiť, aby žena mohla vykonávať materské aj zamestnanecké úlohy tak dobre, ako to je len možné.

Realisticky je vylúčenie z existujúceho platového systému pravdepodobne neodvratné. Po návrate do práce by však mala byť žena reálne schopná dobehnúť stratený pracovný čas. Myslím si, že je to riešenie, o ktoré by sme sa mali usilovať najmä v náročných hospodárskych časoch. Ak sa nám to podarí, a my v Európskom parlamente môžeme k takému úspechu prispieť výrazným spôsobom, vytvoríme modernú Európu s ozajstnými rovnakými príležitosťami. Je nám všetkým jasné, že je to možné dosiahnuť jedine dôsledným dodržiavaním rovnosti medzi ženami a mužmi.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Vážený pán predsedajúci, správa pána Tarabellu o rovnosti medzi mužmi a ženami ponúka výbornú analýzu významných úloh, ktoré nás očakávajú v oblasti rovnosti v EÚ. Jednou z týchto úloh je dosiahnuť zvýšenie podielu žien v správnych radách štátnych a súkromných podnikov, a to nielen vo finančnom sektore. Sme uprostred hospodárskej krízy, keď musíme využiť všetok dostupný talent, ak máme prispieť k potrebnému rastu. V stávke je jednoducho naša konkurencieschopnosť.

EÚ by sa preto mala učiť od Nórska. V roku 2002 sa vtedajší nórsky minister obchodu a priemyslu ujal iniciatívy a na základe chladných kalkulácií navrhol, aby aspoň 40 % každého pohlavia malo zastúpenie v správnych radách podnikov. Nórsko musí využiť všetok dostupný talent, ak chce konkurovať ostatným štátom. Súčasný spôsob prijímania pracovníkov, v ktorom muži prijímajú predovšetkým mužov, je z hľadiska inovácií a rastu deštruktívny. Musíme využiť potenciál oboch pohlaví a ujať sa v EÚ iniciatívy za prijatie právnych predpisov podobných predpisom v Nórsku. V roku 2002 sedelo v správnych radách v Nórsku 200 žien, dnes je to takmer päťkrát viac. Štúdie pritom ukazujú, že z čisto hospodárskeho hľadiska sa podnikom so zastúpením oboch pohlaví v správnych radách darí lepšie. Boj o rovnosť je preto vecou zdravého rozumu.

Carlo Casini (PPE). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pán komisár, zásada rovnosti medzi ženami a mužmi je súčasťou hlavného prúdu veľkej rieky, ktorá už oslobodila cudzincov, otrokov a černochov, a je to zásada ľudskej dôstojnosti, rovnakého pre všetkých. Správa pána poslanca Tarabellu a Komisie si preto zaslúži pochvalu, lebo je správne vždy trvať na tejto zásade.

Rád by som však prispel dvomi kritickými pripomienkami. Prúd ľudskej dôstojnosti a rovnosti by mal zasahovať všetkých, úplne všetkých, vrátane tých, ktorí len čakajú na príchod na svet, na nenarodené deti. Neprijateľný je preto bod 38 správy, ktorý o potrate hovorí ako o aspekte sexuálnych reprodukčných práv alebo ako o ženskom práve. Nikto nepopiera zložitosť problémov týkajúcich sa komplikovaných a nechcených tehotenstiev, sú to vážne veci. O týchto záležitostiach by sa však nemalo hovoriť, jedine v zmysle výchovy rešpektu k životu, a matkám by sa mal ponúknuť akýkoľvek typ pomoci, aby sa mohli slobodne rozhodnúť o pokračovaní ich tehotenstva.

Moja druhá kritika sa týka rozšírenia koncepcie sexuálneho a reprodukčného zdravia nielen o fyzické a psychické aspekty, ale aj o aspekty sociálne, ako to ponúka odôvodnenie X.

Čudujem sa, prečo všetko sexuálne správanie, nech je už akékoľvek, má byť ostatnými chápané ako blaho, a teda ocenené a chválené. Neznamená to, že skončíme nielen pri porušovaní slobody svedomia ale aj slobody názoru? Budem sa pýtať túto otázku, lebo si nemyslím, že je banálna.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi súhlasiť s kolegami, ktorí tvrdia, že ďalšie právne predpisy nie sú riešením, ak sa neuplatňuje existujúci právny poriadok o rovnosti.

Po druhé, ako niekto, kto vyrastal spolu s hnutím za väčšiu rovnosť, sa obávam, že mladé ženy si môžu myslieť, že bitka sa skončila. Musíme preto medzi mladými ženami a mužmi povzbudiť diskusiu o programe rovnosti.

Čo sa týka hospodárskej krízy, áno, má na ženy vplyv, no keď muži prídu o prácu, dotkne sa to, samozrejme, aj žien. Myslím si, že by sme si mali jasne uvedomiť, že hospodárska kríza zasahuje každého, najmä rodiny.

Plne súhlasím s odsekmi 34 a 35 a rada by som sa pridala k hlasom žiadajúcim štáty, ktoré ešte neratifikovali Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, aby tak urobili. Dúfam, že írska vláda splní svoj záväzok urobiť tak tento rok.

Domáce násilie je hrozná skutočnosť: mnoho žien je naozaj zavraždených vo vlastných domovoch. V Írsku sme mali nedávno súdny proces s takýmto prípadom.

Odsek 38 však vo vzťahu k potratom nerešpektuje doložku subsidiarity a myslím, že by mal byť zmenený a doplnený.

Olga Sehnalová (S&D). – (*CS*) Vážený pán komisár, dámy a páni, keď asi pred sto rokmi prebiehal zápas žien o uznanie volebného práva, ženy nebojovali o privilégium, ale za spravodlivé uznanie svojich základných občianskych práv. Skúsme ísť touto cestou aj dnes.

Som presvedčená, že väčšiemu zapojeniu žien do politického života najmä na národnej úrovni napomôže ozajstná voľná súťaž medzi kandidátmi vo volebných súbojoch. Za takýchto podmienok ženy určite obstoja. Napríklad počas posledných parlamentných volieb v Českej republike by sa pri voľnej súťaži kandidátov zvýšil celkový počet zvolených žien zo všetkých parlamentných strán z chabých 15 % na prijateľných 26 %. Podobné výsledky nájdeme aj pri iných typoch volieb.

Ženy nemusia byť v úlohe prosebníka. Keď budú mať rovnaké šance, uspejú. Pokiaľ sú však volebné systémy súťažami medzi vybranými skupinami kandidátov na očakávane zvoliteľných miestach bez reálnej možnosti ostatných kandidátov byť zvolený, nejde o rovnaké príležitosti. Usilujme sa teda o skutočne rovnaké príležitosti pre všetkých, inými slovami, aj pre ženy. Potom žiadne kvóty potrebné nebudú.

Gesine Meissner (ALDE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, nedávno som vystúpila s prejavom o mojej práci v Európskom parlamente, o mojich úlohách a o mojich mnohých vymenovaniach. Potom sa ma jeden muž spýtal nasledovnú otázku: "Čo na to hovorí váš manžel?" Túto otázku som si vypočula veľakrát. Viem, že ženy často dostávajú túto otázku, no verím, že žiadny muž nedostáva otázku opačnú: "Čo na to hovorí vaša manželka?"

(protestné pokrikovanie)

Váš ju dostáva? Vo vašom prípade potom môžeme hovoriť o ozajstnej rovnosti.

Dovoľte mi uviesť ďalší príklad: Nedávno zosobášenému páru, mojim známym, sa práve narodilo dieťa a rodičia sa delia o jednu prácu, staranie sa o dieťa. U ženy sa to chápe ako niečo normálne. Manžel však čelí otázkam, prečo trávi pol dňa prebaľovaním plienok, a ani v kariére mu to nepomáha. To tiež nie je rovnosť.

Na záver mi dovoľte dotknúť sa témy rovnakého odmeňovania, o ktorej sme dnes diskutovali. Hoci existujú firmy s odborovými výplatami, sú dôkazy, že ženy pracujú v oddeleniach s menšími možnosťami rastu a s menšími platmi. Ešte posledný príklad: firmy, ktoré majú vo vedení aspoň 30 % žien, dosahujú lepšie hospodárske výsledky. Rovnosť sa vypláca.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Vítam toto uznesenie a teší ma, že kľúčové miesto získala otázka žien, ktoré pracujú v poľnohospodárstve a chýba im jasné, zákonné postavenie v súvislosti s vlastníckym právom a ich úlohou v domácnosti. Táto otázka má mnoho významných dôsledkov a je dôležitým bodom programu španielskeho predsedníctva Rady. Musíme nájsť čo najvhodnejšie riešenie tohto problému.

Taktiež dúfam, že úloha žien v európskom hospodárstve bude mať tiež dôležité miesto v budúcej stratégii EÚ 2020, o ktorej sa bude diskutovať práve tento týždeň na informačnom samite v Bruseli.

Karin Kadenbach (S&D). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, veľmi rada by som poďakovala môjmu kolegovi pánovi Tarabellovi za jeho správu. Skutočnosť, že táto správa obsahuje viac ako 40 odsekov, je jasným dôkazom, že rovnosť a rovnaké príležitosti pre ženy nie sú témami, ktorým sa možno plne venovať menej ako hodinu. Je tu dosť materiálu na niekoľko rozpráv. Dnes by som sa však chcela zamerať na dve témy. Prvou je odsek 8 správy, ktorý kritizuje skutočnosť, že presadzovanie rodovej rovnosti v súčasnej

lisabonskej stratégii v podstate nie je prítomné. Rada by som sa pripojila k hlasom žiadajúcim Komisiu a Radu o zaradenie kapitoly o presadzovaní rodovej rovnosti do postlisabonskej stratégie "EÚ 2020".

Okrem toho je podstatné, aby členské štáty vypracovali rodovo založené posudky o účinkoch hospodárskej krízy. Ozajstný boj s dôsledkami súčasnej krízy si žiada kroky, ktoré budú zohľadňovať konkrétnu situáciu žien. Myslím si, že takéto informácie a posudky by mali povzbudiť členské štáty k prijatiu krokov, ktoré by podporili obnovu hospodárstva. Som tiež názoru, že ženy majú právo rozhodovať o vlastnom tele a zdraví.

Norica Nicolai (ALDE). – (RO) Vítam túto správu, no rada by som zdôraznila jednu vec. Nemyslím si, že právne predpisy sú podstatné, najmä preto, že rovnosť medzi mužmi a ženami je hlavnou zložkou ľudskej civilizácie a kultúry. Myslím si, že pozitívne opatrenia musia sprevádzať začiatok vývoja každého jednotlivca a mali by začať výchovou, ktorá hneď od mladosti odstraňuje stereotypy a jasne podporuje rodovú rovnosť a dáva jej zmysel. Pokiaľ si neosvojíme takéto myslenie a nebudeme pokračovať v integrácii týmto spôsobom, budeme naďalej diskutovať o výskume tejto problematiky a menej o konkrétnych činoch.

Rada by som zdôraznila ešte jednu vec. Nerovnosť zaniká vo vzdelanej spoločnosti alebo v novej forme hospodárstva. Myslím si, že toto sú dôležité kroky smerujúce k rovnosti.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rada by som vás upozornila, že zastarané barcelonské ciele, na ktoré sa správa odvoláva, sú v rozpore s odporúčaniami odborníkov. Bolo dokázané, že najmenšie deti do dvoch rokov by nemali byť umiestňované do kolektívnych zariadení, a preto je nemožné predpísať členským štátom taký cieľ. Pre zdravý psychický vývoj dojčiat a batoliat je zásadne dôležité, aby sa o ne celý deň starala matka alebo otec. Okrem toho táto správa zasahuje do práv členských štátov, keď žiada zmenu ich rodinných politík. Našou úlohou je, samozrejme, bojovať za účinné európske opatrenia na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a proti násiliu na ženách a deťoch. Myslím si a chcela by som upozorniť na to, že správa nerešpektuje právo na život nenarodeného dieťaťa. Považujem túto správu za nevyváženú. Na záver by som sa chcela poďakovať pánovi komisárovi Špidlovi a popriať mu veľa úspechov.

Katarína Neveďalová (S&D). – (*SK*) Je pravda, že za posledných tridsať rokov Európska únia urobila mnoho v náprave postavenia a práv žien. Najvýraznejší rozdiel, ktorý však stále pretrváva, a dokonca sa stále prehlbuje, je práve v odmeňovaní mužov a žien.

Ženy zarábajú takmer o 20 % menej v priemere, pritom rozdiely v odmeňovaní medzi ženami a mužmi majú významný vplyv aj na celoživotné zárobky a dôchodky žien, a čoraz častejšie si zvykáme na feminizáciu chudoby. Rozdiely v odmeňovaní sú prepojené s množstvom právnych, sociálnych a hospodárskych faktorov, ktorých rozsah je širší a nedotýka sa len problému rovnakých platov za rovnakú prácu.

Mali by sme sa aj prostredníctvom celoeurópskej kampane pokúsiť odstrániť stáročiami vryté predsudky o prirodzenosti toho, že sú tí, ktorí nosia nohavice, a tí menejcennejší, ktorí nosia sukne. Musíme otvorene hovoriť o téme domáceho násilia a obchodu s bielym mäsom, ktoré je stále tabu, a, samozrejme, o zahŕňaní rovnosti medzi mužmi a ženami do vyučovacieho procesu žiakov na základnej škole.

A nakoniec by som dala jednu otázku pre všetkých, ako tu sedíme. Ako si spoločnosť cení a chráni ženu ako jedinečnú a výnimočnú bytosť, ako nositeľku života tak, že medzinárodný deň žien považujeme za socialistický prežitok?

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, veľmi ma teší, že dnes diskutujú aj muži, hoci ako vidno, sme v menšine. Rád by som bol, keby sme sa na rodovú politiku pozreli z hľadiska obrovského, nevyužitého sociálneho potenciálu. Ak chceme, aby sa spoločnosť prudko rozvíjala, mal by sa nepomer vo všetkých oblastiach počas nasledujúcich 10 rokov tejto generácie vyrovnať.

Existujú tri problematické oblasti: po prvé, nepomer v akademickom svete. Ženy majú lepšie vzdelanie, no nebývajú povýšené. Po druhé, podiel žien v politike by mal byť výrazne vyšší, a preto si myslím, že všetky členské štáty by mali zaviesť pravidlá rovnosti. Po tretie, oblasť podnikania. Ženám sa lepšie darí napríklad v drobných podnikoch, no ich účasť vo vedení veľkých firiem je veľmi nízka. Súčasná miera rastu predpokladá, že ženy dosiahnu rovnakú spoluúčasť až v roku 2280. To sa musí zmeniť.

Sú tri závery. Po prvé, monitorovacie centrum by sa malo snažiť o čo najefektívnejšie praktiky. Po druhé, chcel by som vyjadriť hlbokú vďaku pánovi Špidlovi za presadenie možnosti investovania do materských škôl z Európskeho sociálneho fondu, vynikajúceho finančného nástroja Európskej únie. Po tretie, rád by som vyhlásil, že ak sa počas tohto volebného obdobia rozhodnem mať dieťa, zoberiem si otcovskú dovolenku, pokiaľ mi to pán Buzek povolí.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Myslím si, že na zaistenie rovnakých príležitostí pre mužov a ženy je potrebný systém účinného plánovania kariéry, čo znamená dostatok zariadení detskej starostlivosti, ako sú detské jasle a materské školy.

V Európskej únii sú v súčasnosti poradovníky na zaregistrovanie detí do jaslí a materských škôl. Vzhľadom na nedostatočný počet miest veľké množstvo detí do takýchto výchovných inštitúcií ani nie je možné zaregistrovať. Každé euro investované do rozvoja zariadení detskej starostlivosti znamená návrat šiestich eur pre spoločnosť, čo je výsledkom novovytvorených pracovných miest a zlepšenia kvality života občanov Európy. Preto verím, že Európska únia a členské štáty budú v budúcnosti investovať viac do zariadení pre deti najmladšieho veku.

Na záver by som vás rada upozornila na postavenie rodín s jedným rodičom a ťažkosti, ktorým osamelí rodičia pri výchove svojich detí čelia.

Sidonia Elžbieta Jędrzejewska (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, na dosiahnutie rovnakých práv žien a mužov existujú podľa môjho názoru dva kľúče. Prvým kľúčom je rovnaký prístup k ekonomickým zdrojom, druhým je rovnaký prístup k rozhodovaniu vo verejnom živote. Rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, ktoré stále vzdorovito pretrvávajú, sú podľa môjho názoru neprijateľné. Za rovnakú prácu by mala byť rovnaká odmena. Okrem toho si myslím a rada by som zdôraznila, že je mimoriadne dôležité, aby sa zvýšil podiel žien v politickom živote a vo verejnom živote všeobecne. Som hlboko presvedčená, že väčší podiel žien vo verejnom živote, vo väčšom množstve a na spravodlivejších zásadách, bude znamenať, že rozpočty a politiky, ktoré sa budú tvoriť, a plány, ktoré sa budú realizovať, budú vo väčšej miere odrážať túžby, potreby, nároky a plány celej spoločnosti.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) V protiklade s predpoveďami o hospodárskej a finančnej kríze vzrástla v roku 2009 miera nezamestnanosti u žien o 1,6 %, zatiaľ čo u mužov to bolo 2,7 %.

Došlo k mimoriadnemu nárastu účasti žien v rozhodovacom procese v politike. V porovnaní s predchádzajúcim volebným obdobím vzrástlo percento žien v Európskom parlamente z 31 % na 35 %. Percento žien zastupujúce Rumunsko je 36 %. Príkladom z Rumunska je zvolenie ženy, bývalej poslankyne Európskeho parlamentu, za predsedníčku poslaneckej snemovne rumunského parlamentu. Dovolím si osobnú poznámku; mne ako mladej žene, ktorá sa dala na politickú kariéru, sa ako nezávislej kandidátke do Európskeho parlamentu podarilo bez pomoci straníckeho zoznamu získať potrebný počet hlasov. V súkromnom sektore sú ženy zastúpené omnoho lepšie, keď tretina z nich...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, názov rozpravy dnes večer je "Rovnosť medzi ženami a mužmi", no väčšina rečníkov pri diskutovaní o otázke povedala "medzi mužmi a ženami".

Myslím si, že to čiastočne odpovedá na otázku pani poslankyne Lullingovej, ktorá sa pýtala, prečo sa od roku 1975 v tejto veci nepokročilo ďalej. Dôvodom je tradícia. Je to kultúrna záležitosť. Ženy boli chápané ako tie s podradenou, vedľajšou úlohou. V mnohých štátoch sveta takéto videnie stále pretrváva a je veľkým problémom ho zmeniť.

EÚ však, chvalabohu, dosiahla veľký pokrok, najväčší pravdepodobne v tomto Parlamente, kde je skutočná rovnosť číselná aj názorová. V tom sa musí pokračovať s pomocou právnych predpisov, cieľov a smerníc.

Počuli sme názor, že mladé dievčatá by mali mať viac informácií. Súhlasím, no viac informácií potrebujú aj mladí chlapci, najmä na odstránenie škôd napáchaných mnohými filmami a televíznymi programami, ktoré vôbec nesmerujú k vytváraniu rovnocennej spoločnosti v duchu rovnosti. V tejto oblasti je pred nami veľa práce a musíme začať konať.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, v ťažkých časoch je to zvyčajne tak, že väčšina problémov so zaistením každodenného blahobytu rodiny spočíva na ženách. Nielen že si za to zaslúžia vďaku zo všetkých strán, no v rámci sociálnej politiky by mali získať aj významnú podporu. Myslím si, že v tejto oblasti je pred nami veľa práce.

Rodová rovnosť a ženské práva vychádzajú z ľudských práv. Môže sa zdať, že tvorba rozsiahlych právnych predpisov na pozdvihnutie tohto základného práva je otvoreným popieraním zásady. Na záver, najviac v oblasti rovnosti medzi ženami a mužmi môžeme dokázať vytvorením systému primeraného vyučovania, pretože úcta k ženám nestačí, nedá sa jednoznačne zadefinovať a začleniť do najlepších dokumentov, pokiaľ nie je súčasťou našej kultúry, zvykov a výchovy.

V Poľsku máme príslovie, že žena podopiera tri kúty domu, a muž iba jeden. Môžeme konštatovať, že takáto situácia rozoznáva a oceňuje ženy, alebo že ich nadmerne využíva a slúži ako príklad nerovnosti.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, rozprava, ktorá prebehla, bola nezvykle rozsiahla. V Parlamente som sa zúčastnil na mnohých rozpravách a táto bola určite jednou z najbohatších. Myslím si, že tiež jasne ukázala, že politika, ktorú formuluje Európska únia a Európa ako taká, je politikou s vlastným vnútorným zmyslom a vlastnou vnútornou logikou a je potrebné v nej pokračovať. Rovnosť príležitostí je podľa môjho názoru naozaj zásadným elementom nášho usporiadania, bezpochyby vychádza z ľudských práv a je tiež zrejmé, že ho musíme zabezpečiť pre všetkých. Nemôžeme pripustiť, že budú existovať izolované oblasti, kde rovnosť príležitostí nebude dôsledne aplikovaná.

Politika sformulovaná v našom pláne pre rovnosť by podľa môjho názoru mala v budúcnosti pokračovať a takisto súhlasím s názorom, že v nadchádzajúcej stratégii "Európa 2020" by sme mali rodové otázky posilniť. Ako už bolo v rozprave povedané mnohokrát, a ja s tým úplne súhlasím, moderná spoločnosť, ktorá chce byť úspešná, si nemôže dovoliť nevyužiť svoj celý ľudský potenciál. Myslím si, že rovnosť príležitostí predstavuje pre Európu jednoznačnú konkurenčnú výhodu.

Dámy a páni, diskutovali sme tiež o opatreniach, o kultúrnych aspektoch, o zákonodarstve a mnohých iných aspektoch tejto zložitej otázky. Myslím si, že k žiadnemu prostriedku nemôžeme zaujať *a prior*i záporné alebo kladné stanovisko. Je nepochybné, že existujúce právne predpisy je nutné dôsledne aplikovať. O tom nieto pochýb a existuje tu mnoho problémov. Je však tiež zrejmé, že nový a veľmi odvážny právny poriadok môže situáciu podstatne zmeniť. Bol spomenutý nórsky príklad kvót pre správne rady veľkých akciových spoločností a tento zákon zjavne zmenil situáciu. Myslím si, že by bolo zaujímavé preštudovať nórske skúsenosti. Napriek tomu však verím, že dôraz na plné uplatnenie v súčasnosti platných právnych predpisov by malo ostať prioritou.

Dámy a páni, význam rovnováhy medzi rodinným a pracovným životom bol jasne zdôraznený a podľa môjho názoru bolo tiež jasne povedané, že rovnosť príležitostí je záležitosťou mužov i žien. Veľmi ma preto teší, že sme sa do tejto rozpravy zapojili na základe skúseností obidvoch pohlaví, a myslím si, že by tak tomu malo byť vždy.

Predsedajúci. – Pán komisár Špidla, rád by som sa pridal k hlasom vďaky, ktoré k vám smerovali z rôznych častí rokovacej sály, a k želaniam všetkého dobrého. Želám vám len to najlepšie, Boh vás žehnaj.

Marc Tarabella, *spravodajca.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, tiež by som rád zagratuloval pánovi komisárovi k jeho záverečnej snahe – áno, ja, ktorý mu často namietal v iných fórach – a poďakoval sa všetkým za veľmi bohatú rozpravu, v ktorej vystúpilo mnoho poslancov.

Pozorne som počúval všetkých a je pravda, že vystúpilo nemálo mužov, čo ma teší. V každom prípade bol pomer mužov vyšší ako vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť, kde zo 61 členov sme boli len štyria muži, čo je príliš málo. Prirodzene, súhlasím s tými, ktorí povedali, že toto je boj, ktorého sa musia zúčastniť aj muži.

Nemôžem reagovať na všetkých, no pani poslankyňa Lullingová uviedla, že výsledok hlasovania vo výbore nebol taký jednoznačný. Nuž, pätnásti hlasovali "áno" a piati "nie", trikrát viac "áno" ako "nie", siedmi sa zdržali.

Som si vedomý, že veľké množstvo času sme strávili nad kapitolou 38, ktorá sa venuje reprodukčnému zdraviu, sexuálnym právam a osobitne antikoncepcii a potratom. Viem, že táto otázka je o niečo citlivejšia než iné témy a neželal som si, aby moja správa bola ako vrece s handrami, no túto problematiku som nemohol prehliadnuť.

Rád by som spomenul najmä mladé dievčatá, ktoré trpia po náhodnom otehotnení, pretože nemali všetky potrebné informácie. Čo ma na tom najviac mrzí, je časté pokrytectvo tých, ktorí by radi takéto otázky ignorovali a z problémov týchto dievčat si robia žarty. Keď sa to však stane ich vlastnému dieťaťu, majú zdroje na to, aby im zaplatili "revitalizačnú" terapiu vo Švajčiarsku alebo niekde inde bez toho, aby tým vzbudili veľa pozornosti.

Čo sa týka rozdielov v odmeňovaní, pani poslankyňa Bauerová to dobre vystihla. O sume 25 % hovoríme, keď pripočítame efekt práce na čiastočný úväzok, ktorý je obmedzený. Samozrejme, je ťažké byť úplne presný.

Toto nie je – a tu budem končiť, lebo mi ostáva už len zopár sekúnd – správa ako vrece s handrami, hoci sa spomína zmrzačenie pohlavných orgánov, burka a manželstvo z donútenia. Buďte si istí, že verím, že v demokracii takéto praktiky nemajú svoje miesto a musíme s nimi bojovať prostriedkami demokracie.

Je pravda, že pokiaľ by som toto vložil do správy, zatienilo by to všetko ostatné, čo bolo podľa môjho názoru dôležitejšie.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 10. februára.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Corina Creţu (S&D), písomne. – (RO) Hoci je počet žien na pracovnom trhu prvýkrát v histórii vyšší ako počet mužov, príklady rodovo zameranej diskriminácie pretrvávajú. Výrazný podiel prác, ktoré ženy vykonávajú, je zvyčajne založený na čiastočnom úväzku či na dobe určitej s nevýhodnou odmenou. Viac ako pol storočia po zahrnutí zásady rovnakého odmeňovania do zmlúv o Spoločenstve musí žena v Európskej únii odpracovať 418 kalendárnych dní na to, aby zarobila to, čo muž zarobí za 365 dní.

Hoci bola zásada EÚ novátorská, rozdiel v odmeňovaní zostáva od roku 2000 neprekonateľne veľký. Na to, aby sme konali, máme potrebné právne nástroje. Preto žiadam budúcu Európsku komisiu, aby sa zasadila o realizáciu smernice 2006/54/ES o zásade rovnakých príležitostí a rovnakého postavenia mužov a žien vo veciach zamestnania a povolania vo všetkých členských štátoch. Hoci sa recesia dotkla najmä oblastí s prevahou mužov, aj v Rumunsku existuje nebezpečenstvo, že rozpočtové obmedzenia povedú k zániku mnohých pracovných miest vo verejnom sektore, v oblasti s najvyšším zastúpením žien. Myslím si, že je mimoriadne dôležité, aby sa zásady rodovej rovnosti neupravovali diskriminačnými opatreniami útočiacimi na zamestnancov verejného sektora.

Vasilica Viorica Dâncilã (S&D), písomne. – (RO) Správa o rovnakých príležitostiach ponúka nový stimul rovnakým príležitostiam v rámci Európskej únie, pretože podpora ozajstnej, demokratickej rovnosti medzi ženami a mužmi ostáva kritériom vytvárania demokracie, ktorá integruje celú spoločnosť.

Rovnaké príležitosti ponúkajú podporu sociálneho vývoja a nemôžu ostať len nástrojom sudcov. Vo väčšine európskych štátov zostáva segregácia podľa povolania a sektora takmer nezmenená. Odráža sa to v nižších platoch žien, menšom počte pracujúcich žien, ktoré majú nezaopatrených rodinných príslušníkov, ako aj v rozdelení zodpovedností medzi mužmi a ženami v rodinnom živote.

Okrem toho nesmieme zabúdať ani na úlohu žien, ktoré pracujú v európskom poľnohospodárstve, a ich prínos doňho: jedna tretina poľnohospodárskych zamestnancov sú ženy. Často nedostanú zaplatené a nemajú primeranú sociálnu ochranu, pretože pracujú na farmách, aby mohli zabezpečiť jedlo vlastným rodinám.

Myslím si, že Európsky parlament musí podporiť iniciatívy za založenie Európskeho centra pre monitorovanie násilia proti ženám, prijatie európskeho právneho poriadku zameraného na ochraňovanie obetí a zostavenie orgánu podporujúceho rovnaké príležitosti na úrovni Organizácie Spojených národov.

Sirpa Pietikäinen (PPE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcela by som poďakovať pánovi Tarabellovi za vynikajúcu správu o rovnosti medzi ženami a mužmi v Európskej únii. Nerovnosť medzi ženami a mužmi na trhu práce odráža skutočnosť, že ženy stále dostávajú 80 centov za každé euro, ktoré dostane muž za rovnakú prácu. Na dosiahnutie rovnakej odmeny existujú opatrenia a teraz je čas aplikovať ich v praxi. Napríklad by malo byť povinné vykonať posudok o požiadavkách práce, na ktorom by bola založená odmena. V prípade, že zamestnávateľ nemá vypracovaný riadny program rovnosti, mali by mu byť uložené sankcie. Ženy by v profesijnom živote nemali bojovať s prekážkami a mať na základe pohlavia zastavený kariérny postup. Firmy aj verejný sektor by mali venovať väčšiu pozornosť zabezpečeniu toho, aby bolo v riadiacich funkciách viac žien. Keď sa bude tvoriť Európska komisia, každý členský štát by mal za komisárov navrhnúť tak mužov, ako aj ženy. Ako tvrdí správa, problémy sú aj v zosúladení pracovného a rodinného života a dotýkajú sa rovnosti medzi ženami a mužmi v profesionálnom živote. Rozvoj verejných služieb zabezpečujúcich starostlivosť a väčší rozsah rodičovskej dovolenky sú spôsoby, ako vyrovnať rozdiely medzi ženami a mužmi na trhu práce. Európska únia potrebuje sociálne nariadenie. EÚ už začala pracovať na rovnocennejšej Európe: štatút európskych žien sa vďaka právnym predpisom EÚ výrazne zlepšil. Vo veciach rovnosti smeruje Únia správnym smerom, no veci sa nedejú samy od seba: v budúcnosti budeme požadovať silnejší sociálny rozmer EÚ, aby sa zaručila rovnocennejšia a sociálnejšia Únia než kedykoľvek predtým.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – (RO) Rovnosť medzi ženami a mužmi je základnou zásadou Európskej únie. V posledných rokoch sa v tomto smere dosiahol výrazný pokrok. V oblastiach rovnakej odmeny za odrobenú prácu, počtu žien na manažérskych postoch a percentuálneho podielu žien na pracovnom trhu sú však medzi jednotlivými členskými štátmi ešte stále značné rozdiely. Napriek súčasnému právnemu poriadku EÚ je v členských štátoch stále badateľný rozdiel priemerne 15 % – 17 % medzi platmi mužov a žien. Dôvodom je skutočnosť, že ženy vykonávajú slabo platenú prácu alebo sú zamestnané na čiastočný úväzok. Výsledkom znižovania zárobkov a dôchodkov žien počas ich života je chudoba u starších žien. 21 % žien vo veku 65 rokov a viac je vystavených riziku chudoby, v porovnaní so 16 % mužov v podobnej situácii. Na zaistenie rovnakých práv pre ženy i mužov sa musia členské štáty podeliť o osvedčené metódy v oblasti rodovej rovnosti. Rada by som okrem toho zdôraznila potrebu výchovných programov v školách, aby sa predišlo dedičstvu stereotypov spojených so ženami.

Lívia Járóka (PPE), písomne. – (HU) Najdôležitejšou úlohou týkajúcou sa politiky podpory rovnosti mužov a žien Európskej únie je zhodnotenie úspechov a porážok štvorročného obdobia, ktoré končí tento rok, a vytýčenie návrhu novej stratégie. Plán, ktorý začne platiť budúci rok, musí zdôrazniť – tak ako ten súčasný – fenomén viacnásobnej a "čiastkovej" diskriminácie a venovať väčšiu pozornosť otázkam ženských práv etnických menšín. Správa oprávnene konštatuje škodlivé dôsledky globálnej hospodárskej krízy na situáciu žien, najmä čo sa týka zamestnania a rozdielov v rodovom odmeňovaní. Je preto podstatné, aby nová stratégia zvážila hospodársky význam rovnakých príležitostí pre mužov a ženy, keďže diskriminácia založená na rode je nielen nespravodlivá, ale aj spomaľuje hospodárstvo. Členské štáty a podniky, ktorých sa to týka, tak musia byť nabádané, aby na jednej strane zapracovali do svojich stratégií riešenia krízy hľadisko rodovej rovnosti a aby na strane druhej upustili od finančných obmedzení, ktoré škodia rovnakým príležitostiam mužov a žien. Plán, ktorý vstúpi do platnosti po roku 2010, musí pokračovať v prioritách predchádzajúcej stratégie s väčším zameraním na aspekty, ktoré sa týkajú zníženia chudoby a sociálneho vylúčenia, zvlášť počas európskeho roka venovaného tejto téme. Nová stratégia musí byť konkrétnym akčným plánom s dosiahnuteľnými a overiteľnými cieľmi. Z hľadiska jej zavádzania je okrem toho nutná omnoho efektívnejšia spolupráca medzi Európskou komisiou a členskými štátmi.

17. Program nasledujúceho rokovania: zápisnicu

18. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.50 hod.)